

147031 -

OBČINSKI IN DEŽELNI ZAKON

ZDRUŽEN

Z NOTRANJIM PRAVILNIKOM

GORICA 1923

Izdala in založila "Narodna Knjigarna," - Via Gius. Carducci 7.

Tiskala "Narodna Tiskarna," - Via C. Favetti 9.

France Bevk

OBČINSKI IN DEŽELNI ZAKON

ENOTNO BESEDILO

POTRJEN S KR. ODLOKOM 4. FEBR. 1915.

ŠT. 148.

GORICA 1923.

Izdala in založila „Narodna Knjigarna“ - Via Gius. Carducci 7.

Tiskala „Narodna Tiskarna“ - Via C. Favetti 9.

147031

MI VIKTOR EMANUEL III.

po milosti božji in volji naroda kralj Italije

videč člene 4 zakona z dne 19. junija 1913, št. 640, in 3 zakona z dne 2. junija 1914, št. 456, ki dajejo Naši vladi pravico, sporediti z določbami navedenih zakonov v enotno besedilo zakone enotnega besedila občinskega in deželnega zakona, odobrenega z Našim odlokom z dne 21. maja 1908, št. 269, in druge ki so ga premenili;

videč mnenje državnega sveta na občnem zboru;

po zaslišanju ministerskega sveta;

na predlog Našega ministra, državnega tajnika za notranje zadeve, predsednika ministerskega sveta;

smo odločili in odločimo:

Odobruje se enotno besedilo občinskega in deželnega zakona, priklopljeno temu odloku, pregledano na Naš ukaz po ministru predlagatelju.

Ukažemo naj se vrsti ta odlok opremljen z državnim pečatom v zbirko zakonov in odlokov kraljevine Italije nalagajoč vsakemu, kogar se tiče, da ga izpolnjuje in dà izpolnjevati.

Dano v Rimu, dne 4. februarja 1915.

VIKTOR EMANUEL

Videl hranitelj pečata:

Orlando.

Salandra.

N 845/19160

• PRVI NASLOV.

Razdelitev ozemlja kraljevine in vladna ter upravna oblastva.

Člen 1.

Kraljevina se deli v dežele, okrožja (circondari), okraje (mandamenti) in občine.

Člen 2.

V vsaki deželi so po en prefekt, en viceprefekt, prefekturni svet in upravni odbor.

Člen 3.

Prefekt predstavlja izvršilno oblast v vsej deželi.

Izvršuje naloge, odkazane mu po zakonih in skrbi, da se vzdržujejo pravice upravnega oblastva, s tem da po potrebi vporabi pravilnik o razdelitvi pravic med upravnim oblastvom in sodnim oblastvom na temelju zakona z dne 31. marca 1877, št. 3771 (serija 2 a).

Skrbi za objavo in izvrševanje zakonov.

Čuva nad potekom vse javne uprave in v nujnih slučajih izvršuje v raznih panogah uprave ukrepe, ki se mu zde neogibni.

Predseduje deželnemu upravnemu odboru.

Nadzoruje javno varnost; ima pravico razpolagati z varnostnimi silami in zahtevati oboroženo silo.

Odvisi od ministra za notranje zadeve in izvršuje njegova navodila.

Člen 4.

Če je prefekt zadržan ali odsoten, ga nadomešča podprefekt.

V slučaju, da je prefekt dolgo zadržan ali odsoten ali za časa dopusta, se more s kraljevim odlokom poskrbeti za začasno namestništvo.

Člen 5.

Prefekturni svet ima oni delokrog, ki mu je nakazan po zakonih.

Poklican je, dati svoje mnenje v slučajih, ki jih predpisujejo zakoni in pravilniki ter kadar ga prefekt pozove.

Člani sveta izvršujejo upravne naloge, ki jih jim poveri prefekt.

Prisedniki prefektore (consiglieri aggiunti) morejo s kraljevim odlokom biti pooblašteni, da prevzamejo funkcije članov sveta.

Člen 6.

Prefekturni svet sestoji iz največ treh svetnikov.

Predsednik je prefekt ali njegov namestnik.

Med razpravami o računskih zaključkih prisostvuje sejam en računski uradnik, v smislu sledečega člena 317.

Člen 7.

V vsakem okrožju je po en podprefekt, ki izvršuje pod vodstvom prefekta naloge, odrejene mu po zakonih, izvršuje navodila prefektova in ukrepa v nujnih slučajih, brez odloga poročajoč prefektu.

Člen 8.

Prefekta, podprefekta in njihovih namestnikov ne more nihče razen nadrejene upravne oblasti, klicati na odgovor radi izvrševanja njihovih funkcij, tudi ne uvesti proti njim postopanja radi kakega čina pri tem izvrševanju, brez kraljevega pooblastila, s predhodnim mnenjem državnega sveta, izvzemši slučaje navedene v sledečem členu 113.

Člen 9.

Pri vsaki prefekturi in podprefekturi so nastavljeni uradniki tajništva. Tozadevni stalež (pianta) je določen s kraljevim odlokom.

Člen 10.

Deželni upravni odbor sestoji iz prefekta, ki mu predseduje, iz dveh prefekturnih svetnikov, ki ju začetkom vsakega leta imenuje prefekt in iz štirih rednih članov in dveh namestnikov, ki jih imenuje deželni svet in ki ostanejo v službi štiri leta; polovica njih se vsake dve leti obnavlja.

Odborniki, ki odslužijo, ostanejo v službi dokler jih ne nadomeste drugi in izvoljeni so izvoljivi šele dve leti po svojem izstopu; izstop se v prvem dveletju določi z žrebom.

Prefekt imenuje tudi enega prefekturnega prisednika za namestnika. Namestniki se udeležujejo sej odbora le, če manjkajo redni člani.

Sestavo odbora in izvrševanje njegove jurisdikcije v spornih slučajih ureja zakon z dne 17. avgusta 1907, št. 603 (enotno besedilo).

Odbornikom, ki so pridobili mandat z volitvijo, se nakaže za vsako sejo dnevnic, katere višino določi kraljevi odlok.

Stroške za dnevnic izvoljenih odbornikov nosi dežela, druge stroške nosi država.

Člen 11.

Niso izvoljivi za člane deželnega upravnega odbora:

a) poslanci parlamenta v deželi, kjer so bili izvoljeni;

b) deželni zastopniki iste dežele;

c) župani in svetovalci občin iste dežele;

č) aktivni civilni in vojaški državni uradniki;

d) nameščenci, nastavljeni in knjigovodje dežel in občin;

e) oni, ki ne morejo biti vpisani v porotniške sezname, na podstavi določb členov 5, 6, 7 in 8 zakona z dne 8. junija 1874, št. 1937.

Največ polovica izvoljenih članov deželnega upravnega odbora more istočasno pripadati deželnemu svetu.

Po golem pravu izgubijo mesto izvoljenih odbornikov deželnega upravnega odbora osebe, naštete pod točkami a, b, c, č, d, tega člena, ki se v slučaju izvolitve niso odpovedale tekom osmih dni po volitvi službi, ki povzroča njih neizvoljivost.

Izvolitev ali imenovanje voljenih članov deželnega upravnega odbora za katerokoli izmed služb, naštetih pod točkami a, b, c, č, d, tega člena, velja po golem pravu za neveljavno, če se člani ne odpovejo službi izvoljenih odbornikov tekom osmih dni od časa navedene izvolitve ali imenovanja.

Voljeni člani deželnega upravnega odbora ne morejo biti izvoljeni za državne poslance v oni deželi, v kateri izvršujejo svojo službo, če se niso odpovedali tem funkcijam vsaj šest mesecev preje.

Deželni svetovalci, ki so člani deželnega upravnega odbora, se ne smejo udeležiti razprav ali sklepov, ki se tičejo občin v okrajih, kjer so bili izvoljeni.

DRUGI NASLOV.

UPRAVNE VOLITVE.

POGLAVJE I.

O aktivni in pasivni volilni pravici.

Člen 12.

Volilec mora biti državljan in mora uživati državljanske pravice kraještva.

Z državljani so izenačeni pri izvrševanju pravice navedene v tem členu: državljani drugih italijanskih dežel, četudi nimajo državljanstva.

Pridobitev volilne pravice s strani Neitalijanov ureja zakon z dne 18. julija 1912, št. 555.

Člen 13.

Volilci so oni, ki so vpisani v imenik za politične volitve in oni, ki bi mogli biti vpisani na podlagi člena 2. **enotnega besedila volilnega zakona za politične volitve z dne 2. septembra 1919, št. 1495.**

Volilci, o katerih tale člen razpravlja, smejo izvrševati volilno pravico le v občini, kjer imajo bivališče in kjer so vpisani v seznam stalnega prebivalstva.

Če so ti pred najmanj šestimi meseci prenesli svoje bivališče v drugo občino in so bili vpisani v njen seznam stalnega prebivalstva, se morajo ali na njih zahtevo ali, če te ni, uradoma zbrisati iz volilnih imenikov in iz seznama stalnega prebivalstva one občine, kjer so bivališče imeli in se morajo vpisati v imenik in seznam nove občine.

Prošnjo za nov vpis je treba predložiti v roku določenem v členu 13.

Prošnji se mora priklopiti potrdilo župana prejšnjega bivališča, da prosilec ni vpisan v volilnem imeniku dotične občine, ali pa da je zbrisan iz njega.

Kadar se je izbris ali vpis izvršil uradoma, mora župan občine, kjer se je to izvršilo, naznaniti županu one občine, kjer se mora izvršiti ustrezní izbris ali vpis v imeniku.

Člen 14.

Volilno pravico imajo, če so dovršili 21. leto ali če ga dovršijo najpozneje do 31. maja onega leta, v katerem se vrši pregled (revizija) imenikov, oni, ki plačujejo v občini letno kakoršenkoli neposreden davek, ali svoto vsaj 5 lir za občinsko pristojbino (takso) na družino (ognjiščarino), na najemno vrednost, na živino, na vozila, na služinčad, na izvrševanje obrti in prodaje, ali za druge občinske pristojbine, ki so izterljive po poimenskih seznañnih pristojbine dolžnih.

Volilci so tudi:

1. osebe, ki imajo v spolovini (mezzadria) ali v katerikoli vrste najemu nepremičnine, na katere je naložen katerikoli neposreden davek v najmanjšem znesku 15 lir;

2. osebe, ki plačujejo za stanovanjsko hišo in za delavnice, skladišča ali prodajalnice ali pa tudi samo za redno stanovanje letno najemnino, ki ni manjša:

kot 20 lir v občinah z manj kot 1000 prebivalci;

kot 50 lir v občinah z od 1.000 do 2.500 prebivalci;

kot 100 lir v občinah z od 2.500 do 10.000 prebivalci;

kot 130 lir v občinah z od 10.000 do 50.000 prebivalci;

kot 160 lir v občinah z od 50.000 do 150.000 prebivalci;

kot 200 lir v občinah, ki imajo nad 150.000 prebivalcev.

Neposredni državni davek, o katerem govori prvi odstavek tega člena, se ne všteje v priznanje volilne pravice, če se nepremičnine ni posedovalo že pred prvimi operacijami letnega pregleda volilnih imenikov.

Ta določba ni porabna za posestnike iz pravnega naslova nasledstva ali predvzetja dedščine.

Davčni prinos ki izvira iz občinskih pristojbin se mora ugotoviti s tem, da se dokaže, da se je resnično plačalo pristojbine za predhodno leto.

Pogodbe navedene pod številka 1 in 2 morajo nositi, da imajo v tem členu navedeni učinek, točen datum, iz katerega izhaja, da so bile sklenjene in pogojene vsaj šest mesecev pred časom, ki je po čl. 37. določen za pregled volilnih imenikov.

Člen 15.

Davek, plačan na javne vrednostne papirje, ali na vrednostnice, izenačene z javno državno rento se ne všteje v davčno višino, če ni vpisan najmanj že pet let na onega, ki prosi za vpis v volilni imenik.

Člen 16.

Očetu se vračuna davčni prinos, plačan za premoženje sinov, kate-rega upravlja po določbi zakona. Soprogu se vračuna davčni prinos, ki ga plača žena, izvzemši če sta soproga osebno ločena potom pravomočne sodbe ali potom soglasja, potrjenega od zbornega sodišča.

Člen 17.

Davčni prinos, plačan po določilu 1. odstavka člena 14. od vdove ali postavno ločene žene more veljati kot davčna višina za volitve v korist enega izmed njenih sorodnikov navzdolnje vrste (descendentov) ali zetov, ki ga ona določi, do drugega kolena sorodstva ali svaštva.

Enako more oni, ki ima predpisano davčno višino za volilno pravico, pooblastiti s to pravico enega svojih descendentov ali zetov do drugega kolena sorodstva ali svaštva, kadar ne more ali noče sam izvrševati volilne pravice.

Pooblaščenec mora imeti vse druge pogoje, predpisane za volilca.

Določitve in pooblastila je mogoče izdati z navadno pismeno izjavo, overovljeno po notarju; na isti način jih je možno preklicati, predno se začne pregled volilnih imenikov.

Člen 18.

Neposredni državni davek, plačan nerazdeljeno, daje volilno pravico, ako izhaja iz lastnosti dediča. Kjer pa izhaja iz drugega pravnega naslova, je potreben za volilno pravico davčni prinos vsaj petih lir za vsakega obdavčenca.

Člen 19.

Neposredni državni davek, plačan od premoženja, ki je podvrženo užitku, dednemu zakupu ali najemu za dobo nad 30 let, velja kot davčna višina, tako za užitkarje, dedne zakupnike in najemnike, kakor za one, ki imajo golo lastništvo, neposredno gospodarstvo in za najmodajalce.

Člen 20.

Lastniki nepremičnin, ki jih postava začasno razbremenjuje zemljiškega davka, morejo zaprositi, da se na njih stroške ugotovi davek, ki bi ga plačevali, ko ne bi uživali izjemne ugodnosti; te davke se vpošteje da se jim dá uživanje volilne pravice tudi predno razbremenitev preneha.

Člen 21.

V volilne svrhe se davki plačani od lastnikov neločenih premoženj ali od trgovske družbe preračunajo na enake dele za vsakega družbenikov.

Isto merilo se vporablja, ko se določa sodeležnost družbenikov v slučajih, predvidenih po določitih čl. 14. št. 1. in 2. drugega odstavka.

Kjer si eden izmed sodeležnikov prisvaja višjo svoto kot drugi, mora utemeljiti svojo pravico s tem, da predloži naslove, ki jo dokazujejo.

Za dokaz da trgovska družba obstoja, zadostuje sodnijsko potrdilo, ki vsebuje imena družbenikov.

Člen 22.

Najemščine plačane za premoženja, ki pripadajo komanditnim ali delniškimi družbam, in doklade na premoženja takih družb se vštejejo v davčno višino upravnikov ali ravnateljev, če in dokler je njih soudeležba ugotovljena v družbenem registru, kar se mora dokazati na zgoraj navedeni način.

Člen 23.

Podčastniki in vojaki kraljeve vojske in kraljeve mornarice ne morejo izvrševati volilne pravice, dokler se nahajajo pod orožjem.

Ta določba se vporablja tudi za osebe, ki pripadajo vojaško organiziranim zborom za službo države, dežel ali občin.

Pri sestavi volilnega imenika, se napravi na podlagi določil in jamstev za sestavo volilnih imenikov seznam volilcev, ki se nahajajo v okolnostih, predvidenih po tem členu.

Člen 24.

Žensk ni mogoče vpisati v imenik za upravne volitve in one niso izvoljive za službe, določene po tem zakonu.

Člen 25.

Poleg onih, ki jih določajo člani 101, 104, 105 in 115, niso volilci in ne izvoljivi:

1. osebe, ki se nahajajo pod kuratelo ali ki so nesposobne radi umobolnosti;

trgovci, čez katerih premoženje se je otvoril konkurz do njegovega dokončanja, toda ne nad 5 let od dneva napovedbe krive ali od dneva razsodbe, ko so se napovedali za falirance v smislu čl. 39. zakona od 24. maja 1903, št. 197;

3. osebe, ki so preskrbovane v javnih dobrotelčnih zavodih ali ki stalno padejo v breme javnim dobrotelnim zavodom ali dobrotelnim združenjem;

4. osebe, ki so zadobile opomin na temelju zakona in one, ki stojijo pod posebnim nadzorstvom.

Tovrstna nesposobnost preneha eno leto potem ko je dovršen rok zakonitega opomina ali posebnega nadzorstva;

5. osebe obsojene radi delomrznje, potepanja in prosjačenja;

6. osebe obsojene na dosmrtno ječo, na večno izključitev iz javnih služb in one obsojene v težko ječo ali ječo za nad pet let;

7. osebe obsojene na druge kazni, ki omejujejo osebno svobodo, vključivši kazni zapora za nad pet dni, v času ko so zatvorjene;

8. osebe obsojene na začasno izključitev iz vseh javnih služb za vso dobo izključitve;

9. osebe, obsojene radi zločinov proti osebni svobodi, predvidenih v čl. 145, 146 in 147 kazenskega zakonika, radi poneverjenja, izsiljevanja ali podkupovanja, obrekovanja, lažnosti na sodnji, združevanja v zločinske namene, ki ga predvideva člen 228. kazenskega zakonika, radi kršitve zastopniške dolžnosti, ponarejevanja novcev ali javnih upnih listov, radi krivotvorja pečatov, javnih pečatnih tiskalnic in njih odtisov, radi lažnosti spisov, radi prevar na dražbah, radi zločinov proti javni nevredljivosti, izvzemši one iz malomarnosti in one, predvidene v čl. 310 kazenskega zakonika, radi posilstva, izprijenja nedoletnih, žaljenja sramežljivosti, sovodstva, radi umora, telesne poškodbe, ki ji je sledila smrt in radi osebne poškodbe predvidene po št. 1. in 2. člena 372. kazenskega zakonika, izključujoč pa prvi in zadnji odstavek istega člena, radi tatvine, izvzemši če se je obsodba izvršila radi kaznjivega dejanja, predvidenega po členu 405. kazenskega zakonika; radi zlorabe civilnih običajev, radi rop, izsilbe in izsiljene odkupitve, goljufije in drugih prevar, radi samovoljne prisvojitve, in oškodovanja predvidenega po členu 424. kazenskega zakonika, za oba zločina v slučajih kadar se postopa uradoma, radi prikrivanja in goljufive krivde;

10. osebe obsojene radi kaznjivih dejanj, ki so glasom ugasle kazenske zakonodaje izenačena z zločini o katerih govori predhodna številka;

11. osebe, ki so bile po določbi člena 11. zakona z dne 29. julija 1913, št. 632 dvakrat obsojene, ker so bile najdene v stanu težke in odvratne pijanosti ali radi zločina, izvršenega v pijanosti. Tovrstna nesposobnost traja 5 let, od dneva, ko je bila končno veljavna obsodba odslužena, ali ko je na drug način ugasnila. V slučaju da se kaznjivo dejanje v navedenem roku ponovi, začne teči novo petletje od dneva, ko je ugasnila druga obsodba.

Izvzeti so rehabilitirani obsojenci.

Člen 26.

Za občinske svetovalce so izvoljivi vsi v volilnem imeniku vpisani volilci, ako znajo čitati in pisati.

Ko občinski odbor v smislu člena 86. obvesti svetovalce o izvolitvi, pozove one osebe, o katerih ni razvidno, ne iz pravnega naslova, radi katerega so vpisane v volilni imenik in ne iz opomb v njem, da znajo čitati in pisati, da doprinesejo dokaz za to na eden izmed načinov, ki jih dopušča zakon za vpis v imenik. Ta dokaz se mora položiti v občinskem tajništvu v roku desetih dni po obvestilu.

Ako je število volilcev, ki znajo čitati in pisati, manjše kot pa dvojno število odbornikov, določenih za občino, so izvoljivi tudi nepismeni (anal-fabeti).

Niso izvoljivi:

duhovniki dušebrižniki z jurisdikcijo ali z dušnim pastirstvom, njih redni namestniki in člani kapituljev ter stolnih kolegijev;

državni funkcionarji, ki morajo nadzorovati občinsko upravo in uradniki njihovih uradov;

uradniki krajnih dobredelnih zavodov;

osebe, ki prejemajo plačo ali mezdo od občine ali od naprav, ki jih občina upravlja ali podpira ter občinski učitelji;

osebe, ki imajo oskrbnništvo nad denarjem občine in niso položile računov;

osebe, ki imajo z občino viseč spor;

osebe, ki so posredno ali neposredno udeležene pri službah, izterjevanju pravic, pri dobavah ali zakupih v interesu občine, ali pri družbah in podjetjih dobičkonosnega značaja, ki so na katerikoli način subvencionirane od občine;

upravitelji občine in od nje nadzorovanih dobredelnih naprav, ki so proglašeni za odgovorne tako v upravnem kot v civilnem oziru;

osebe, ki imajo likviden in izterljiv dolg napram občini in so zakonito v stanju zamudnikov.

Člen 27.

Ne morejo biti istočasno v istem občinskem svetu sorodniki v navzgornji in navzdoljni vrsti, tast in zet, posinovljenec in adoptant.

Člen 28.

Za občinske svetovalce so izvoljivi vsi vpisani volilci, ki imajo pogoje, določene v prvem odstavku čl. 26. tega zakona ali ki doprinesejo deželnemu zastopu dokaz, o katerem govori drugi odstavek navedenega člena, položec ga v tajništvu deželne uprave v roku desetih dni od obvestila, predpisanega po čl. 97.

Izvzeti so:

osebe, ki nimajo bivališča v deželi, ki niso v posesti nepremičnin ali ki ne plačujejo pristožbine na premočno vrednost (ricchezza mobile);

duhovniki dušebrižniki, navedeni v čl. 26;

funkcionarji, v katerih področje spada nadzorstvo nad deželo ter uradniki njihovih uradov;

osebe, ki imajo oskrbnništvo deželnega denarja ali viseče spore z deželo;

osebe, ki dobivajo plačo ali mezdo od dežele ali od pravnih korporacij ali od podjetij, ki jih dežela podpira, učitelji, uradniki in računovodje občin in dobredelnih naprav, ki obstojajo v deželi;

osebe, ki so neposredno ali posredno udeležene pri službah, izterjevanju pravic, dobavah ali zakupih v korist dežele ali pri podjetjih ter druž-

bah dobičkonosnega značaja, ki so na katerikoli način subvencionirane od dežele;

upravitelji dežele in od nje nadzorovalnih dobrodelnih naprav, ki so proglašeni za odgovorne tako v upravnem kot v civilnem oziru;

osebe, ki imajo likviden in izterljiv dolg napram deželi, in so zakonito v stanju zamudnikov;

funkcionarji prizivnega sodišča, zbornega in okrajnega sodišča, v ozemlju, v katerem izvršujejo jurisdikcijo.

POGLAVJE II.

O volilnih imenikih in skupinah.

Člen 29.

Volilni imeniki se morajo sestaviti v dveh izvodih, in morajo vsebovati po abecednem redu, ime in priimek, očetovstvo, kraj in datum rojstva, pravni naslov, s katerim je bil volilec vpisan in stanovališče volilca, če se to nahaja v občini.

Po istih določbah in pod istimi jamstvi predpisanimi za sestavo volilnih imenikov, se sestavi in imeniku priklopi seznam volilcev, ki se nahajajo v okolnostih, predvidenih po členu 23.

Člen 30.

Volilni imeniki so stalni. Sme se jih predrugačiti le potom letnega pregleda, ki se vrši po sledečih določbah.

Člen 31.

Uradoma se vpišejo v imenik za upravne volitve oni, ki se jim prizna, da so v posesti vseh predpogojev za uradni vpis v imenik za politične volitve one občine.

Uradoma se vpišejo tudi oni, ki so najmanj šest mesecev imenoma vknjiženi v seznam neposrednih davkov.

Ti vpisi se izvršijo na podlagi seznama, **predpisanega po čl. 8. enotnega besedila z dne 2. decembra 1919, št. 1495, izpolnjenega po navodilih čl. 9. istega besedila.**

Na prepisu seznama št. 2 bo občinski izterjevalec (esattore) postavil svoj podpis zraven imena onih, ki se nahajajo v okolnostih, predvidenih po 2. odstavku tega člena.

V imenik za upravne volitve se vpišejo tudi oni, ki predložijo prošnjo do 15. decembra in dokažejo posest predpisanih predpogojev; v ta namen jih pozove župan z razglasom, ki se objavi 1. decembra vsakega leta.

Člen 32.

Kdor predloži prošnjo za vpis v volilni imenik občine, jo mora opremiti s sledečimi podatki in listinami:

1. očetovstvo, kraj in datum rojstva;

2. listino, ki dokazuje da ima bivališče v občini:

3. stanovališče; če nima stanovališča v občini, mora navesti, v katero volilno skupino želi biti vpisan;

4. naslove, na podlagi katerih zaproša v smislu predležečega zakona za vpis; in vse druge listine, ki so potrebne za dokaz, da je prosilec v posesti predpogojev za volilce.

Listine, spričevala, potrdila o vpisu v sezname neposrednih davkov, ki bi jih v ta namen zahteval, so prosta vseh pristojbin in troškov.

Nedržavljeni morajo dokazati, da so izpolnjeni pogoji, predpisani po zadnjem odstavku člena 12.

Prosilec, ki ni rojen v občini, v katere imenik zaproša biti vpisan, mora prošnji priklopiti prepis rojstnega lista.

Člen 33.

Prošnja mora biti podpisana od prosilca; če se ta ne zna podpisati ali če ne more radi fizične nesposobnosti, sme napraviti prošnjo v ustmeni obliki v navzočnosti dveh prič, ki potrdijo njegovo istovetnost, pred občinskim tajnikom ali pred drugim v to od župana pooblaščenim uradnikom ali pred notarjem. O tej izjavi se izda prosilcu potrdilo.

Da se izpolni določbe členov 26 in 28 tega zakona se sme doprinesti dokaz o znanju čitanja in pisanja s šolskim spričevalom ali pa s predložitvijo prošnje za vpis v imenik za upravne volitve, katera vsebuje podatke o očetovstvu in starosti, o bivališču in poklicu ter mora biti pisana in podpisana od prosilca v navzočnosti notarja in treh prič. Notar v poverilni pripombi izjavi, da je videl v svoji in prič navzočnosti osebo pisati in da on in priče to osebo poznajo.

Prošnji se priklopijo listine, potrebne za dokaz, da je prosilec v posesti pogojev za volilca.

Prošnjo in listine je treba predložiti v občinskem tajništvu in tajnik izda takoj po predložitvi o prejemu potrdilo, v katerem so navedene priklopljene listine.

Člen 34.

Občinska volilna komisija, ustanovljena z členom 13. enotnega besedila zakona za politične volitve z dne 2. septembra 1919, št. 1495 vrši tudi letni pregled imenikov za upravne volitve.

Ne morejo biti istočasno člani občinske volilne komisije ali deželne volilne komisije sorodniki v navzgornji in navzdoljni vrsti, bratje, tast in zet, posinovljenec in adoptant. Tudi ne more biti ista oseba obenem član občinske in pa deželne volilne komisije.

Tudi za pregledovanje imenikov za upravne volitve veljajo določbe členov 14, 15, 18, 19, 21 in 35, zgoraj navedenega enotnega besedila.

Člen 35.

Ko je potekel rok naveden v čl. 31, se mora občinska komisija sestati, da pregleda prošnje in brez odloga začne sestavljati pet ločenih seznamov za pregled imenika.

Člen 36.

V prvem seznamu se predlaga vpis onih, ki imajo pravico voliti v občini, bodisi da imajo pravico biti uradoma vpisani po čl. 31, bodisi da so predložili prošnjo, opremljeno z listinami, v smislu členov 31 in 32. Za te zadnje zahteva občina od predsednika okrožnega sodišča spričevalo, o katerem govori 2. odstavek 9. člena enotnega besedila z dne 2. septembra 1919, št. 1495.

Komisija ne more predlagati vpisa, če nima listin, ki bi dokazale, da obstojajo vsi predpogoji, ki so potrebni za vključitev v volilni imenik občine.

Zraven vsakega imena se mora pristaviti opomba, ki navaja naslove in listine, radi katerih se vpis predlaga, in ali se predlog izvrši na prošnjo prizadetega ali uradoma.

Tudi zraven imen novo vpisanih, ki se nahajajo v okolnostih, o katerih govori čl. 23, se mora pristaviti ustrezna opomba.

V drugem seznamu predlaga komisija, bodisi na prošnjo, reklamacijo ali uradoma in vedno na podlagi pravomočnih razsodb in drugih listin, izbris mrtvih, oseb, ki so izgubile pogoje predpisane za volilce in končno oseb, ki so že vsaj šest mesecev izbrisane iz seznama stalnega prebivalstva občine.

Vsako ime v drugem seznamu mora imeti opombo, ki navaja razloge in listine, radi katerih se izbris predlaga in ali se predlaga radi prošnje, reklamacije ali uradoma.

V tretjem seznamu so navedena imena oseb, katerih prošnje za vpis so bile odklonjene, z navedbo razlogov odklonitve.

V četrtem seznamu so navedena imena volilcev, ki so se za stalno izselili v inozemstvo. Smatrajo se za stalno izseljene oni, ki so se podali v inozemstvo v svrhu dela in ki so dobili ustrezní potni list za inozemstvo z oprostivijo pristojbin, kakor tudi oni, ki so se, kot je splošno znano, izselili najmanj pred dvema letoma v inozemstvo zavoljo dela.

V peti seznam se vpišejo imena onih, ki se nahajajo v okolnostih, o katerih govori člen 23.

Člen 37.

Najpozneje do 31. januarja pozove komisija z razglasi, ki jih je treba izstaviti na javnih prostorih, vse, ki se hočejo pritožiti (reklamirati) proti seznamom, da vložijo pritožbe (reklamacije) do 15. februarja.

Med tem rokom mora biti en od komisije podpisan izvod peterih seznamov predpisanih po členu 36, izpostavljen na razglasni deski na viden

način; drugi izvod, tudi podpisan od komisije, z naslovi in listinami za vsako ime, mora ostati skupno z imenikom predhodnega leta v občinskem uradu in vsak državljan ima pravico do vpogleda vanj.

Prvega februarja naznani župan prefektu dežele, da so razglasi izpostavljeni.

Člen 38.

Objava predpisana po čl. 37 nadomestuje obvestilo za one osebe, katerih vpis v volilni imenik je predlagala komisija.

Člen 39.

Komisija, ki je predlagala izbris volilca ali odklonila prošnjo za izbris ali vpis, mora pismeno javiti svoj sklep volilcu, katerega izbris je predlagala ali pa onemu, ki je zahteval izbris ali vpis, z navedbo razlogov, najpozneje tekom treh dni od dneva, ko so bili sezname objavljeni.

Ta obvestila, kakor tudi ona navedena v členih 40, 44 in 49, dá izvršiti župan potom občinskih slug, ki si morajo dati potrditi prejem v priloženi zapisnik. Če potrdilo manjka, napravijo sluge sami potrdilo, da so obvestilo izvršili in to potrdilo velja, dokler se nasprotnega ne dokaže.

Člen 40.

Vsak državljan se more v roku navedenem po členu 37. pritožiti na deželno volilno komisijo proti vsakemu vpisu, izbrisu, odklonitvi vpisa ali opustitvi izbrisa v sezname predložene po občinski komisiji.

Pritožbe se smejo v istem roku predložiti občinski komisiji, ki izda potom občinskega tajnika potrdilo o prejemu in jih preda deželni volilni komisiji.

Če se pritožba, s katero se izpodbija kak vpis, predloži občinski komisiji, mora ta tekom treh dni po vložbi obvestiti o pritožbi prizadeto stranko; izvzemši če oni, ki vloži pritožbo, izjavi, da hoče sam neposredno izvršiti obvestilo potom sodnijskega uradnika ali potoma sluge mirovnega urada.

V obvestilih mora biti navedeno ime pritožnika in razlog za pritožbo. Oseba, katere vpis se izpodbija, sme tekom treh dni po zadobljenem obvestilu predložiti proti pritožbo opremljeno z po njenem mnenju umešnimi listinami; isti občinski komisiji, ki mora izdati potrdilo o prejemu.

Če je pritožba, ki izpodbija kak vpis, predložena deželni volilni komisiji, mora pritožnik dokazati, da je v določenem roku poskrbel za obvestilo prizadete stranke potom sodnijskega uradnika ali potom sluge mirovnega urada.

Člen 41.

Deželna volilna komisija, ustanovljena s čl. 25 enotnega besedila z dne 2. decembra 1919, št. 1495, vrši tudi vsa volilna opravila (operacije) do-

ločena po pričujočem zakonu, po pravilih, določenih v čl. 25 in 35 navedenega enotnega besedila.

Zastopnik državnega prайдništva prisostvuje sejam komisije s pravicami navedenimi v čl. 25. zgoraj naznačenega enotnega besedila.

Člen 42.

Ko je potekel rok, o katerem govori člen 37 in najpozneje do 31. marca mora predsednik občinske volilne komisije predati predsedniku deželne volilne komisije:

1. zapisnike o operacijah in sklepih;
2. končno veljavni popolni imenik predidóčega leta;
3. pet seznamov, o katerih govori člen 36 z vsemi listinami, ki se našajo na nove vpise in izbriše ali na odklonitev prošenj, četudi ni bilo pritožb;

4. pritožbe z vsemi tozadevnimi listinami.

Drugi izvod volilnega imenika in seznamov se hrani v občinskem tajništvu.

Predsednik deželne komisije mora tekom treh dni po dnevni, ko je prejel imenik, sezname in listine, odposlati na občinski urad potrdilo o prejemu.

O prejetih imenikih, seznamih in listinah se vodi poseben zapisnik, ki ima na vsakem listu podpis predsednika deželne komisije.

Člen 43.

Deželna komisija:

1. preišče vsa opravila, izvršena po občinski komisiji in odloča o pritožbah proti njim;

2. odloča o novih prošnjah za vpis ali izbris, ki so neposredno nanjo prišle;

3. izbriše iz seznamov, ki jih je sestavila občinska komisija, nepristojno vpisane državljane in potrdi vpis onih, ki so nepristojno zbrisani, tudi kadar ni tozadevne prošnje ali pritožbe.

Deželna komisija razsoja, opiraje se, izključno na uradne spise in listine, predložene ji do 1. marca od strani strank in občinske komisije; sme pa tudi uradoma vpisati one, za katere je iz novih listin razvidno, da imajo potrebne predpogoje, potem ko je dobila spričevalo, o katerem govori drugi odstavek člena 9. enotnega besedila z dne 2. septembra 1919, št. 1495.

Deželna komisija se mora sestati tekom 10. dni ki sledijo dnevni, ko je prejela uradne spise in listine.

O vseh operacijah deželne komisije sestavlja tajnik zapisnike, ki jih podpišejo on in navzoči člani. Sklepi morajo imeti utemeljitev in kadar niso soglasni, mora biti navedeno glasovanje vsakega posameznega komisarja in od njega navedeni razlogi.

Člen 44.

Do 30. aprila mora deželna komisija odločiti končnoveljavno odobritev seznamov, ki se morajo v istem roku vrniti občini skupaj z listinami, priložec one listine, na podlagi katerih je komisija sklenila vpise in izbrise. Občinski tajnik mora tekom petih dni odposlati potrdilo o prejemu predsedniku deželne komisije.

Sklepi komisije se morajo po skrbi županovi in na način določen po čl. 39., naznaniti prizadetim do 20. maja.

Končnoveljavni odobreni sezname morajo biti shranjeni v občinskem tajništvu najpozneje 10. maja in morajo tam ostati do 31. maja. Župan naznani občinstvu, da so sezname shranjeni v tajništvu. Vsak državljan ima pravico pogledati sezname.

Do 20. maja mora občinska komisija v soglasju končnoveljavno odobrenimi sezname popraviti stalni imenik, s tem da vpiše vanj imena, ki jih vsebuje seznam na novo vpisanih volilcev in s tem da izbriše imena, ki jih vsebuje seznam na novo izbrisanih.

Do 25. maja mora župan odposlati od komisije podpisan zapisnik izvršenih poprav na kr. državnega pravdnika pri zbornem sodišču deželnega glavnega mesta.

Stalni od občine popravljeni imenik je izložen v občinskem uradu do 31. maja in vsak državljan ima pravico vpogledati vanj.

Člen 45.

Do pregleda sledečega leta se ne morejo v stalnem volilnem imeniku izvršiti druge spremembe razen onih, ki nastanejo: s smrtjo volilcev, potrjeno po izvorni listini; z odvzetjem volilne pravice, ki sledi iz pravomočne obsodbe; kakor tudi iz obsodb, o katerih govori člen 49. Tovrstne spremembe mora izvršiti občinska volilna komisija, ki priklopi stalnemu imeniku spis zgoraj navedenih ukrepov in preda zapisnik državnemu pravdniku pri zbornem sodišču deželnega glavnega mesta in predsedniku deželne volilne komisije.

Ona mora tudi vvrstiti v seznam o katerem govori člen 29., potrebne spremembe, tako za zbris imen oseb, ki nimajo več pogojev navedenih v členu 23., kakor za vpis onih, ki so v tem presledku padli pod določila istega člena.

Tudi o teh spremembah se mora predati zapisnik državnemu pravdniku in predsedniku deželne volilne komisije.

Za opravila navdana v tem členu skliče župan občinsko volilno komisijo vsaj vsake tri mesece.

Deželna komisija mora vvrstiti spremembe, ki izhajajo iz zgoraj navedenih zapisnikov v imenike volilnih skupin, o katerih govori člen 53.

Člen 46.

Vsak državljan, ki hoče izpodbiti sklep ali odločbo deželne komisije, ali ki se hoče pritožiti, ker je ta odklonila dati sodbo o vpisu ali izbrisu, (de negata giustizia), ali radi krive ali zmotne, po čl. 44 izvršene poprave stalnega volilnega imenika občine mora iznesti tožbo pred prizivno sodišče, navajaje naslove, na katere se opira.

Tožba se mora vložiti z navadnim rekurzom, o katerem naznanil predsednik prizivnega sodišča razpravo, na kateri se bo zadeva razpravljala nujno in sumarično.

Če se rekurz proti sklepu ali rzsodbi deželne komisije predlaga po istem državljanu, ki se je bil pritožil proti predlogom občinske komisije ali ki je predložil neposredno deželni komisiji prošnjo za vpis, ali ki je bil od iste komisije izbrisan, se mora rekurz, pod kaznijo ničnosti, javiti tekom desetih dni od obvestila navedenega v 2. odstavku člena 44. skupno s tozadevnim odlokom volilcu ali volilcem, katerih vpis se izpodbija ali pa predsedniku deželne komisije, če je bil rekurz naperjen proti izključitvi enega ali več volilcev iz imenika. Če pa je rekurz bil predložen po drugem državljanu, se mora izdati obvestilo o njem v petnajstih dneh od objave stalnega imenika, sicer je rekurz ničen.

Dokler prizivno sodišče ne rzsodi, ohranijo volilno pravico tako volilci, ki so bili vpisani v imenik predhodnega leta in so bili izbrisani kakor tudi oni, ki so bili vpisani v končno veljavni imenik tekočega leta s sklepom deželne komisije v soglasju s predlogi občinske komisije.

Člen 47.

Rekurz na prizivno sodišče proti odlokom deželne volilne komisije, kateri brišejo nove volilce predlagane od občinske komisije, nima odločilne moči.

Člen 48.

Rekurz z ustreznimi listinami se mora, sicer zapade, položiti v uradu prizivnega sodišča tekom petih dni od obvestitve o njem. O predmetu pade rzsodba, ne da bi bilo potrebno sodelovanje državnega pravdnika ali odvetnika, na poročilo, ki ga v javni razpravi poda eden izmed svetnikov sodišča, po zaslišanju strank in njih braniteljev, če se predstavijo, in po zaslišanju ustmenih zaključkov državnega pravdnika.

Kadar se pritožba o vpisu ali izbrisu drugih oseb spozna za predrzno, naloži prizivno sodišče pritožniku z isto rzsodbo, s katero odbije rekurz, globo od 50 do 100 lir.

Člen 49.

Državno pravdnništvo sporoči brez odloga predsedniku občinske komisije rzsodbe prizivnega sodišča, da brezplačno poskrbi za njih izvršitev in naznanilo prizadetim.

Razsodbo prizivnega sodišča sme podlegla stranka izpodbijati z rekurzom na kasacijski dvor, za katerega ni treba soudeležbe odvetnika.

Vsi roki postopka so skrajšani na polovico.

Na navaden rekurz določi predsednik nujnim potom razpravo za razpravljanje predmetne zadeve.

Člen 50.

Občinska komisija za pregled volilnih imenikov napravi tekom petih dni po obvestitvi o izrečeni razsodbi predpisane popravke v končnoveljavnem imeniku in jim priklopi razsodbo samo.

Popravek se izvrši po pravilih, predpisanih v členu 44.

Člen 51.

Vsi uradni spisi in listine, ki se tičejo letnega pregleda volilnih imenikov so vedno vsakomur na vpogled v tajništvu občine in v onem deželne volilne komisije, kjer se odosno nahajajo.

En prepis popravljenega stalnega volilnega imenika, sestavljen po občinskem tajniku in pravilno overovljen po volilnih komisijah občine in dežele, se shrani v arhivih prefekture.

Vsakdo sme kopirati, tiskati ali staviti v prodajo sezname, končnoveljavne volilne imenike občine in volilne imenike volilnih skupin.

Končnoveljavni imeniki se morajo združiti v enem registru in hraniti v občinskem arhivu.

Občine smejo združiti v enem samem registru volilni imenik za politične in imenik za upravne volitve.

V enotnem registru mora biti, obenem z drugimi postavno predpisanimi podatki, navedena pri vsakem volilcu lastnost politične ali upravne volilne pravice, ali ene in druge.

Stalni imenik mora poleg tega nositi naslov in označbo leta, in protokolne številke o uvrstitvi prilog, ki se nanašajo na posameznega volilca, kakor tudi stanovališče vsakega volilca v smislu četrtega odstavka člena 53.

Člen 52.

Volilci se zberejo v enem samem zboru.

Ako je število volilcev večje kot 800, se občina deli v skupine.

Vsaka skupina ne sme imeti več kot 800 vpisanih volilcev, in se udeleži neposredno volitve vseh svetovalcev, izvzemši slučaja, predvidenega v zadnjem odstavku člena 57.

Kadar posebne okolnosti oddaljenosti ali prometnih težkoč otežujejo izvrševanje volilne pravice, se ustanovijo skupine z manj kot 100 vpisanimi, nikdar pa ne z manj kot 50 vpisanimi volilci.

Člen 53.

Občinska volilna komisija poskrbi do 31. januarja vsakega leta za razdelitev občine v volilne skupine po pravilu čl. 52; določi meje vsake skupine in volilni sedež (volišče) za vsako izmed njih ter sestavi za vsako skupino volilni imenik.

V tem imeniku se morajo ločeno držati imeniki frakcij, ki imajo ločeno zastopstvo po določilih člena 57.

Navedeni imenik mora imeti dva predelka; v prvi se vpišejo, po določilih členov 73 in 76 podpisi o istovetnosti volilcev, v drugi pa kontrolni podpis, s katerim se ugotovi volilce, ki so že glasovali.

Volilec se prideli oni skupini, v katere mejah ima po podatkih imenika stanovališče.

Volilci, ki nimajo stanovališče v občini ali ki niso podali izjave po členu 32, se razdelijo v imenike posameznih skupin po abecednem redu.

V imenike se vključijo tudi izseljenci, o katerih govori predzadnji odstavek čl. 36; porazdelijo se med skupine po abecednem redu in se vpišejo na pole, ki sledijo onim na katerih so vpisani drugi volilci.

Volilec, ki prinese lastno stanovališče v okoliš druge skupine, ima pravico, biti prestavljen v volilni imenik te skupine. Lastnoročno podpisano prošnjo mora volilec sam predložiti županu najpozneje do 15. decembra.

Volilci, ki se ne znajo podpisati, smejo ustмено zaprositi na način, naveden v čl. 33.

Občinska komisija napravi spremembe v listah obeh skupin in priklopi prošnjo imeniku one skupine, v katero se volilec vpiše. Nobene spremembe ni mogoče napraviti brez prošnje.

Najpozneje do 31. januarja pozove občinska komisija z razglasi, izpostavljenimi na javnih prostorih, vsakega, ki ima pritožbe proti razdelitvi občine v volilne skupine, proti okolišu skupin, proti sestavi volilnih imenikov posamezne skupine, proti prenosu volilcev iz ene skupine v drugo, in proti določitvi volišč vsake skupine, naj predloži pritožbe do 15. februarja občinski volilni komisiji. Med tem časom morajo ostati besedilo sklepov o katerih govori prvi odstavek in izvod imenika s tozadevnimi listinami v občinskem tajništvu in vsak državljan ima pravico do vpogleda vanje.

Prvega februarja javi župan prefektu dežele, da so razglasi izpostavljeni.

Predsednik občinske komisije mora najpozneje do 1. marca predati predsedniku deželne volilne komisije besedilo sklepov, o katerih govori prvi odstavek in izvod imenikov s tozadevnimi listinami in s pritožbami, ki so mu došle.

Do 30. aprila odloči deželna volilna komisija neprizivno o pritožbah, potrdi volilni imenik vsake skupine, vpoštevaje sklepe in odločbe, po njej

sami sklenjene na podstavi člena 43 in jih overovi. Predsednik mora vidirati vsak list.

Člen 54.

V istem poslopiju je mogoče združiti največ štiri volilne skupine, toda pristop s ceste v dvorano mora voditi samo k dvema skupinama in ne več kot dve skupini morata imeti dohod z iste ceste.

Ako se pojavi vsled težkih okoliščin potreba, da se spremenijo volišča, mora občinska komisija napraviti tekom petih dni od objave razglaša o seživu volilcev predlog na deželno komisijo, ki odloči po morebitnih potrebnih preiskavah neprizivno in nujnim potom in najkasneje do tretjega dne pred dnevom, določenim za volitve.

Če se sprememba volišča odobri, obvesti predsednik deželne volilne komisije nemudoma župana, ki mora to javiti občinstvu z razglasom izpostavljenim v predpoldanskih urah dneva pred volitvami.

Člen 55.

Vsi uradni spisi, ki se tičejo izvrševanja volilne pravice, tako upravni kot sodnijski, se napravljajo na nekolekovanem papirju in so izvzeti pristojbin za registracijo in shrambo, predpisanih po členu 521. zakonika o civilno-pravdnem redu in vseh pisarniških stroškov.

Javni davčni uslužbenci so v svrhu izpolnjevanja členov 40. in 46. dolžni izdati vsakemu državljanu, ki to zahteva, izvleček iz seznama vsakega davkoplachevalca, in zanikalna potrdila o onih, ki kot razvidno niso vpisani v te sezname, proti nakazilu petih stotink za vsakega posameznika, na katerega se spričevala ali potrdila nanašajo.

POGLAVJE III.

O volitvah in volilnih opravilih.

Člen 56.

Volitve se vršijo v mesecih juniju in juliju.

Vendar sme deželni upravni odbor v onih okrajih, kjer je začasno izseljevanje v poletnem času znatno in stalnega značaja, na prošnjo enega občinskega sveta ali večine volilcev ene občine, po zaslišanju občinskih svetov tega volilnega okoliša, dovoliti, da se v njem razpišejo volitve tudi po zgoraj navedeni dobi in celo tekom celega decembra.

Sklep deželnega upravnega odbora se objavi v prizadetih občinah; proti njemu je tudi tostvarno dopušččen rekurz na V. sekcijo državnega sveta.

Člen 57.

Volilci ene občine se vsi enako udeležujejo volitve vsakega svetovalca.

Vendar sme deželni upravni odbor v občinah, ločenih v frakcije, na prošnjo občinskega sveta ali večine volilcev ene frakcije, po zaslišanju istega občinskega sveta, razdeliti število svetovalcev med posamezne frakcije po merilu prebivalstva, in obenem določi okoliš vsake volilne skupine.

Sklep deželnega upravnega odbora se objavi.

V tem slučaju se vrši volitev svetovalcev frakcij po volilcih dotičnih frakcij z ločenim **skrutinijem**.

Člen 58.

Volitev za delno ali popolno obnovitev sveta, naj se že vršijo v katerikoli letni dobi, se udeležijo le oni volilci, ki so vpisani v stalni volilni imenik, izpopolnjen v soglasju s čl. 44 in s prvima dvema odstavkoma čl. 45.

Člen 59.

Volilci glasujejo v skupini, kjer so vpisani.

Člen 60.

Prefekt določi sporazumno z glavnim predsednikom prizivnega sodišča volilni dan za vsako občino in ga naznani občinskemu odboru, ki o tem obvesti volilce 15 dni prej z razglasom, navajaje dan in kraj volilnega zbora.

Prefekt naznani ta odlok predsedniku deželne volilne komisije, ki na dan po tem obvestilu preda občinski volilni komisiji volilne imenike, navedene v čl. 53.

Člen 61.

Vsaj pet dni pred volilnim dnevom preskrbi župan, da dobi vsak volilec potrdilo o vpisu (volilno izkaznico).

Volilna izkaznica na belem papirju označi skupino, h kateri volilec spada, volišče, dan in uro glasovanja.

Za volilce, ki bivajo v občini, se ugotovi vročitev izkaznice s potrdilom o prejemu, ki ga izda volilec ali oseba njegove družine ali pri njem uslužbena.

Če bi oseba, ki se ji je izkaznica vročila, ne hotela ali ne mogla izdati potrdila o prejemu, tedaj nadomesti sel isto z lastno izjavo.

Volilcem, ki imajo bivališča izven občine, dostavi občinski urad izkaznice potom župana občine njihovega bivališča, kadar je isto poznano.

Volilci smejo od tretjega dneva pred volilnim dnevom in na volilni dan osebno in proti vpisu v poseben zapisnik dvigniti izkaznico, ako je niso še dobili.

Če se izkaznica izgubi, ali če je postala neuporabna, ima volilec pravico se osebno predstaviti na dan pred volitvami ali pa na volilni dan in dobiti proti vpisu v drugi poseben zapisnik od župana drugo izkaznico na zelenem papirju, na kateri stoji opomba, da je dvojniki (duplikat).

Vsakemu skrutinatorju mora občina nakazati odškodnino 5 lir.

Tajnika urada izbere pred vmeščenjem urada predsednik volilnega urada izmed oseb, bivajočih v deželi, dajaje prednost onim, ki bivajo v občini, iz vrst:

1. funkcionarjev sodnijskih pisarn in tajništev;

2. notarjev;

3. občinskih tajnikov in podtajnikov;

4. volilcev občine, ki znajo čitati in pisati (čl. 2. kralj. odloka-zakona z dne 21. decembra 1922, št. 1654.)

Razvrščanje prvih treh kategorij ne vsebuje kakega prednostnega reda med njimi za njih izbor.

Tajnik mora dobiti od občine, v kateri ima volilni urad sedež, nagrado 20 lir, če tam prebiva, in v nasprotnem slučaju ima pravico do odškodnine za potovanje in bivanje, ki sliši civilnemu osebju države po veljavnih določilih (člen 2. kralj. odloka-zakona z dne 21. decembra 1922, št. 1654.)

Zapisnik sestavlja tajnik v dveh izvodih; vsebovati mora vsa opravila, predpisana po tem-le zakonu. Zapisnik ima za vse učinke zakona značaj javnega uradnega spisa.

Člen 64.

Služba predsednika, podpredsednika, skrutinatorja in tajnika je za v to določene osebe obvezna.

Podpredsednik podpira predsednika pri izvrševanju njegovih funkcij in ga nadomestuje, če je odsoten ali zadržan. S pooblastilom predsednika more zraven tega izvrševati funkcije skrutinatorja.

Izvemši težje kazni, določene po čl. 112. za tam predvidene slučaje, zapadejo oni, ki so določeni za službo predsednika, podpredsednika, skrutinatorja ali tajnika, in se brez opravičenega razloga krčijo sprejeti to službo ali ne pridejo k vmeščenju urada, globi od 100 do 1000 lir. Istotako se kaznujejo predsednik, podpredsednik, skrutinatorji in tajnik, ki se brez opravičenega razloga oddaljijo pred koncem volilnega poslovanja.

Radi v predhodnem členu navedenih kaznivih dejanj mora državni praydnik na ovadbo predsednika urada ali katerega izmed volilcev ali uradomā predložiti obtožnico neposredno brez preiskovalnega postopanja.

Člen 65.

Najmanj trije člani urada, med njimi predsednik ali podpredsednik, morajo biti navzoči pri vseh volilnih opravilih.

Člen 66.

Občinska volilna komisija poskrbi, da se v popoldanskih urah dneva pred volitvami ali na volilni dan pred osmo uro, izročijo predsedniku vsakega volilnega urada sledeči predmeti:

1. Občinski pečat;
2. volilni imenik skupine, overovljen po deželni komisiji po določitih čl. 53.; in dva prepisa tega imenika, overovljena na vsakem listu po dveh članih občinske komisije; en izvod služi za izpostavitev v smislu čl. 70;
3. zapisniki o imenovanju skrutinatorjev, v katerih govori čl. 63;
4. volilna žara ali žare.

Člen 67.

Miza, pri kateri sedijo predsednik, skrutinatorji in tajnik mora biti postavljena na način, da se volilci lahko kretajo krog nje med štetjem glasov. En izvod volilnega imenika skupine in seznam onih, ki jih navaja čl. 23. morajo biti izpostavljeni v volilni dvorani med volilnim poslovanjem in udeleženci se smejo poučiti iz njih.

Istotako se izpostavi seznam svetovalcev, ki jih je treba nadomestiti in seznam onih, ki ostanejo v službi. Členi 26, 28 in 65 in oni od 67 do 70, 72, 73, 76 do 89, 91, 97, 98 in od 100—115 tega zakona so izvešeni na vratih volilne dvorane v dobro čitljivih črkah.

Člen 68.

Volilni zbori se ne morejo baviti z drugim predmetom kot z volitvijo svetovalcev: prepovedana jim je vsaka razprava ali sklepanje.

Člen 69.

V volilno dvorano smejo vstopiti le volilci, ki predložijo vsakokrat volilno izkaznico (glej čl. 61) dotične volilne skupine.

Ne smejo vstopiti oboroženi v volilno dvorano.

Člen 70.

Kdor ni vpisan v volilni imenik, nima pravice glasovati.

Pravico do glasovanja imajo poleg tega osebe, ki se predstavijo z razsodbo prizivnega sodišča, s katero se izjavlja, da so oni volilci v občini in osebe, ki dokažejo, da se nahajajo v stanju, predvidenem v predzadnjem odstavku čl. 46. ali ki dokažejo, da je odpadel vzrok za začasno izključitev, o kateri govori čl. 23.

Dokaz, da je začasna izključitev odpadla, se mora doprinesti s tem, da se predloži spričevalo o neomejenem vojaškem dopustu ali vojaško odpuštnico, če je bila izdana vsaj tri mesece pred odlokom, ki določa volilni dan ali odlok, ki dokazuje da je bila oseba povišana v čin častnika.

Člen 71.

Predsednik, podpredsednik in tajnik, ako so volilci občine, in skrutinatorji glasujejo v oni skupini, kjer izvršujejo svojo službo, tudi če ne pripadajo h tej skupini.

Člen 72.

Volilna pravica je osebna; noben volilec se ne more dati zastopati in ne more vposlati svojega glasu pismenim potom.

Edino le v slučaju, da je volilec fizično zadržan in je razvidno in redno dokazano volilni komisiji, da mu je nemogoče osebno glasovati, dovoli predsednik, da glasuje potom volilca svojega zaupanja. Tajnik navede v zapisniku posebni razlog, radi katerega je bilo volilcu dovoljeno, da ga zastopa pri volitvi druga oseba, ime zdravnika, ki je morebiti ugotovil zadržek in ime pooblaščenega volilca.

Člen 73.

Na volilni dan ob osmi uri vstoliči predsednik volilni urad in pokliče podpredsednika, skrutinatorje in tajnika k udeležbi.

Če vsi ali nekateri skrutinatorji niso navzoči ali niso bili določeni, pokliče predsednik na njih mesto razen podpredsednika, kot v členu 64, še najstarejšega in najmlajšega izmed navzočih volilcev, ki znajo pisati in čitati.

Predsednik urada nato izjavi, da je glasovanje otvorjeno in dá potom enega izmed skrutinatorjev ali potom tajnika poklicati vsakega volilca po vrsti, kot so vpisani v imeniku.

Eden izmed članov urada, ki osebno pozna volilca, potrdi njegovo istovetnost s tem, da pristavi lastni podpis poleg imena volilca v posebnem razdelku volilnega imenika, overovljenega po deželni volilni komisiji.

Ako nikdo od volilne komisije ne more ugotoviti na svojo odgovornostjo istovetnosti volilca, sme tak predstaviti drugega volilca občine, poznane komisiji, da potrdi njegovo istovetnost. Predsednik opozori volilca, da ga zadenejo kazni, določene v čl. 112., če po krivem potrdi.

Mora se domnevati, da je volilnemu uradu poznan vsak volilec, ki je že bil dopuščen k volitvam.

Volilec, ki potrdi istovetnost, mora pristaviti svoj podpis v to določeni gori omenjeni predelek volilnega imenika.

V slučaju nesoglasja radi ugotovitve istovetnosti volilcev odloči predsednik po pravilu čl. 81.

Mora se tudi prepustiti k glasovanju volilec, ki se predstavi z identitetno knjižico ali spričevalom, ki mu jo je izdala javna vladna uprava, le da je opremljena s fotografijo.

V tem slučaju se navede poleg imena volilca v zgoraj navedenem predelku o identifikaciji tudi številka knjižice ali legitimacije in oblastvo, ki jo je izdalo.

Volilci vsebovani v seznamu, o kateri govori predzadnji odstavek čl. 36, se pripustijo k glasovanju, če dokažejo volilni komisiji osebno istovetnost. V zapisniku se v posebni opombi označi vsak volilec, vpisan v seznam izseljencev, ki se pripusti k glasovanju, kakor tudi ime osebe, ki potrdi nje-

govo istovetnost ali številka knjižice oziroma spričevala o istovetnosti, navedenih v prejšnjem odstavku in v prihodnjem členu, kakor tudi oblastvo, ki jih je izdalo.

Člen 74.

V svrhu izvrševanja določila predzadnjega odstavka predhodnega člena si sme vsak volilec, ki nima identitetne knjižice ali spričevala, izdane po javnem oblastvu, preskrbeti posebno izkaznico, s tem da zaprosi zanjo pri okrajnem sodišču, v katerega okoliš spada skupina, v kateri mora voliti.

Okrajni sodnik izda izkaznico proti plačilu režijskih stroškov, potem ko se je prepričal o osebni istovetnosti volilca.

Izkaznica mora imeti isto obliko kot vzorec F priloge k enotnemu besedilu zakona za politične volitve; nosi posebno lastno zaporedno številko in na eni strani fotografijo volilca s pečatom sodnije na suho in s podpisom okrajnega sodnika; na drugi strani potrdilo o istovetnosti, ime, priimek, očetovstvo, čas in kraj rojstva volilca, navedbo volilnega imenika občine, kjer je volilec vpisan, podpis okrajnega sodnika in sodnijskega tajnika ter sodnijski pečat.

Volilec, ki se izbriše iz imenika, mora vrniti izkaznico okrajnemu sodniku, ki jo uniči.

Kakoršnakoli sprememba ali nedovoljena vporaba izkaznice se kaznuje po določenih čl. 112.

Člen 75.

Na vsaki okrajni sodnji se vodi poseben zapisnik, v katerem so navedeni po zaporedni številki izdanih izkaznic ime, priimek, očetovstvo, starost, kraj rojstva volilca, volilni imenik, v katerem je vpisan.

En odtis fotografije, podpisan od okrajnega sodnika je prilepljen v zapisnik na strani zgoraj navedenih podatkov. Zapisnik je na vsakem listu podpisan od okrajnega sodnika in od sodnijskega tajnika.

Člen 76.

Ko je predsednik ugotovil osebno istovetnost volilca, se ta poda k mizi, ki jo navaja priloga E zakona o političnih volitvah, edino zato, da upogne že pisano ali tiskano ali pa deloma pisano deloma tiskano glasovnico, v smislu tega-le člena in potem jo vroči, vpognjeno na eno četrtino, predsedniku komisije. Glede volilcev, ki nalašč zavlačujejo vpogibanje glasovnice ali ki ne sledijo pozivu, naj jo vročijo, ukrepa predsednik po določenih čl. 65 predzadnji odstavek, zakona o političnih volitvah z dne 2. septembra 1919, št. 1495.

Predsednik položi glasovnico v žaro iz prozornega stekla, ki je postavljena na mizi urada tako, da je vidna vsem.

Vsakokrat, ko se položijo glasovnice v žaro, ugotovi to eden skruti narjev s tem, da pristavi lastni podpis poleg imena vsakega volilca v po-

sebnem predelku volilnega imenika, overovljenega po deželni volilni komisiji.

Vsak volilec ima pravico glasovati za toliko imen, kolikor je svetovalcev, ki jih je treba izvoliti, kadar je treba izvoliti manj kot pet svetovalcev.

Kadar znaša število svetovalcev, ki jih je treba izvoliti, pet ali več, ima vsak volilec pravico voliti le štiri petine števila svetovalcev, ki jih je treba izvoliti.

V slučajih, ko bi to število štirih petin vsebovalo en odlomek, ima volilec pravico glasovati za celo število, ki je neposredno višje od štirih petin.

Volilec sme pridejati poleg imen kandidatov še očetovstvo, poklic, častni ali družinski naslov, akademično stopnjo; vsaka druga označba je prepovedana.

Glasovnice so veljavne, tudi če ne vsebujejo toliko imen kandidatov, kolikor je svetovalcev, za katere ima volilec pravico glasovati.

Glasovnica sme biti pisana, tiskana, ali deloma pisana, deloma tiskana.

Glasovnice morajo biti iz belega papirja, brez vsakega znamenja, ki bi moglo služiti, da se jih spozna.

Člen 77.

Poziv k glasovanju mora biti zaključen najpozneje ob 13. uri. Ako ob tej uri še ni končan, zaključi predsednik poziv (po abecednem redu), in odredi, da se volitev nadaljuje neodvisno od reda, v katerem so volilci vpisani v volilni imenik.

Volilci, ki se predstavijo po končanem pozivu, glasujejo na način določen po predhodnih členih.

Volitev ostane odprta do 19. ure. Če so ob 19. uri še prisotni volilci, ki niso glasovali, se glasovanje nadaljuje, dokler niso vsi oddali glasov, toda ne čez 20. uro. Po 20. uri ne more več noben volilec glasovati.

Člen 78.

Ko so v predhodnih členih navedena opravila končana in ko so pretekle odnose, v njih določene ure, odstrani predsednik z mize vse papirje in predmete, ki za skrutinij niso potrebni in:

1. izjavi, da je glasovanje zaključeno;
2. ugotovi število glasujočih, kot izhaja iz volilnega imenika, overovljenega po deželni volilni komisiji.

Ta imenik mora biti pod kaznijo ničnosti, še predno se začne štetje glasov, podpisan od vseh članov komisije in mora biti vložen v zapečaten zavitek, in vsak navzoč volilec ima pravico pristaviti svoj podpis na ovoj zavitka. Zavitek se vroči ali odpošlje nemudoma okrajnemu sodniku tega okraja in vsa ta opravila se ugotovijo v zapisniku.

Gori navedeni imenik nosi tudi na vsakem listu podpise najmanj treh članov volilnega urada.

3. preide k štetju glasov. Eden izmed skrutinatorjev izvleče zaporedoma vsako glasovnico, jo razgrne, jo vroči predsedniku, ki jo prečita glasno in jo odda skrutinatorju, ki je bil izvoljen z najmanjšim številom glasov.

Drugi skrutinatorji in tajnik beležijo, eden izmed njih pa sočasno javlja število glasov, ki jih dobi vsak kandidat med preštevanjem glasovnic.

V slučaju da se pojavi kako nesoglasje glede kake glasovnice, se mora ta nemudoma vidirati v smislu čl. 81.

4. šteje število glasovnic in prešteva, ali odgovarja številu glasujočih.

Vsa ta opravila se morajo zvršiti v navedenem redu. Izvršitev in rezultat vsakega posameznega opravila se mora ugotoviti v zapisniku.

Člen 79.

Ako število svetovalcev, ki jih je treba izvoliti, ne presega 20 in število volilcev, ki so glasovali v skupini, ne presega 200, se mora s štetjem glasovnic takoj začeti in se ga mora brez pretrganja dokončati.

Ako radi števila svetovalcev, ki jih je treba izvoliti ali števila glasujočih, urad ne more neposredno dokončati štetja glasovnic, mora predsednik zapečatiti volilno žaro in on ter drugi člani urada morajo pristaviti svoje podpise na papir, s katerim je žara zaprta. Volilnih opravil ni mogoče pretrgati več kot enkrat in presledek ne sme trajati več kot 12 ur.

Predsednik javi občinstvu uro, ko se žara zopet odpre in ko se zopet začne z volilnimi opravili.

Če manjka pečat na žari, ali podpis predsednika na papirju, ki zapira žaro, kakor tudi če se ni objavilo ure, na katero se volilna opravila zopet začnejo, ali če se je začelo z opravili ob drugi uri, kot je bila napovedana, tedaj so volilna opravila neveljavna.

Člen 80.

Neveljavne so:

1. glasovnice, v katerih se je volilec dal spoznati ali je napisal druge označbe razen onih, ki so navedene v čl. 76;

2. one, ki nosijo ali vsebujejo znamenja, o katerih je smatrati, da so namenjena, da se spozna glasovalca.

Za nepisana se smatrajo imena, pri katerih ni zadostne označbe oseb, za katere je glas oddan, kakor tudi zadnja imena, ki presegajo število svetovalcev, ki jih je treba izvoliti. V obeh slučajih ostane glasovnica veljavna v drugih delih.

Člen 81.

Predsednik izreče, po zaslišanju skrutinatorjev, začasno odločbo o vseh težkočah in pripetljajih, ki se pojavijo glede volilnih opravil skupine in glede ničnosti glasov.

V zapisniku, ki se mora sestaviti v dveh izvornikih, se mora zabeležiti vse predložene pritožbe, vse vložene proteste, obrazložene sklepe volilnega urada, ki jih je vse treba priklopiti zapisniku.

Glasovnice, ki so nične, prazne ali sporne na katerikoli način in iz kateregakoli vzroka, one, ki vsebujejo imena, ki se smatrajo za nepisana, spise zadevajoče pismene pritožbe in proteste morajo vidirati najmanj trije člani volilnega urada, in se jih mora priklopiti zapisniku.

Vse druge glasovnice je treba sešteti in zapreti v zapečaten ovoj, ki nosi podpis predsednika in tajnika ter se združi z zapisnikom.

Člen 82.

Predsednik objavi, pod kaznijo ničnosti, izid štetja in ga da na zapisnik. Poleg tega proglasi izvoljene svetovalce, če ima občina eno samo volilno skupino. Zapisnik mora biti podpisan še za časa seje od vseh članov volilnega urada; za njegovo veljavnost pa zadostujeta podpisa predsednika in tajnika. Po podpisaniu zapisnika se zasedanje takoj razpusti.

En izvod zapisnika se položi pri občinskem tajništvu in vsak volilec ima pravico do vpogleda.

Okrajni sodnik pozove skrutinatorje, da so lahko, ako se jim zdi potrebno, prisotni, ko se tekom treh dni odpre zavitek z volilnim imenikom, v katerem govori čl. 78 in ko se sestavi overovljen prepis napravljen po sodnem zapisnikarju in na vsakem listu vidiran po okrajnem sodniku. Pričujoči skrutinatorji smejo na vsak list postaviti svoj podpis.

Ta prepis se takoj odpošlje županu, ki preskrbi, da ostane izložen za dobo 15. dni v občinskem uradu: vsak volilec občine ima pravico do vpogleda.

Člen 83.

Predsedniku skupine je poverjena oblast, vzdrževati red pri volilnem zboru in v to svrho lahko razpolaga z agenti javne sile in z oboroženo silo, da lahko izžene ali aretira vse one, ki motijo reden potek volilnih opravil, ali ki so izvršili kako kaznjivo dejanje.

Oborožena sila ne sme brez predsednikovega poziva stopiti v dvorano.

Toda v slučaju nemirov in neredov ali v svrho izvršitve zapornega povelja smejo, ne da bi jih predsednik pozval, vstopiti uradniki sodne policije v volilno dvorano in si smejo vzeti za pomoč oboroženo silo.

Vstop v dvorano imajo tudi oni, ki so pooblaščenici naznaniti predsedniku volilne komisije proteste in pritožbe, tičoč se poslovanja skupine.

Predsednik odloča iz lastnega nagiba — in mora odločiti, ako trije skrutinatorji zahtevajo — da vstopi oborožena sila in da ostane v dvorani, tudi pred početkom volilnih opravil.

Civilne oblasti in vojaški poveljniki so dolžni ugoditi zahtevi predsednika, posebno da se v naprej zavaruje dohod volilcev h volišču, v ka-

terem se nahaja volilna skupina, in da se prepreči zbiranje ljudi tudi v sosednih ulicah.

Ako se predsednik upravičeno boji, da bi sicer mogel kdo motiti redni potek volilnih opravil, sme z obrazloženo odredbo ukazati, potem ko je zaslišal mnenje skrutinatorjev, da zapuste volilci, ki so že gasovali, dvorano in da ne vstopijo več, dokler ni glasovanje zaključeno.

Člen 84.

Če ima občina več volilnih skupin, skliče predsednik volilnega urada prve skupine tekom 24. ur predsednike drugih skupin in skupno z njimi ali s podpredsedniki, ki jih nadomestujejo, sešteje glasove oddane v vsaki skupini, ne da bi mogel spremeniti rezultatov, odloči glede kakega dogodka, tičočega se volilnih opravil, izvzemši pritožbe, glede katerih se ukrepa po določilih čl. 81 in proglasi občinske svetovalce.

Tajnik prve volilne skupine je tajnik seje predsednikov.

Za veljavnost gori navedenih opravil zadostuje navzočnost večine onih, ki imajo naslov za udeležbo.

Člen 85.

Za izvoljene se smatrajo oni, ki so dobili največje število glasov; pri enakem številu glasov ima prednost po letih najstarejši med izvoljenimi.

Člen 86.

Volilni zapisnik se odpošlje prefektu oziroma podprefektu tekom treh dni po datumu, ki ga nosi.

Odbor v istem roku treh dni objavi izid glasovanja in ga naznani izvoljenim osebam.

Člen 87.

Ako je izvolitev onega, ki je dobil največ glasov, neveljavna, stopi na njegovo mesto oni, ki je po izvoljenih imel največ glasov, če le zadobljeno število glasov ni manjše od ene osminke glasujočih.

Člen 88.

Če v nekaterih skupinah ni bilo volitve ali če je bila razveljavljena, ni potrebno ponoviti glasovanja, ako glasovanje volilcev teh skupin ne vpliva na izvolitev katerega izmed izvoljenih.

V nasprotnem slučaju sledijo tekom enega meseca volitve, na dan, ki ga določi prefekt v soglasju z glavnim predsednikom prizivnega sodišča.

Člen 89.

Če so v svet izvoljeni sorodniki, o katerih govori čl. 27, novega svetovalca izključi oni, ki je v službi; onega, ki je dobil manj glasov izključi oni, ki jih je dobil več; mlajšega starejši.

V teh slučajih se brez odloga nadomesti izključene s tem, da se na njih mesto postavi one, ki so dobili največ glasov.

Kdor je bil izvoljen v več volilnih skupinah, more optirati za eno izmed njih v roku osmih dni.

Če tega ne stori, razloči občinski odbor z žrebom volilno skupino, katero naj izvoljeni zastopa.

V drugih volilnih skupinah se smatrajo za izvoljene oni, ki so zaporedoma dobili največ glasov.

Člen 90.

V seji, ki neposredno sledi volitvam, morata občinski svet in deželni svet, predno odločata o kakršnemkoli drugem predmetu, četudi ni bila vložena nikaka pritožba, preiskati pogoje izvoljenih, za katere je predpisan dokaz o pismenosti po določenih čl. 26. in 28., in proglašiti njih neizvoljivost, ako niso predložili tega dokaza v postajno določenem roku ali ako temu dokazu ni bila priznana veljavnost. V obeh slučajih poskrbijo sveti za nadomestitev v smislu čl. 87.

Ako sveti opustijo odločbo v prvi seji, poskrbi za to po golem pravu deželni upravni odbor.

Proti odlokem svetov so dopuščeni rekurzi, predvideni v členih 9 (odstavek 5 in naslednji) in 97 (zadnji odstavek); odnosni roki tečejo ob objavi odloka oziroma od obvestitve o njem, kadar je ta potrebna.

Člen 91.

Proti poslovanju za izvolitev občinskih svetovalcev je dopuščen rekurz tekom enega meseca od proglasitve izvoljenih.

O rekurzih odloča v prvi seji občinski svet, tako v vprašanih izvoljivosti kakor v volilnem poslovanju.

Rekurz se mora tekom treh dni, — zato mora poskrbeti, kdor ga je vložil, — naznaniti sodnijskim potom stranki, ki bi mogla biti prizadeta; ta ima deset dni časa za odgovor.

Župan naznaniti tekom petih dni prizadetemu odlok občinskega sveta.

Proti odloku občinskega sveta je dopuščen priziv na deželni upravni odbor tekom enega meseca od obvestitve o odloku.

O prizivu se mora, — zato poskrbi, kdor ga je vložil, — v roku petih dni obvestiti prizadeto stranko, ki ima deset dni časa za odgovor.

Če se spori tičejo vprašanj o izvoljivosti, je dopuščen proti odločbam deželnega upravnega odbora rekurz na prizivno sodišče, po določenih členov 46, 48 in 49.

Če se spori tičejo volilnega poslovanja, je dopuščen rekurz na V. sekcijo državnega sveta.

Člen 92.

Število svetovalcev vsake dežele je razdeljeno po okrajih (mandamenti).

Deželni svetovalci so izvoljeni od vseh občinskih volilcev okraja. Vendar zastopajo celokupno deželo.

Člen 93.

Za volitev deželnih svetovalcev pritiče volilna pravica volilcu le v eni občini istega okraja ali okrožja, v katerem se voli deželni svetovalec, tudi če je volilec vpisan v volilnih imenikih več občin.

Člen 94.

Volitve deželnih svetovalcev se vršijo po okrajih.

Volitve v enem volilnem okolišu, ki je sestavljeno iz več okrajev ali občin, se vršijo na isti dan v vseh občinah, ki ga sestavljajo.

Člen 95.

Volitve deželnih svetovalcev se vršijo v istih časih, po istih pravilih in načinih, ki so določeni za volitve občinskih svetovalcev; ugotoviti pa jih je treba s posebnimi zapisniki.

Člen 96.

Nihče ne more biti sočasno deželni svetovalec v več deželah.

Kdor je izvoljen v več kot eni deželi, ali pa v več kot enem okraju iste dežele, sme optirati za eno izmed njih v roku osmih dni, ki sledijo proglasitvi.

Če ne optira, potem dobi v več deželah izvoljeni mesto v svetu one dežele, v kateri je dobil največ glasov; če je pa bil izvoljen v več okrajih iste dežele, razloči deželni zastop z žrebom.

Člen 97.

Deželne svetovalce proglasi seja predsednikov raznih volilnih skupin, ki se zbero v uradu prve volilne skupine okraja.

V okrajih sestavljenih iz več občin se proglasitev izvrši v uradu prve volilne skupine glavnega kraja v okraju.

Kjer je volilno okolišče za volitve deželnih svetovalcev sestavljeno iz več okrajev, se proglasitev izvrši v uradu prve sekcije glavnega kraja v onem okraju, ki ima največje število vpisanih volilcev; določi ga prefekt v sporazumu s predsednikom prizivnega sodišča in naznani se z razglasom, ki se mora objaviti po pravilu čl. 60.

Proglasitev se izvrši na način, določen za volitev občinskih svetovalcev po čl. 84.

Ko so opravila končana, preda predsednik glavnega urada nemudoma vse volilne spise deželnemu zastopu, ki naznani izid volitev izvoljenim.

Rekurzi proti volilnemu poslovanju se predložijo deželnemu svetu tekom enega meseca od proglasitve izvoljenih; svet odloči v prvi seji.

Če se spori tičejo vprašanj o izvoljivosti, je od odločb deželnega sveta dopuščen rekurz na prizivno sodišče po določilih členov 46, 48 in 49; če se tičejo volilnega poslovanja, je rekurz dopuščen tudi tostvarno na V. sekcijo državnega sveta.

Člen 98.

Občinski svet, deželni svet, deželni upravni odbor, prizivno sodišče in državni svet popravijo, kadar sprejmejo predložene jim pritožbe, po slučajih izid volitev in nadomestijo nezakonito proglašene kandidate z onimi, ki imajo pravico biti proglašeni za izvoljene.

Člen 99.

V vsakem slučaju, kadar ta zakon zahteva delo notarja za potrditev avtentičnosti ustmenih prošenj in osebne istovetnosti onih, ki se hočejo vpisati, ali za overovljenje podpisa prosilcev, pritiče notarju za vsak spis nagrada 50 stotink.

POGLAVJE IV.

Kazenske določbe.

Člen 100.

Kdor ne izpolni, akoravno je zakonito obvezan, v predpisanih dobah in oblikah opravil za pregled volilnih imenikov, za sestavo in izpostavo seznamov, ali ne dà izvršiti odnosnih obvestil, se kaznuje z globo od 50 do 500 lir.

Ako je čin napravil z zlobnim namenom, se kaznuje z ječo do enega leta in z globo od 100 do 3000 lir.

Člen 101.

Kdor vpiše volilca v imenik ali sezname ali ga izbriše iz njih brez zakonito predpisanih listin, se kaznuje z globo od 50 do 300 lir.

Če je vpis ali zbris zlohoten se kaznuje storilec z ječo do 3. mesecev ali z globo do 1000 lir, vedno z odvzetjem aktivne in pasivne volilne pravice za dobo od dveh do petih let.

Člen 102.

Kdor napravi imenik ali seznam ali zapis volilcev deloma ali v celoti krivo, ali predrugači imenik ali seznam ali zapis, ki je pravilen, skrije, odtegne ali predrugači zapisnike ali šolske izkaze, se kaznuje z ječo do treh let ali z globo do 3000 lir.

Isti kazni zapade, kdor odpravi popolnoma ali deloma imenik, seznam ali zapis volilcev ali tozadevne listine.

Člen 103.

Kdor doseže zase ali za druge s kakoršnimikoli sredstvi, ki so sposobna zapeljati v zмотo ali zavesti dobro vero drugega, da se neopravičeno eni ali drugi vpišejo v imenik, seznam ali zapis volilcev, ali pa da se zbrišejo ta ali drugi volilci, se kaznuje z ječo do enega leta in z globo do 2000 lir.

Te kazni se zvišajo za eno šestino, če je krivec član občinske ali deželne volilne komisije, vedno v kolikor niso zagrožene višje kazni po določbah kazenskega zakonika za kaznjiva dejanja iz lažnosti.

Člen 104.

Kdor je zakonito obvezan izvršiti vpis ali zbris volilca v imenik ali sezname in opusti to, se kaznuje z globo od 50 do 300 lir.

Ako je opustitev zlohotna, se za to odgovorni kaznuje z ječo do treh mesecev in z globo 1000 lir ter vedno z odvzetjem aktivne in pasivne volilne pravice za dobo od 3. do 6. let.

Člen 105.

Kdor se v nasprotju z določbami tega zakona brani objaviti ali ne pušti vpogledati ali vzeti prepisa imenikov, seznamov, zapisov volilcev, in odnosnih listin, se kaznuje z ječo do treh mesecev in z globo od 50 do 1000 lir ter vedno z odvzetjem aktivne in pasivne volilne pravice za dobo od 3. do 6. let.

Isti kazni zapadejo župan, občinski tajnik in od njih pooblašteni funkcionarji, ki odklonijo ali opuste oskrbeti vse, kar jim je naloženo v izvršitev po predležečem zakonu.

Člen 106.

Kdorkoli v lastno ali v tujo korist, z namenom da bi pridobil volilni glas ali zdržanje od istega ponudi ali obljubi ali dobavi denar, vrednosti, javne ali zasebne službe, ali katerokoli drugo korist enemu ali več volilcem, ali v sporazumu z njimi drugim osebam, se kaznuje z ječo do enega leta in z globo od 50 do 1000 lir, tudi če se je obljubljeni korist skrivala pod pretvezo denarne odškodnine volilcu za potne ali prehranitvene troške ali za plačilo jedi in pijač ali pod pretvezo nagrade za volilne troške in dela.

Volilec, ki je prejel za oddajo ali zdržanja volilnega glasu ponudbe ali obljube, ali ki je sprejel denar ali drugo korist, se kaznuje z ječo do enega leta in z globo od 50 do 1000 lir.

Člen 107.

Kdorkoli vporabi napram volilcu ali njegovi družini grožnje o znatni škodi ali o odtegnitvi kake koristi, da bi ga prisilil glasovati v korist gotovih kandidatur ali se zdržati izvrševanja volilne pravice, kdor nadalje z vestmi, o katerih ve, da so krive, ali s spletkami ali z zvižaçami ali s ka-

terimkoli nedovoljenim sredstvom, ki je sposobno zmanjšati svobodo volilcev, izvaja pritisk, da bi jih prisilil, glasovati v korist gotovih kandidatur ali se zdržati glasovanja, se kaznuje z ječo do enega leta in z globo od 50 do 1000 lir.

Za pritisk, napravljen v imenu skupin oseb ali združenj, se uporabi najvišja mera kazni.

Člen 108.

Javni funkcionarji, uradniki, agenti ali osebe, katerim je poverjena kaka javna uprava, ki hočejo z zlorabo svoje oblasti, direktno ali potom navodil danih podrejenim osebam, prisiliti volilce, da vežejo svoje glasovanje na korist ali v prednost gotovih kandidatur ali da se zdržijo glasovanja, se kaznujejo z ječo od treh mesecev do enega leta in z globo od 100 do 2000 lir.

Navedena globa in ječa se vporabi tudi na služabnike bogočastja, ki hočejo z nagovori ali pridigami na krajih določenih za bogočastje ali na zborovanih nabožnega značaja ali z obljubami ali grožnjami verskega značaja prisiliti volilce, da oddajo glasove v korist ali prednost gotovih kandidatur ali da se zdržijo glasovanja.

Člen 109.

Kdor z nasiljem, grožnjami, hrupom, vpadom v volilne lokale, ali z zbiranjem na ulicah, kjer se nahaja dohod h volilnim skupinam ali vhod vanje, ali z zbiranjem v volilnih skupinah samih, ali s puntarskim hruščem, s psovanjem volilcev in članov volilnega urada, ali s preobračanjem, razbijanjem ali odnešenjem volilnih žar, z razkropitvijo glasovnic ali z drugimi sredstvi ovira svobodno izvrševanje volilnih pravic ali moti svobodno izražanje glasu ali na kakoršenkoli način predrugачi izid volitve, se kaznuje s težko ječo od 6. mesecev do treh let in z globo od 500 do 5000 lir.

Isti kazni zapade, kdor potvarja deloma ali v celoti glasovnice in druge po pričujočem zakonu predpisane spise za volilno poslovanje, ali spremeni en tak pristen spis, ali ga popolnoma ali deloma nadomesti z drugim, ga odpravi ali uniči. Kdor porabi tak potvorjeni, spremenjeni ali podvrženi spis, se kaznuje z isto kaznijo, četudi ni bilo to dejanje že dovršeno.

Ako je bilo dejanje izvršeno po članu volilnega urada, znaša kazen od enega do petih let težke ječe in od 1000 do 6000 lir globe.

Osebe, obdolžene kaznivih dejanj predvidenih v tem členu, aretirane pri flagrantnem zločinu, se morajo nemudoma soditi od zbornega sodišča.

Člen 110.

Kdor neopravičen med volilnim poslovanjem vstopi v volilno dvorano skupine, ali v dvorano, kjer se vrši seja predsednikov volilnih skupin, se kaznuje z globo do 200 lir; dvojna kazen zadene osebo, ki vstopi oborožena v navedene dvorane, najsibo volilec ali član volilnega urada.

Z isto kaznijo do 200 lir se kaznuje, kdor v navedenih dvoranah z javnimi znaki odobrenja ali graje ali drugače povzroča nered in ne uboga, dasi ga je predsednik poklical k redu.

Člen 111.

Kdor se predstavi, akoravno je za stalno ali začasno izgubil volilno pravico, h volitvi v volilni skupini, nadevaje si drugo ime, kdor glasuje v več volilnih skupinah ali za deželne svetovalce v več občinah istega okraja, se kaznuje z ječo do enega leta in z globo od 100 do 2000 lir.

Kogar se tekom volilnega poslovanja ali pred končnovoljavno zaključitvijo zapisnika zaloti, da je hotel odtegniti, pridati ali nadomestiti glasovnice ali spremeniti njih vsebino, ali zvišajčno čitati imena, različna od napisanih, ali da na katerikoli drug način potvarja izid glasovanja, ta se kaznuje z ječo do enega leta in z globo od 100 do 2000 lir.

Člen 112.

Kdor se poteguje, da se pripusti h glasovanju volilec, ki nima pravice za to ali da se koga izključi, ki ima pravico, ali kdor se poteguje, da se dovoli volilcu, ki ni fizično zadržan, da ga drugi zastopajo pri volitvi, in zdravnik, ki je v to svrhu izdal potrdilo, ki ne odgovarja resniči, se vsi kaznujejo z ječo do 6 mesecev in z globo od 50—500 lir. Ako so ta kaznjiva dejanja izvršili člani volilnega urada, se krivci kaznujejo z zaporom do enega leta in z globo od 50 do 1000 lir.

Vsak član volilnega urada, ki onemogoči s protizakonitimi dejanji ali opustitvami, da se izvrši volilno opravilo, ali ki povzroči ničnost volitve ali ki predrugači volilni izid ali se zdrži razglasitve izida volitev, se kaznuje z ječo od 6. mesecev do 3. let in z globo od 500 do 5000 lir.

Vsak član volilnega urada, ki zapreči zakonito predpisano predajo volilnih imenikov, spisov, glasovnic ali žar s tem, da se krči, jih izročiti ali da povzroči njih odnesitev, se kaznuje z ječo od enega do treh let in z globo od 500 do 5000 lir, v teh slučajih se krivec takoj aretira in sodišče ga sodi nujnim potom.

Tajnik volilnega urada, ki odkloni vpis ali priklopitev protestov in pritožb volilcev h zapisniku, se kaznuje z ječo do 6. mesecev in z globo od 50 do 1000 lir.

Kdor se na nedovoljen način posluži izkaznice, v kateri govori čl. 74, se kaznuje z zaporom do treh mesecev in z globo do 100 lir, kdor pa predrugači vsebino izkaznice v svrhu goljufije pri identifikaciji volilca, se kaznuje z ječo do enega leta in z globo od 50 do 1000 lir.

Člen 113.

Vsak volilec more naperiti kazensko tožbo s tem, da pristopi kot zasebni udeleženec radi kaznivih dejanj omenjenih v predidajočih členih.

Kazenska tožba zastari za vsa v pričujoči postavi razpravljana kaznjiva dejanja v roku dveh let od datuma zadnjega volilnega zapisnika. Zastarenje se prekine s kakoršnikoli činom kazenskega postopanja, toda prekinjajoči učinek ne more podaljšati trajanja te tožbe čez polovico roka, ki je določen za zastarenje.

Za javne funkcionarje, obdolžene enega izmed kaznivih dejanj predležega zakona ni mogoče vporabiti določb členov 8 in 158.

Člen 114.

Če je občinski ali deželni svet ali deželni upravni odbor odredil preiskavo, ima oni, ki mu je poverjena, pravico pozivati priče.

Za priče preiskav, ki so pozvane kot gori navedeno, so porabne določbe kazenskega zakona o krivem pričanju, o prikrivanju resnice in o odreki pričevanja v civilnih zadevah; nedotaknjene ostanejo po kazenskem zakoniku določene večje kazni, ker padejo krivo pričanje ali prikrivanje resnice ali odreka pod kazenske zadeve.

Člen 115.

Za volilna kaznjiva dejanja, pri katerih predležeči zakon ni posebej omenil slučaja, ko so se izvršila od strani javnih funkcionarjev, se ne more za krivce v tej lastnosti vporabiti najmanjše kazni.

Obsodbe radi volilnih deliktov, s katerimi naloži sodnik po izrecnih določitvah zakona ali radi težkega slučaja kazen ječe, povzročijo vedno poleg kazni po gorenjih predpisih še izključitev od volilne pravice in od pravice do vseh javnih uradov za dobo ne manj od enega in ne več kot pet let. Če zadene kazen kandidata, se izreče odvzete aktivne in pasivne volilne pravice za dobo ne manj od petih in ne več kot 10. let.

Za volilna kaznjiva dejanja se vporabijo določbe kazenskega zakonika glede poskusa, soudeležbe, povratka v kaznjivo dejanje, steka več kaznivih dejanj in glede olajšujočih okoliščin.

Ostane vedno v veljavi vporaba večjih kazni, določenih po kazenskem zakoniku za težja kaznjiva dejanja, ki jih predležeči zakon ne kaznuje.

Za volilna kaznjiva dejanja so vporabni členi 423, 424, 425, 426, 585 in 586 zakonika o kazensko-pravdnem redu.

Člen 116.

Sojenje volilnih kaznivih dejanj navedenih v členih 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 109, 111 in 112 pripada kazenskimi zbornimi sodnijam.

TRETJI NASLOV.

O OBČINSKI UPRAVI.

POGLAVJE I.

O občini.

Člen 117.

Vsaka občina ima svet, odbor in župana.

Nadalje mora imeti občinskega tajnika in občinski urad.

Več občin istega okrožja se lahko poslužuje enega samega občinskega tajnika; več meječnih občin sme z odobritvijo prefekta imeti en sam občinski urad, en sam arhiv in sme skupno skrbeti za druge obvezne službe in izdatke.

Člen 118.

Kraljeva vlada more odrediti združitev več občin, kakoršnokoli bilo njihovo prebivalstvo, če občinski sveti za to prosijo in če sporazumno določijo pogoje.

Sklepi svetov se objavijo. Volilci in posestniki imajo pravico, dvigniti ugovore, ki se predajo prefektu. Ta predloži prošnjo z ustreznimi listinami kraljevi vladi, izrazujoč svoje mnenje.

Občine, ki se nameravajo združiti, imajo možnost, držati ločene dohodke iz zakladne imovine in pasive, ki pripadajo vsakteri izmed njih. Tudi jim je dana možnost, držati ločene obvezne izdatke za vzdrževanje občinskih cest in javnih trgov ter druge izdatke, navedene pod točkami 11, 12 in 13 člena 198. in v prvem odstavku člena 329.

Člen 119.

Meječe občine, ki imajo manj kot 1500 prebivalcev, ki nimajo dovoljnih sredstev za kritje občinskih izdatkov, ki se nahajajo v takih krajevnih (topografičnih) razmerah, da je njih združitev ugodna, se morejo združiti s kraljevim odlokom, če je deželni svet potrdil, da vsi ti pogoji obstojajo.

V teh slučajih morajo podati občinski sveti svoje sklepe in prizadeti se zaslišijo na način, ki je predpisan v drugem odstavku predidóčega člena in dopuščeno je, držati ločeno občinsko zakladno imovino, kot navaja gornji tretji odstavek, če to zahtevajo posebne razmere.

Obzidanim občinam je mogoče dati ali razširiti izven zidov ležeče ozemlje na način določen v tem členu.

Člen 120.

Selišča občinske frakcije morejo zaprositi z večino volilcev, da se izda, če je deželni svet sprejel pritrđen sklep, kraljevi odlok s katerim se ustanovljajo v posebno občino, če imajo nad 4000 prebivalcev, če imajo dovolj sredstev za vzdrževanje občinskih izdatkov in če so po krajevnih raz-

merah naravno ločene od občine, v katero spadajo; tudi sklep te občine se mora zaslišati.

Isto pravico ima kraj, ki je sedež občine, če se nahaja v zgoraj navedenih pogojih in če so njegove frakcije po krajevnih razmerah naravno ločene od njega in če imajo te pogoje, ustanoviti se v samostojno občino.

S kraljevim odlokom se sme eno selišče ali frakcija odločiti od ene občine in priklopiti drugi, meječi, če za to zaprosi večina volilcev, prebivajočih v selišču ali frakciji in če se temu s pritrdilnim sklepom pridruži tako občina, h kateri se želi priklopiti kakor tudi deželni svet, ki mora preje zaslišati mnenje občinskega sveta one občine, kateri pripada selišče ali pod-občina.

Člen 121.

Nedotikaje se enote občine, se morejo vporabiti posebne zgoraj navedene določbe, ki se tičejo delitve občinske imovine in izdatkov, tudi v frakcijah, ki imajo nad 500 prebivalcev, če so v stanu skrbeti za svoje posebne interese in če krajevne razmere zahtevajo ta ukrep, ki se izvrši s kraljevim odlokom na prošnjo večine davkoplačevalcev frakcije. Ta prošnja se sporoči občinskemu svetu, ki ima pravico, dvigniti ugovore in pripombe.

Prefekt predloži kraljevi vladi prošnjo frakcije obenem z ugovori in pripombami občinskega sveta.

Člen 122.

Občine, podobčine in frakcije, ki se priklopijo občini, pripadajoči drugemu okraju, se vključijo temu drugemu okraju.

POGLAVJE II.

O občinskem svetu.

Člen 123.

Občinski svet sestoji:

iz 80. članov v občinah, ki imajo nad 250.000 prebivalcev;

iz 60. članov, v občinah, ki imajo nad 60.000 prebivalcev;

iz 40. članov v občinah, ki štejejo nad 30.000 prebivalcev;

iz 30. članov v občinah, ki štejejo nad 10.000 prebivalcev;

iz 20. članov v občinah z nad 3000 prebivalci;

iz 15. članov v vseh drugih občinah;

in iz vseh izvoljivih, kadar njih število ne dosega zgoraj navedenega.

Člen 124.

Občinski svet se mora sestati dvakrat na leto h rednemu zasedanju.

Prvo zasedanje se vrši v mesecih marcu, aprilu ali maju.

Drugo zasedanje se vrši v mesecih septembru, oktobru ali novembru.

More se sestati izredno, na določbo županovo, pri čemur ostanejo ve-

ljavne določbe člena 139 ali s sklepom občinskega odbora ali na pismeno zahtevo ene tretjine svetovalcev.

Seja sveta se mora vršiti tekom desetih dni po sklepu ali predložitvi zahteve; izvzeti so nujni slučajji.

Prefekt sme uradno odrediti seje občinskega sveta, na katerih se sklepa o gotovih predmetih, ki morajo biti navedeni v dotičnem dekretu.

Člen 125.

Župan mora sezvati svetovalce s pismenimi naznanili, ki se morajo dostaviti na dom.

Dostavitev mora biti razvidna iz izjave občinskega sela.

Naznanilo o rednih zasedanjih s seznamom predmetov razprave se mora izročiti svetovalcem vsaj pet dni, o drugih zasedanjih pa vsaj tri dni pred dnevom, ki je določen za prvo sejo.

Vendar zadostuje v nujnih slučajjih, da se naznanilo s tozadevnim seznamom dostavi 24 ur prej; toda v tem slučaju se mora vsako sklepanje prenesti na naslednji dan, če to zahteva večina svetovalcev.

Isto velja za seznam predmetov, ki se imajo poleg drugih že vpisanih v dnevni red določene seje dodatno obravnavati.

Člen 126.

Prefekt in podprefekt se smeta udeleževati sej tudi potom drugih javnih funkcionarjev upravnega redja, toda nimata sklepajočega glasu.

Člen 127.

Občinski sveti niso sklepčni, če ni navzoča vsaj polovica števila svetovalcev, ki pritičejo občini; vendar so sklepi pri drugem sezivu, ki se vrši kak drugi dan, veljavni, če se seje udeležijo vsaj štirje člani.

V slučaju da se stavijo predlogi, ki niso bili vključeni v dnevni red prvič sklicane seje, se jih ne more predložiti v sklepanje pred potekom 24 ur, potem ko so bili vsi svetovalci obveščeni o njih.

Člen 128.

Vsi sklepi se vedno razglašajo na občinski razglasni deski na prvi praznik ali na prvi tržni dan ki sledi njih stvoritvi.

Vsak davkoplačevalec v občini more dobiti prepis sklepov, če plača odnosno pristojbino, ki je določena po tarifi priloženi izvršilnemu pravilniku tega zakona.

Člen 129.

Občinski svet razpravlja v pomladanskem zasedanju o upravnem računu preteklega leta in po zaslišanju poročila preglednikov odloča o njega odobrenju.

V jesenskem zasedanju:

sklepa o aktivni in pasivni bilanci občine in občinskih naprav za bodoče leto:

imenuje preglednike računov za tekoče leto voleč jih med svetovalci, ki niso člani občinskega odbora;

imenuje v smislu čl. 34 člane komisije za pregled volilnih imenikov.

Člen 130.

Tako župan kot drugi člani odbora, o katerih računih se razpravlja, imajo pravico prisostvovati razpravi, četudi je že njih služba potekla, toda se morajo umakniti za časa glasovanja.

Nihče njih ne sme predsedovati svetu tekom te razprave, če je še v službi. Svet si izvoli začasnega predsednika.

Člen 131.

V prvem kot v drugem zasedanju odloča občinski svet v soglasju z zakoni in pravilniki:

1. o uradih, o plačah, o odškodninah in o dninah;

2. o imenovanju, suspenziji in odpustu uradnikov, učiteljev in učiteljic, oseb pridelenih javnemu zdravstvu, kaplanov, iztirjevalcev in blagajnikov, kjer so ta mesta ustanovljena; določbe posebnih zakonov pa ostanejo v veljavi.

3. o pridobivanju, sprejemu ali odklonitvi zapuščin in daril, s pooblastilom prefekta v zmislu zakona z dne 31. julija 1896 št. 218.

4. o odtujitvah, o dovolitvi kreditov, o pogodbah, o najetju hipotek, o služnostih in ustanovitvi zemljiške rente, o premeni lastninskih in služnostnih pravic;

5. o tožbah, ki jih je treba dvigniti in voditi pri sodniji, o najetju posojil, o načinu plodnosne naložitve, o oproščenju od rent in pasivnih dajatev;

6. o pravilnikih, ki urejajo način rabe občinske imovine in občinskih naprav kakor tudi o zdravstvenih, stavbnih in krajevno-polijskih pravilnikih, ki so po zakonih odkazani občini;

7. o odmembi občinskih dobrin in podjetij;

8. o zgradbi in prenosu pokopališč;

9. o udeležbi občine pri izvršitvi javnih del in o zanjo po zakonih obveznih izdatkih;

10. o novih in večjih izdatkih in o prenosu fondov iz ene kategorije bilance v drugo;

11. o davščinah in dokladah, ki se imajo naložiti ali izpremeniti v interesu občine in o pravilnikih, ki so potrebni za njih vporabo;

12. o vpeljavi ali o premembah sejmov in tržnih dni; proti tem sklepom so v spornih slučajih dopuščeni recurzi in ugovori na deželni upravni

odbor v smislu čl. 1. št. 11. zakona z dne 17. avgusta 1907, št. 639 (enotno besedilo).

In v splošnem odloča o vseh predmetih, ki so lastni občinski upravi in ki ne spadajo v področje odbora ali župana.

Člen 132.

Občinskemu svetu so podrejene vse naprave ustanovljene v korist celokupnosti vseh prebivalcev občine ali njenih frakcij in na katere niso primenljive določbe o dobrodelnih zavodih, kakor tudi interesi župljanov, če ti na podstavi zakonov nosijo kako obremenitev.

Dobrodelni zavodi so podvrženi nadzorstvu občinskega sveta, kateri ima vedno pravico pregledati njih upravo in vpogledati račune.

Proti sklepom občinskega sveta, ki se tičejo predmetov navedenih v dveh predidajočih odstavkih, je dopuščen tudi v spornih slučajih rekurz na deželni upravni odbor v smislu čl. 1. št. 1. zakona z dne 17. avgusta 1907 št. 639.

Kadar so interesi, tikajoči se lastništva ali aktiv zakladne imovine frakcij ali interesi župljanov v nasprotju z interesi občine ali drugih frakcij v njej, skliče prefekt volilce frakcij, katerim pripadajo navedene lastništva ali aktive, ali pa župljane, da imenujejo tri zastopnike, ki poskrbijo za upravo spornega predmeta, s pravicami ki so lastne občinskemu svetu.

Proti odločbam prefekta je dopuščen tudi toštvarno rekurz na V. sekcijo Državnega sveta v smislu člena 23. št. 9 zakona z dne 17. avgusta 1907 št. 638.

Zasliši se mnenje občinskega sveta o spremembah v razmejitvi župnij v občini, v kolikor občina nosi kake izdatke za nje.

Člen 133.

Pregledovanju občinskega sveta so podvržene bilance in računi uprav župnih cerkva in drugih uprav, v kolikor dobivajo podpore od občine.

O spornih vprašanjih, ki nastanejo kot posledica tega pregledovanja, je dopuščen tudi tozadevno rekurz na deželni upravni odbor v smislu člena 1. št. 1. zakona z dne 17. avgusta 1907, št. 639.

POGLAVJE III.

O občinskem odboru.

Člen 134.

Občinski svet izvoli iz svoje srede z absolutno večino glasov odbornike, ki naj tvorijo občinski odbor. Če po dveh sledečih si volitvah noben kandidat ni zadobil absolutne večine glasov, preide svet k ožji volitvi med kandidati, ki so pri drugem glasovanju dobili največje število glasov.

Občinski odbor se obnovi cel vsaka štiri leta.

Odborniki, ki gredo iz službe ob koncu štiriletja, so vedno zopet izvoljivi.

Člen 135.

Občinski odbor sestoji razen iz župana:

iz desetih odbornikov in petih namestnikov v občinah, ki imajo nad 500.000 prebivalcev (kr. odlok z dne 18. januarja 1923, št. 96);

iz desetih odbornikov in štirih namestnikov v občinah, ki imajo nad 250.000 prebivalcev;

iz osmih odbornikov in štirih namestnikov v občinah, ki imajo nad 60.000 prebivalcev;

iz šestih odbornikov v občinah z nad 30.000 prebivalci;

iz štirih odbornikov v občinah, ki imajo nad 3000 prebivalcev;

iz dveh odbornikov v vseh ostalih občinah.

V vseh teh slučajih znaša število namestnikov dva.

Člen 136.

Bratje ne morejo istočasno biti člani občinskega odbora.

Člen 137.

Občinski odbor zastopa občinski svet v času, ko ta ne zboruje in se udeležuje svečanih funkcij. On nadzoruje redni potek občinske službe, vzdržujoč sklepe občinskega sveta.

Člen 138.

Občinski odbor sklepa z absolutno večino glasov.

Njegovi sklepi so neveljavni, če ni navzoča polovica odbornikov in če število teh ne znaša vsaj tri.

Člen 139.

Naloge odbora so:

1. določiti dan za otvoritev rednega zasedanja in za izredno sklicanje sveta;

2. imenovati in odpuščati na predlog župana občinske sluge;

3. sklepati o izdajanju svot določenih v bilanci za nepredvidene izdatke in o prenosu od enega razdelka v drugi v isti kategoriji;

4. sklepati najemne in rabojemne pogodbe, ki so obvezne po zakonih ali pa načeloma sklenjene po občinskem svetu.

5. pripraviti sezname pristojbin in občinskih naklad, tako splošnih kot posebnih;

6. napraviti bilančni predlog;

7. predlagati pravilnike, ki se imajo predložiti občinskemu svetu v sklepanje;

8. udeleževati se nabornih opravil ki jih določajo zakoni;

9. določiti cene za delo javnih kočij, ladij in drugih vozil za stalno javno službo v notranjosti;

10. določiti mezde za delo cestnih postreščekov, nosačev in podobnih strok, če ni posebne pogodbe za to.

11. vlagati tožbe za posest.

Člen 140.

Odbor stvarja na lastno odgovornost sklepe, ki bi jih sicer smel sklepati le občinski svet, kadar je nuja tako, da ne dovoli sklicanja seje ter kadar je vzrok te nuje nov in če je nastal po zadnji seji sveta.

O teh sklepih odbor brez odloga obvesti prefekta in poroča občinskemu svetu na prvi seji, da zadobijo sklepi potrditev. Na te sklepe so primenljive določbe člena 128.

Člen 141.

Odbor letno poda občinskemu svetu račune o svojem poslovanju in o načinu, kako je skušal izvrševati naloge, ki so mu odkazane ali ki so se izvršile pod njegovim vodstvom in na njegovo odgovornost.

POGLAVJE IV.

O županu.

Člen 142.

Župan je načelnik občinske uprave in vladni funkcionar.

Člen 143.

Nihče ne more biti istočasno župan več občin.

Člen 144.

Odznaki županov so določeni v izvršilnem pravilniku tega zakona.

Člen 145.

Župana izvoli občinski svet iz lastne srede s tajnim glasovanjem.

On ostane v službi štiri leta in je vedno zopet izvoljiv, ako ohrani značaj odbornika.

Člen 146.

Poleg slučajev neizvoljivosti določenih v členih 25. in 26., ne more biti izvoljen za župana:

kdor ni položil računov o kakem predidčem poslovanju ali pa kdor se izkaže za dolžnika, potem ko je položil račune;

služabnik kakega veroizpovedovanja;

oni, ki ni v posesti političnih pravic;

kdor ima sorodnike v navzgornji ali navzdolnji vrsti ali pa krvne ali pravne sorodnike do drugega kolena, ki zavzemajo v občinski upravi mesto

občinskega tajnika, davčnega izterjevalca, davčnega nabiralca ali hlagajnika občine, zakupnika občinskih del ali služb ali pa mesto poroka (fideiussore) občine po kateremkoli načinu;

kdor je bil obsojen radi kateregakoli zločina izvršenega v lastnosti javnega funkcionarja ali z zlorabo uradne službe na kazen, ki omejuje osebno svobodo za čas nad 6 mesecev, in kdor je bil obsojen zaradi kateregakoli drugega zločina na kazen težke ječe najmanj za čas enega leta ali najmanj v triletno ječo; izvzeti so slučajji pravne poprave (rehabilitacije) po določenih zakona.

Člen 147.

Za volitev župana so predpisane sledeče določbe:

Kadar za volitev ni sklicana izredna seja občinskega sveta, se mora volitev postaviti na dnevni red na prvi seji prvega zasedanja, ki sledi izpraznitvi županove službe. Da je volitev veljavna, morati biti navzoči najmanj dve tretjini svetovalcev, ki pritičejo občini; za veljavnost volitev je potrebna absolutna večina.

Če v dveh glasovanjih noben kandidat ni dobil absolutne večine, se preide h ožji volitvi med dvema kandidatom, ki sta pri drugem glasovanju dobila največje število glasov in proglasi se za župana izvoljenega onega, ki je zadobil absolutno večino glasov.

Če noben kandidat ni dobil zgoraj predpisane absolutne večine glasov, se volitev prenese na drugo sejo, ki se mora vršiti v roku osmih dni in v tej seji se na novo glasuje. Če nihče ne zadobi absolutne večine, se vrši končno veljavna ožja volitev in proglasi se za župana izvoljenega onega, ki je zadobil absolutno večino glasov.

Če se po dveh sklicanih sejah ni moglo doseči v tem členu navedenega števila navzočih svetovalcev, se preide h končno veljavnemu glasovanju, kakoršnokoli naj bi že bilo število glasujočih.

Seji na kateri se vrši volitev župana predseduje službeno najstarejši odbornik, če občinski odbor deluje, če ne pa službeno najstarejši svetovalec.

En izvod sejnega zapisnika o izvolitvi župana se potom občinskega odbora predloži prefektu in odnosno podprefektu, tekom desetih dni od dneva volitve.

Prefekt z utemeljujočim odlokom uniči izvolitev župana, kadar se izvoljeni nahaja v enem izmed slučajev, navedenih v členu 146.

Proti prefektovemu odloku more občinski svet ali pa izvoljeni vložiti rekurz tekom 15 dni po sporočitvi odloka, na kraljevo vlado, ki ukrene s kraljevim odlokom, potem ko je zaslišala mnenje državnega sveta.

Člen 148.

Za volitve župana so porabne kazenske določbe členov 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115.

Člen 149.

Župane more iz njih službe odpoklicati občinski svet z utemeljenim sklepom.

Sveta ni mogoče sklicati za sklepanje o odpoklicu župana, če ni bila predložena prefektu pismena zahteva z utemeljtvijo, ali zahteva najmanj ene tretjine števila svetovalcev, ki pritiče občini.

Za veljavnost sklepa je potrebno, da zanj glasuje vsaj dvetretjinska večina svetovalcev, ki pritičejo občini.

Ako v dveh glasovanjih, s presledkom osmih dni med prvim in drugim, ni bila dosežena taka večina in ako je v tretji seji, ki se mora vršiti zopet po osmih dnevih, predlog dobil absolutno večino svetovalcev, ki pritičejo občini, je dana vladi možnost, odpoklicati s kraljevim odlokom župana.

Župani so začasno odvezani svojih funkcij od dneva odloka, da so postavljeni pred sodišče, ali pa od dneva, s katerim so pozvani na zaslišanje, do izida sodbe, kadar se uvede proti njim kazensko postopanje radi kateregakoli kaznjivih dejanj, ki so predvidena v členih 25, št. 9 in 10 in 146, radi kakega drugega kaznjivega dejanja ki je ogroženo s kaznijo, ki omejuje osebno svobodo za čas najmanj enega leta. Odvezani od službe so tudi župani, proti katerim je bilo izdano zaporno povelje ali ki so bili opravičeno aretirani radi kateregakoli kaznjivega dejanja. Župani izgubijo po glem pravu svojo službo, če so obsojeni radi enega izmed kaznjivih dejanj, navedenih v členih 25. in 146. ali radi kakega drugega kaznjivega dejanja na kazeň, ki omejuje osebno svobodo za nad en mesec.

Župane more suspendirati iz službe prefekt, odstaviti pa kralj iz važnih razlogov javnega reda, in kadar kljub opozorilu naj izpopolnjujejo zakonito naložene dolžnosti, vztrajajo pri njih kršitvi.

S kraljevim odlokom odstavljeni župan ni izvoljiv za dobo največ treh let. Dobo neizvoljivosti mora določiti odlok o odstavitvi.

Lastnost župana se zgubi iz istih vzrokov kot lastnost svetovalca ali če se naknadno pojavi eden izmed vzrokov neizvoljivosti, naštetih v členu 146. Izgubo čina proglasi občinski svet na predlog prefekta ali na podnet ene tretjine občinskih svetovalcev v roku enega meseca. Če se to ne zgodi, ukrepa vlada s kraljevim odlokom.

Odloki v odstavitvi županov se objavijo v Uradnem listu (»Gazzetta Ufficiale del Regno«); seznam odstavljenih županov se predloži vsake tri mesece senatu in poslanski zbornici.

Člen 150.

Pred nastopom službe položi župan pred prefektom prisego, da bo zvest kralju, da bo lojalno izpolnjeval ustavo in državne zakone in da bo izvrševal svojo službo v edinim namenom: v skupni blagor kralja in domovine.

Župan, ki se protivi priseči priprosto in čisto v smislu predpisanem v temle členu ali ki ne priseže v roku enega meseca odkar mu je bila sporočena izvolitev, se smatra za odstopivšega, izvzemši če ga je oviral po-
stavno priznan zadržek.

Člen 151.

Župan kot načelnik občinske uprave:

1. razpošilja naznanila o seživu sveta in mu predseduje;
2. sklicuje občinski odbor in mu predseduje; razdeljuje posle, o katerih mora odbor sklepati, med odbornike; nadzoruje potek nalog poverjenih vsakemu odborniku in podpisuje tudi ukrepe, ki jih izda drugi od njega pooblaščen odbornik;
3. predlaga snov, ki pride v razpravo na sejah sveta in odbora;
4. izvaja vse sklepe sveta, tako z ozirom na bilanco kot na druge predmete, izvaja sklepe odbora in podpisuje spise, ki se tičejo interesov občine;
5. sklepa pogodbe, o katerih je odločil občinski svet ali odbor;
6. skrbi za izpolnjevanje pravilnikov;
7. nadzoruje opravila ljudskega štetja, kot narekujejo zakoni.
8. izdaja potrdila o javnem zadržanju, družinske liste, ubožna spričevala; izvršuje druga slična dejanja, ki so odkazana občinski upravi in ki niso pridržana izključno odboru.
9. zastopa občino pred sodiščem, bodisi v glavni ali v stranski tožbi in dela ukrepe, za ohranitev občinskih pravic.
10. nadzoruje vse občinske urade in naprave.
11. more suspendirati vse uradnike in nastavlence občine, poročajoč na prvi seji odboru in svetu odnosno na to, kateri izmed njih ima pravico imenovanja.
12. prisostvuje dražbam, ki se vršijo v interesu občine.

Člen 152.

Kot vladni funkcionar ima pod vodstvom nadrejenih oblasti nalogo:

1. objavljati zakone, naredbe in razglase vlade;
 2. voditi registre civilnega staleža (stato civile) po določbah zakonov;
 3. skrbeti za dela, ki so mu v interesu javne varnosti in javnega zdravstva odkazana ali manj prenešana po zakonih in pravilnikih;
 4. nadzorovati vse kar more zadevati javni red;
 5. skrbeti za redno vodstvo registrov prebivalstva;
 6. obveščati nadrejene oblasti o kateremkoli pojavu, ki zadeva javni red;
 7. in v splošnem izvrševati dela, ki so mu odkazana po zakonih.
- Občinski svetovalci, ki nadomestujejo župana, se tudi smatrajo za vladne funkcionarje.

Člen 153.

V področje župana spadajo tudi nenadni in nujni ukrepi javne varnosti o predmetih, o katerih govori člen 217. št. 9, kakor tudi javnega zdravstva, kakor tudi izvršitev tozadevnih odredb na troške prizadetih, brez predsodka kazenskega postopanja, kateremu so morda zapadli.

Račun o teh stroških dobi izvršilno veljavo s potrdilom prefekta, potem ko je bil prizadeti zaslišan in preide na izterjevalca, ki ga izterja v oblikah in s fiskalnimi predpravicami, ki jih določajo zakoni.

Proti tem ukrepom župana in prefekta je tudi tozadevno dopuščen rekurz na deželni upravni odbor kot razsodišče v zmislu določb čl. 1. št. 9. zakona z dne 17. avgusta 1907. št. 639.

Člen 154.

V občinah, ki so razdeljene na sela ali frakcije more župan, če smatra radi oddaljenosti od glavnega kraja ali radi prometnih težav za koristno, prenesti funkcije, ki jih ima kot vladni funkcionar, na enega izmed tam bivajočih volilcev, če je ta le izvoljiv za svetovalca po določbi člena 26 predležečega zakona.

Člen 155.

Občine z nad 60.000 prebivalci morejo, tudi če niso razdeljene na sela ali frakcije, skleniti, da se razdelijo v četrti (občinske okraje); v tem slučaju ima župan možnost, prenesti funkcije, ki jih ima kot vladni funkcionar v zmislu členov 152., 153. in 154., in si izmed izvoljivih privzeti prisednike, vedno z odobrenjem prefekta.

Člen 156.

V selih in frakcijah, ki imajo v smislu členov 118 in 121 ločeno zakladno imovino in izdatke, je postavljen pooblaščenec župana, od njega imenovan in od prefekta potrjen. Izbran je iz svetovalcev, ali če teh tam ni, iz izvoljivih oseb sela in frakcije. Izvršuje funkcije vladnega funkcionarja v smislu členov 152, 153 in 154. Skrbi za izpolnjevanje sklepov sveta in odbora. V pomladanskem zasedanju poroča o stanju in potrebah sel ali frakcij. To poročilo se odda prefektu po določilih členov 212, 213 in 214.

Člen 157.

Če je župan ali pooblaščen odbornik odsoten ali zadržan, ga nadomestuje službeno najstarejši odbornik in če odbornikov ni, službeno najstarejši svetovalec.

Člen 158.

Določbe člena 8 so vporabne za župana.

Člen 159.

Če župan ali njegov namestnik ne izvršuje obveznosti vladnega funkcionarja, ali če jih ne izvršuje redno, more prefekt z odlokom imenovati komisarja za izvrševanje funkcij vladnega funkcionarja za najdelj tri mesece.

Stroške za pošiljatev in izvrševanje službe komisarja nosi občina; vendar ima ta pravico, dvigniti proti županu tožbo za odškodnino. O njej razsoja ono sodno oblastvo, ki je tostvarno pristojno.

Člen 160.

Če župan odreče izdaje spričeval in listin, ki so predvidene po zakonih, ali proti zmotam v njih je dopuščen rekurz na deželni upravni odbor.

POGLAVJE V.

O tajniku, o občinskih uradnikih in nastavljenih.

Člen 161.

Nihče ne more biti imenovan za občinskega tajnika, če ni pridobil patenta o usposobljenosti potom izpita, ki je urejen po določbah pravilnika.

Isto spričevalo se zahteva za imenovanje za podtajnika, kadar se ima to izvršiti.

Člen 162.

Da se kandidate pripusti h izpitu za doseg patenta o usposobljenosti za občinskega tajnika, morajo dokazati:

1. polnoletnost;
2. italijansko državljanstvo;
3. da niso bili obsojeni radi kaznivih dejanj, navedenih v členu 25., izvzemši, da je obsodbi sledila pravna poprava ali pomiloščenje;
4. vedno dobro nraavstveno in državljansko zadržanje;
5. da so pridobili odhodno spričevalo liceja ali tehnične šole ali pa diplomu višjega učiteljišča (scuola normale superiore);
6. da so plačali pristojbino 40 lir.

Člen 163.

Imenovanje tajnika se mora pod kaznijo ničnosti izvršiti s sklepom občinskega sveta v navzočnosti absolutne večine svetovalcev, ki pritičejo občini. Imenovanje postane definitivno po štiriletni preskusni dobi v isti občini ali v istem združenju (konsorciju) občin.

Imenovanje tajnika za občine enega združenja se mora pod kaznijo ničnosti izvršiti s sklepom seje združenja, katere člani se izvolijo iz prizadetih občinskih svetov na način, da pride na pet svetovalcev, ki občini pritičejo, en zastopnik; sklep se mora izvršiti ob udeležbi absolutne večine članov.

Člen 164.

Določena je najmanjša plača v znesku 960 lir letno za tajnike občin in občinskih združenj, ki imajo nad 1000 prebivalcev.

Člen 165.

Tajnika ni mogoče odpustiti, dokler ne poteče rok, za katerega je bil imenovan, brez vtemeljenega sklepa občinskega sveta ob udeležbi najmanj dveh tretjin svetovalcev. Proti temu sklepu je dopuščen rekurz na deželni upravni odbor in proti odločbi tega tudi tostvarno na V. sekcijo državnega sveta.

Odpust med časom preskušnje se mora skleniti na v predidčem členu določene načine in oblike vsaj šest mesecev pred završitvijo štiriletja z vtemeljenim sklepom.

Ko je pretekla štiriletna doba preskušnje, občina ali združenje občin ne sme odpustiti svojega tajnika, razen iz vzrokov, ki so bili potom župana pismeno izročeni tajniku samemu s pozivom, naj predloži tekom osmih dni pismeno obrambo.

Tozadevni vtemeljeni sklep mora sprejeti občinski svet ali zastopstvo združenja občin ob udeležbi najmanj dveh tretjin svetovalcev, ki občini pritičejo ali članov, ki sestavljajo zastopstvo združenja.

Člen 166.

Proti sklepom o odpustu, o katerem govori četrti odstavek predidčega člena, je v spornih slučajih dopuščen rekurz na deželni upravni odbor in od tega na V. sekcijo državnega sveta, ki tostvarno razsoja.

Dokler ni padla končno veljavna odločba o rekurzu v spornem postopanju, ali dokler ni potekel vložilni rok, je mogoče imenovati novega tajnika le začasno.

Člen 167.

Tajnik, ki je bil odpuščen tekom preskusne dobe in je bil s presledkom ali brez njega na novo sprejet v službo, pri isti občini ali istem združenju občin, združi z novim službovanjem predhodno službovanje v svrhu dokončanja preskusne dobe.

Člen 168.

Prefekt sme s soglasnim mnenjem deželnega upravnega odbora odvezati službe občinskega tajnika radi težkih in ugotovljenih službenih razlogov, ki so npravnega ali disciplinarnega značaja, če občinski svet kljub temu, da je bil pravilno pozvan v zmyslu člena 291., ni storil ukrepov v nepodaljšljivem roku 20. dni.

Prefektov ukrep je končno veljaven. V slučaju rekurza v spornem postopanju razsoja tostvarno V. sekcija Državnega sveta.

Člen 169.

Občinski tajniki smejo sklepati pogodbe ki so navedene v členu 183 in ki so v izključno korist občine.

Pristojbine in službenine, ki so jih občine opravičene pobirati za odpošiljatev spisov, pritičejo na polovico občinskim upravam in njihovim tajnikom, izvzemši in v veljavi ostavši posebne sprejemne pogodbe (capitolati), ki tečejo ob objavi zakona z dne 7. maja 1902, št. 144. Likvidacije pristojbin in službenin mora vsakikrat občinski svet overoviti in odobriti.

Prepisi kakoršnekoli pogodbe sklenjene od občinskih tajnikov se vložijo in shranijo v okrajni arhiv. Prepise dostavijo občinski tajniki arhivu tekom desetih dni od datuma registracije listine, pod kaznijo globe do sto lir.

Člen 170.

Poseben od deželnega upravnega odbora odobren občinski pravilnik ureja stanje občinskih uslužbencev določujoč posebej:

a) število, čin, plačo vsakega uradnika ali mezdo vsakega nastavljenca v priloženem organskem staležu;

b) naloge in dolžnosti vsakega uradnika in nastavljenca ter urnike zanje;

c) določbe, ki se tičejo potrebnih jamstev za stalnost v uradu za vsakega uradnika, glede odpustov, bolniških dopustov ter izstopa;

č) disciplinarne kazni v soglasju z določbami predležčega zakona in zakona z dne 17. avgusta 1907, št. 639.

Vsaka sprememba pravilnika mora zadobiti potrdilo deželnega upravnega odbora.

Pri razstopnjevanju o priliki natečajev za službe krajevnih teles imajo pri enaki usposobljenosti pravico prednosti po sledečem redu:

1. vojni invalidi po določbi člena 7 zakona z dne 25. marca 1917, št. 481;

2. vojne sirote in otroci onih, ki so postali delanezmožni radi po-habljenj ali boleznih zadobljenih v vojni, ali sploh radi vojnih dogodkov, ozi-raje se na določbe členov 36 in 42 zakona z dne 18. julija 1917, št. 1143.

3. odlikovani s srebrno svetinjo za zasluge v armadi ali mornarici tekom svetovne vojne;

4. oni, ki so skozi daljšo dobo pohvalno vršili vojaško službo kot bo-jevniki v vojnem pasu;

5. oni, ki so skozi daljšo dobo pohvalno vršili službo pri javni upravi. (Čl. 3. kralj. odloka z dne 18. septembra 1919, št. 1825).

Člen 171.

V sklepu imenovanja določenih pogojev ni mogoče izpremeniti v škodo občinskega tajnika ali nameščenca, ki je dosegel stalno nameščenje.

Člen 172.

Plače občinskih tajnikov, uradnikov in nastavljenecv se izplačujejo v mesečnih obrokih, če drugače ne določajo tozadevne sprejemne pogodbe.

Člen 173.

Kadar izplačilo ne sledi točno zapadlosti, se morejo prizadeti obrniti na prefekta, ki, kjer je treba, izzove uradne ukrepe v smislu člena 220. Če se pojavi tekom leta drugič zastanek, more deželni upravni odbor, potem ko je zaslišal občino, ki mora podati odgovor tekom osmih dni, skleniti, da se tudi naslednji obroki, ki zapadejo v dobi tekočega leta, izplačajo naravnost po izterjevalcu.

Člen 174.

Izterjevalec neposrednih davkov je, naj si že bo občinski blagajnik ali ne, dolžan izvršiti neglede na pomanjkanje fondov v blagajni, plačilne naloge, izdane od občin ali prefektov v korist uradnikov in nastavljenecv v občinski službi, s pravico vračunati na breme občine postavne obresti od dneva izplačila in s pravico odškodovati se za predujem in za odnosne obresti s prvo izterjatvijo doklad, pristožbin in občinskih dohodkov, ki sledi izplačilu predujmov.

Člen 175.

Izterjevalec ali izterjevalec blagajnik, ki zakasni z izvršitvijo plačilnega naloga, je podvržen kazni, določeni po zakonih in pravilnikih, ki veljajo za iztirjevanje neposrednih davkov.

Člen 176.

Za občinske uradnike je vporaben zadnji odstavek člena 290.

POGLAVJE VI.

O občinskih finančah in o računovodstvu.

Člen 177.

V vsaki občini se mora hraniti natančen inventar vsega imetja za javno rabo in zakladne imovine, premičnin in nepremičnin.

Tudi se mora v vsaki občini napraviti inventar vseh pravic, listin, spisov in zapiskov, ki se nanašajo na občinsko zakladno imovino in na njegovo upravo.

Ti inventarji se pregledajo pri vsaki menjavi župana; kadar se izvrši kaka sprememba v občinski zakladni imovini, se napravijo potrebne izpopolnitve.

Inventarji in nasledujoče priloge in predružačbe se predajo v prepisu prefektu oziroma podprefektu.

Člen 178.

Občinska imovina se mora redoma dati v najem.

V slučajih pa ko zahtevajo to posebne krajevne razmere, more občinski svet dovoliti celokupnosti prebivalcev občine, da nadaljuje užitek v naravi proizvodov občinskih imovin, toda mora napraviti pravilnik, v katerem določi pogoje za rabo in v katerem rabo naveže na ustrezno plačilo.

Člen 179.

Neobdelane imovine, ki so ali postanejo občinska last, se morajo obdelati in v kolikor spadajo v področje gozdnih postav, se morajo pogozditi. V slučaju, da občina tega pogoja ne izvrši, se morajo zgoraj navedene imovine odtujiti ali pa dati v dedni zakup z obveznostjo, pogozditi jih, v kolikor spadajo pod gozdne zakone; zato skrbi v meri zakonov deželni upravni odbor v korist občine.

Tem določbam niso podvržena občinska zemljišča v gorovju, če se vzdržujejo v trdnem stanju in ne predstavljajo nevarnosti posipov, pogrezov ali plazov in če njih pogozdenje ni potrebno za ureditev vodnih strug.

Člen 180.

Občinski gozdovi se ukoriščajo po gospodarskem načrtu, ki je potrjen, ali v slučaju da ni bil predložen predlog, predpisan od krajne gozdne oblasti in od deželnega gozdnega odbora po predpisu izvršilnega pravilnika zakona z dne 2. junija 1910, št. 277.

Člen 181.

Razpoložljiva glavnica vseh vrst se mora naložiti. Prepovedana pa je nabava obveznic inozemskih javnih dolgov.

Člen 182.

Prefekt oziroma podprefekt imata pravico dati nalog, da se dražbe in sklepanje pogodb glede prodaje gozdne seče vršijo v njihovih uradih.

V tem slučaju predsedujejo oni dražbam in pogodbe sklepa pred njimi eden ali več pooblaščenih članov občinskega odbora.

Listine beleži prefekturni prisednik, ki si sme dati nakazati le pristojbine določene po tarifi za občinskega tajnika, in jih preda državnim blagajnam.

Člen 183.

Pred vsemi odtujitvami, najemi in zakupodajami stvari ali naprav se morajo vršiti javne dražbe in sicer v oblikah določenih za zakupodajo državnih naprav; izvzeti so sledeči slučajji in oni, ki so navedeni v posebnih zakonih:

1. kadar gre za pogodbe, katerih celokupna in opravičena vrednost ne presega 500 lir;

2. kadar gre za občinski izdatek, ki letno ne presega 100 lir in če se občina ne zaveže za nad 5 let, vedno pa le, če o istem predmetu ni druge pogodbe, s katero bi, če bi jo vpošтели, prekoračili tu določene meje;

3. za rabodajo zemljišč, stavb in drugih nepremičnin, če njih skupni donos ne presega zgóraj določenih mej in če pogodba ne velja za več kot dvanaest let; to velja le, če se ni en del oddal v najem z drugo pogodbo za svoto in čas, ki bi, združena s svoto ali časom nove pogodbe, presegala tu določene meje.

Vendar more prefekt izrednim potom dovoliti, da se pogodbe izvršijo na zasebni dražbi ali z zasebnimi pogajanjii.

Člen 184.

Pogodbe niso izvršljive brez odobrenja prefekta ali podprefekta, ki se morata zagotoviti, da so se izpolnile predpisane oblike.

Člen 185.

V nobeno pogodbo za dobave, prevažanja ali dela se ne more vstaviti obveznosti, da se plačuje v gotovini, razen za že izvršeno delo ali za dobavljeno blago.

V tej prepovedi niso zapopadene pogodbe, ki jih je mogoče ugodno skleniti s trgovskimi ali industrijskimi tvrdkami ali podjetji, ki so javno znane kot solidne in pri katerih je običaj, da sprejemajo naročila za dela ali za preskrbo le proti predujmu na del cene.

Člen 186.

Prefekturnemu svetu se sporočijo, da izreče svoje mnenje; načrti pogodb, če presegajo 8000 lir.

Prefekturni svet poda svoje mnenje tako o pravilnosti pogodbenega načrta, kakor tudi o upravni umestnosti; v ta namen se mu predložijo listine, utemeljitve in pojasnila, ki jih bi zahteval.

Člen 187.

Če se pri izvršitvi pogodbe, ki se je otvorila ne da bi se zaslišalo mnenje prefekturnega sveta, pojavi nujnost, vstaviti spremembe, ki dvignejo znesek nad mejo navedeno v členu 186., je potrebno, da se, predno se preide h končnemu plačilu, predložijo tozadevni računi prefekturnemu svetu, da poda svoje mnenje.

Člen 188.

Ako se želi pogodbo, o kateri se je zaslišalo mnenje prefekturnega sveta, razdréti ali spremeniti iz vzroka, ki v tej pogodbi ni bil predviden, je obvestiti isti svet.

Člen 189.

Službe, ki jih je po njih naravi mogoče dati v oskrbništvo, morajo biti določene in vodene po posebnih pravilnikih odobrenih po predpisih zakonov.

Člen 190.

Občine smejo najeti posojila le pod sledečimi pogoji:

1. da so sklenjena v občinskem svetu z večino svetovalcev, ki so v službi v trenutku glasovanja, tako da ta večina ni nikoli manjša od ene tretjine svetovalcev, ki pritičejo občini;

2. da so sklenjena dvakrat na sejah, ki se vršiti v presledku najmanj dvajsetih dni. Če pa drugo glasovanje ne prinese predpisane večine, se določi dan za končno veljavno sklepanje, kar je treba posebej navesti v dnevnem redu seje.

Za sklepanje posojil z Državno posojilnico in hranilnico (»Cassa Depositi e Prestiti«) zadostuje en sam sklep z večino glasov svetovalcev, ki so v službi. (Člen 2. kralj. odlok z dne 20. oktobra 1921, št. 1576).

3. da so namenjena skrbi za določene službe ali dela izvanrednega značaja, in pod pogojem, da obstojajo za ta dela že pred sklepanjem vzorci, načrti in prouki, ki so pravilno potrjeni po civilnem inženirskem uradu (Genio civile) in ki imajo priloženo predpisano strokovno oceno.

4. da so namenjena plačilu zapadlih dolgov, ali poravnavi obveznosti, ki so bile zakonito pogojene predno je stopil v veljavo zakon z dne 30. decembra 1888, št. 5865, serija 3a, ali pa plačilu dolga, na katerega je bila občina obsojena ali ki izhaja iz pravilno odobrene poravnave; izjeme so določene s členom 2. zakona z dne 5. septembra 1907, št. 751 (enotno besedilo);

5. da je zajamčena amortizacija dolga in da so določena sredstva za amortizacijo in za plačevanje obresti.

Kot posojila se smatrajo zakupne pogodbe, v katerih je določeno, da se bo plačilo izvršilo v več kot petih sledečih si letih, z obrestmi ali brez njih.

Tudi sklepe, ki vežejo občino za več kot 5 let in neobvezne izdatke dopuščene po členih 313, 314 in 316 se mora sprejeti na način določen pod točkama 1 in 2 tega člena, kadar občinske doklade presegajo zakonito mejo.

Rok, določen v tem členu, more skrajšati prefekt z utemeljenim odlokom.

Člen 191.

Izvemši slučaje predvidene po zakonih, se ne more skleniti nobeno posojilo, če njegove obresti, priračunane obrestim preje sklenjenih dolgov ali posojil katerekoli narave, privedejo svoto, ki se vpiše za obresti v proračun, na znesek, ki je višji od petine rednih dohodkov;

Redni dohodki se ocenijo na podlagi računskega zaključka onega leta, ki je poteklo pred sklepom o posojilu, odračunaje prehodne dolgove.

Za sklepanje posojil z meničnimi vrednostnicami je mogoče dati pooblastilo le v meji ene desetine rednih dohodkov občine, ocenjenih na zgoraj navedeni način.

Upravniki, ki so izdali menične vrednostnice za višje zneske, so osebno in vzajemno odgovorni za dolg, ki nastane v breme občine.

Za veljavnost vrednostnic občinskega dolga in za vsako drugo vrednostnico na ime ali predložnika je potreben podpis prefekta, v edino svrho, da jamči za zadobljeno odobrenje.

Kadar manjkajo drugi viri si smejo občine preskrbeti potrebna sredstva za neposredno podvzetje javnih služb s tem, da sklenejo posojila z Državno hranilnico in posojilnico (Cassa depositi e prestiti) ali z drugimi zavodi, ki so pooblaščen po zakonu, v smislu enotnega besedila z dne 2. januarja 1913, št. 453 o Državni hranilnici in posojilnici.

Obresti tega posojila se ne vračunajo v svoto, katere meja je določena v prvem odstavku tega člena.

Člen 192.

Finančno leto začenja s 1. januarjem in konča z 31. decembrom istega leta.

Računovodstvo finančne dobe obsega bilančni račun in splošni račun zakladne imovine.

Z 31. decembrom se finančna doba zaključi in se ne more raztegniti.

Izterjevalec ali blagajnik poda vsako leto svoj račun o dohodkih in izdatkih.

Člen 193.

Občine smejo v slučaju nezadostnosti svojih dohodkov, v mejah zakonov in v soglasju z njimi:

1. naložiti davščine na način in v mejah, določenih po posebnih zakonih, na jestvine in pijače, ki niso podvržene državnim užitninam, na krmila, na kurivo, na gradivo in na druge predmete krajevnega konsuma, ki so slične narave kot zgoraj navedene vrste; vendar je vedno izključena vsaka prepoved in breme, ki bi zadevali neposredno prevažanje (tranzit); občina ima pa pravico v tem slučaju določiti prevozno pot v nofranosti občine ali pa jo prepovedati, če so za to pripravne obhodne ceste;

2. naložiti doklado na predmete, ki so podvrženi državnim užitninam, v mejah določenih po posebnih zakonih.

3. naložiti pristojbino za obrt in prodajo predmetov, ki niso pridržani državnemu monopolu, v soglasju s členom 13. zakona z dne 23. januarja 1902, št. 25., priloga A, pristojbino za družino (ognjiščarino), pristojbino za javne in zasebne vozove, na služničad, na najemno vrednost stanovanj in

njih pritiklin, na fotografije in napise, na živino, na vprežne, jezdne in to-vorne živali, in na pse, ki niso izključno določeni za straženje kmečkih po-slopj ali čred.

Pravilnike za vporabo ognjiščarin in pristojbin na živino sklene za vsako deželo deželni upravni odbor in potrdi jih kraljevi odlok, po zasli-šanju državnega sveta v smislu zakona z dne 26. julija 1868., št. 4513;

4. izvrševati neposredno ali pa dati v zakup z izključno pravico rabo javne tehtnice, javnih mer za žito ali vino, in izključno pravico, oddajati v najem javne stojnice o priliki sejmov ali tržnih dni, če le, te pravice ne no-sijo prisilnega značaja;

5. naložiti pristojbino na posedbo javnih prostorov in površin in sicer edino v razmerju z obsegom posedenega ozemlja in z važnostjo lege;

6. nalagati doklade na neposredne davke na zemljišča in stavbe, v smislu členov 309, 310 in 311.

Občine, v katerih se vidi potrebo, graditi nove hiše, morejo dobiti od kraljeve vlade pravico, da naložijo pristojbino na pozidljiva zemljišča, po določbah člena 9. zakona z dne 8. julija 1904, št. 320, in člena 44. zakona z dne 11. julija 1907, št. 502.

Razentega smejo občine, za katerih krajevno gospodarstvo je bist-vene važnosti dejstvo, da obstojajo v njej vodozdravstvene naprave ali da so klimatična ali kopališčna zdravilišča, dobiti privoljenje, da ustanovijo pristojbino za bivanje v soglasju z zakonom z dne 11. decembra 1910, št. 863. Enako privoljenje se more izdati frakciji občine, v kateri imajo sedež navedene naprave ali postaje, če za to ne bi poskrbel občinski svet.

Člen 194.

Od donosa pristojbin na avtomobile in motorna kolesa pripada ob-činam 9 odstotkov, ki se razdelijo v razmerju števila avtomobilov in motor-nih koles, obdavčenih v vsaki občini. (člen 13. prvi odstavek kr. odloka — zakona z dne 22. novembra 1921, št. 1673).

Člen 195.

Občine smejo na način določen po zakonu z dne 29. marca 1903, št. 103. prevzeti ustanovitvev in neposredno izvrševanje javnih služb.

Smejo tudi podvzeti gradbo ljudskih hiš ali gostiln na način določen po zakonu z dne 27. februarja 1908, št. 89. (enotno besedilo).

Člen 196.

Na občine, ki za to zaprosijo, se morejo raztegniti določbe zakona z dne 12. julija 1896, št. 303, ki se tiče kanalizacijskih del mesta Torina na način določen po zakonu z dne 18. julija 1911, št. 799.

Člen 197.

Občinski izdatki so obvezni in neobvezni.

Člen 198.

Obvezni so izdatki:

1. za občinski urad in arhiv;
 2. za plače tajnika, in drugih uradnikov in uslužbencev ter za prispevek v blagajno za pokojninski sklad v korist tajnika in drugih uradnikov imenovanih po občinskem svetu v službe, ki so ustanovljene po zakonu ali po uradniškem staležu v smislu določb vsebovanih v enotnem besedilu zakonov o Državni hranilnici in posojilnici, (Cassa depositi prestiti) besedilu, ki je bilo potrjeno z odlokom z dne 2. januarja 1913, št. 403.;

3. za iztirjevalno in plačilno službo;

4. za davke, ki jih je občina dolžna plačevati;

5. za zdravstveno službo zdravnikov, ranocelnikov in babic, izključno v korist ubogih, v kolikor ni že preskrbljeno s posebnimi napravami; za drugo zdravstveno službo, navedeno v členu 201. in za živinozdravniško službo navedeno v členu 50. zakona z dne 1. avgusta 1907, št. 936 (enotno besedilo); za brezplačno nakazovanje zdravil ubogim, če in v kolikor za to ni drugače prevedeno ali se ne more za to prevedeti potom dobrodelnih naprav ali z drugimi sredstvi ali na podstavi drugih zakonov, v zmislu člena 36 istega enotnega besedila; za ustanovitev občinske lekarne glasom čl. 13 odstavka 3. postave z dne 22. marca 1913, št. 468, in za prispevek pokojninski blagajni v smislu določil, vsebovanih v enotnem besedilu zakonov o Državni hranilnici in posojilnici, ki je bilo potrjeno s kr. odlokom z dne 2. januarja 1913, št. 453.;

6. za ohranitev občinskega premoženja in za izvrševanje odnosnih obveznosti;

7. za plačevanje zapadlih dolgov. V slučaju sporov se vstavijo v bilanco tozadevne svote, ki se morajo hraniti v zalogi do končne odločitve o spornem predmetu;

8. za ureditev in vzdrževanje občinskih potov, za obrambo selišč proti rekam in hudournikom v smislu členov 7. in 25. enotnega besedila zakonov o vodnih delih raznih vrst, ki je bilo potrjeno s kr. odlokom z dne 25. julija 1904, št. 523; za dela pri vodnih cestah notranjega prometa pa v smislu členov 5, 8 in 14 zakona z dne 2. januarja 1910, št. 9; in za druga javna dela v soglasju z zakoni, pogodbami in običaji;

9. za gradbo in vzdrževanje pristanišč, morskih in rečnih svetilnikov in drugih pomorskih naprav, v soglasju z zakoni;

10. za vzdrževanje in popraviljanje občinskih zgradb in vodovodov, notranjih cest in javnih trgov, v kolikor zakoni, pogodbe ali običaji ne določajo drugače;

11. za pokopališča;
 12. za ljudskošolski pouk obeh spolov in za prispevek Pokojninskemu skladu (Il Monte Pensioni) ljudskošolskega učiteljstva v smislu zakona z dne 4. junija 1911, št. 487;
 13. za razsvetlavo, kjer je določena;
 14. za zapisnike civilnega staleža;
 15. za naročbo uradne zbirke zakonov (Raccolta ufficiale degli atti del Governo);
 16. za državni praznik;
 17. za volitve;
 18. za deležne zneske pri izdatkih združenja občin;
 19. za okrajni zapor in za zastraženje zaprtih;
 20. za krajevno policijo;
- in splošno vsi oni izdatki, ki padejo v breme občin po posebnih zakonodajnih določbah kraljestva.

Člen 199.

Izdatki, ki niso omenjeni v predhodnem členu, so neobvezni.

Člen 200.

Vse dohodke, ki niso vključeni v bilanco, in bi se med letom pojavili, mora občinski odbor javiti prefektu oziroma podprefektu.

Po njih vpogledu in po preteku roka določenega v členu 214 jih javi odbor blagajniku, da jih izterja.

Pod katerikoli naslovom izterjane svote se morajo od vseh, ki so za to poverjeni celotno vložiti v občinsko blagajno v rokih določenih po pravilnikih.

Člen 201.

Po odobrenju bilance se katerikoli novi izdatek more dovoliti le s posebnim sklepom občinskega sveta.

V predlogih za nove ali večje izdatke, ki se predložijo občinskemu svetu, morajo biti navedena sredstva zanje.

Člen 202.

Da se previdi za morebitni primanjkljaj, ki bi se pokazal v postavkah proračuna, se vpiše v poseben razdelek znesek pod označbo: rezervni fond.

Dvig svot iz tega fonda in njih vpis v razne razdelke proračuna se izvrši s sklepom občinskega odbora, ki se predloži na prvi seji občinskega sveta v odobritev.

Člen 203.

Računovodstvo posebnih naprav, ki se po določbah člena 132. neposredno upravljajo potom občinskega sveta, tvori del bilance.

Člen 204.

Izterjevanje občinskih dohodkov se vrši po navedbah bilance in zapisnikov, s fiskalnimi predpravicami določenimi po zakonih. Za izterjatev dohodkov iz občinske zakladne imovine in prihodkov iz javnih služb, ki jih izvršujejo občine, veljajo določbe zakona z dne 14. aprila 1910, št. 639 (enotno besedilo).

Člen 205.

Kjer ni občinskega blagajnika, tam spada izterjevanje dohodkov in plačevanje izdatkov v delokrog izterjevalca neposrednih davkov, in v tem slučaju mora on brezplačno izvrševati službo občinskega blagajnika.

Člen 206.

V mejah in po načinu tozadevnih zakonov ter pravilnikov objavljajo župani v svoji občini od prefekta odobrene sezname davkoplačnikov, jih opomnijo na obveznost plačila v soglasju z zapadki in na globe, ki zadenejo zamudnike. Objava seznamov ima učinek, da je dolžnik postavno obvezan plačati davščino v določenih zapadkih.

Člen 207.

Plačilni nalogi nosijo podpis župana, enega odbornika in občinskega tajnika ter protipodpis računovodje, kjer ta služba obstoja.

Predno se izda plačilni nalog, se ugotovi pravni razlog in upravičenost izdatka, se likvidira račun in se tudi ugotovi, da ni bil kršen noben zakon in da je svota izplačila v mejah bilance in ali je bila pravilno — glede na to, ali spada v račun kompetence ali v račun zastankov — vpisana v ustrezni oddelek in pod ustrezni člen, ki morata biti vedno navedena v nalogu.

Člen 208.

Izterjevalec ali blagajnik izvršuje plačilne naloge v mejah fonda, ki je določen v bilanci.

Pod najstrožjo osebno odgovornostjo ne sme plačati nikdar kake svote, za katero plačilne nakaznice ali nalogi niso v soglasju z določbami zakona.

Izdaja in izplačilo začasnih nalogov sta brezpogojno prepovedana.

Nalogi, seznamu in nakaznice, s katerimi se previdi za izplačilo uradniških plač, pokojnin, najemnin in podobnih izdatkov, se izdajo ko dolg zapade.

Prepovedani so splošni letni nalogi, seznamu in nakaznice.

Člen 209.

Kdorkoli se razen izterjevalca ali blagajnika vmešava brez zakoni-tega pooblaščenja v denarno oskrbo občine, postane s tem samim dejstvom

odgovoren in podvržen upravni sodnosti, brez predrasodka kazni, s katerimi ogroža kazenski zakonik one, ki bi se brez pravnega naslova vmešavali v javne funkcije.

Člen 110.

Svote, radi katerih so bili upravitelji spoznani za odgovorne, se izterjujejo kot drugi občinski dohodki.

POGLAVJE VII.

O nadzorstvu in vtiku vlade in o področju deželnega upravnega odbora.

Člen 211.

Po en izvod zapisnikov o sklepih občinskih svetov in občinskih odborov, iz katerih so izločeni sklepi tičeči se zgolj izvršitve sklepov, ki so že prej bili stvorjeni, se preda potom županov prefektom, oziroma podprefektom tekom osmih dni od njih datuma.

Prefekt ali podprefekt odpošlje neposredno občini potrdilo o prejemu.

Člen 212.

Prefekt ali podprefekt pregleda:

1. Ali je bil sklep sprejet v zakoniti seji in z izpolnitvijo oblik, ki jih predpisuje zakon;
2. ali so se s sklepom kršile zakonite določbe.

Člen 213.

Če prefekt ali podprefekt tekom 15. dni po prejemu navedenem v čl. 211, z utemeljujočim odlokom ustavi izvršitev sklepa, se odlok neposredno sporoči županu in tudi prefektu, če ga je izdal podprefekt.

Člen 214.

Sklep postane izvršljiv, če je zadobil potrdilo prefekta ali podprefekta ali pa če se odlok o ustavitvi ne izda tekom navedenega roka petnajstih dni. Rok znaša en mesec za bilance in računske zaključke.

Takoј so pa izvršljivi nujni sklepi, če dvetretjinska večina glasujočih izjavi, da je razvidna nevarnost ali škoda, če se izvršitev odloži.

Prefekt izreče po zaslišanju prefekturnega sveta z utemeljujočim odlokom uničenje sklepa, ki nosi v sebi pogrešek nezakovitosti, o katerem govori čl. 212.

Uničenje se ne more izreči potem ko preteče 30 dni od datuma prejema, o katerem govori čl. 212.

Člen 215.

Proti razveljavljajočemu odloku more občinski svet rekurirati v roku 15. dni od obvestitve o odloku na kraljevo vlado, ki ukrene s kraljevim odlokom, potem ko je zaslišala mnenje državnega sveta.

Člen 216.

Prefekt more radi izvrševanja pravic navedenih v predhodnih členih odrediti, da se na stroške občine izvršijo preiskave, ki se mu zde potrebne.

Prefekt oziroma podprefekt more ugotoviti rednost v službah občinskih uradov.

V slučaju da ti zanemarjajo poverjene jim naloge, sme poslati na njihove troške komisarja na mesto za izvršitev zamujenih poslov.

Člen 217.

Odobrenju deželnega upravnega odbora so podvrženi sklepi občin, ki se tičejo:

1. odtujitve nepremičnin, javnih zadolžnic, navadnih kreditnih papirjev ali industrijskih delnic, kakor tudi ustanovitve služnosti in najetja dolgov;

2. pridobitve industrijskih delnic in naložitve denarja, kadar se ne porablja za nakup nepremičnin ali posojil s hipotekami, ali za Državno hranilnico in posojilnico ali za pridobitev javnih državnih fondov ali zakladnih listov (bonov);

3. rabojema ali rabodanja za nad 12 let;

4. izdatkov, ki obremenjujejo proračun za nad 5 let;

5. izprememb v razredovanju cest in načrtov za otvoritev in predelavo cest; s predhodnim mnenjem civilnega inženirskega urada dežele po določbah zakonov; tudi tozadevno je dopuščen rekurz na V. sekcijo državnega sveta v smislu določb člena 23, št. 14 in 16 zakona z dne 17. avgusta 1907, št. 838 (enotno besedilo);

6. upeljave mitnin;

7. pravilnikov o rabi in upravi občinskih imovnin in naprav, ki jih občina upravlja v slučaju, če prizadeti ugovarjajo;

8. pravilnikov o občinskih davščinah in dokladah;

9. stavbnih pravilnikov in onih krajevne policije, ki so po zakonih občinam odkazani.

Prefektu se odpošlje v pregled in vizum pravilnike mestne policije, potem ko so zadobili odobrenje deželnega upravnega odbora.

Prefekt preda pristojnemu ministerstvu prepis od deželnega upravnega odbora potrjenih pravilnikov, v kolikor se nanašajo na snov, o kateri govoriti številki 8 in 9.

Minister jih more po zaslišanju Državnega sveta razveljaviti celotno ali delno, v kolikor nasprotujejo zakonom ali splošnim pravilnikom.

Člen 218.

Noben občinski svet ne more začeti pred sodiščem pravde o pravicah na nepremičninah in se ne more spuščati v tožbo radi istih pravic, če

ni zadobil odobrenja deželnega upravnega odbora, v katerega podsodnost spada občina.

Člen 219.

Deželni upravni odbor je pristojen staviti po zaslišanju občinskega sveta v proračun postavke, ki so potrebne za redne izdatke.

Člen 220.

Kadar občinski odbor ne izvaja nalogov ali ne izvršuje odobrenih sklepov ali kadar on ali občinski svet ne izvršujeta del, ki so po zakonih obvezna, ondaj previdi deželni upravni odbor.

Člen 221.

V slučaju da deželni upravni odbor odkloni ali odloži po predhodnih členih zahtevano odobritev, javi občinskim svetom razloge in potem ko je čul njih odgovor, preide h odločbi.

More tudi na račun občine odrediti preiskave, ki se mu zde potrebne.

Člen 222.

Proti odločbam deželnega upravnega odbora je občinskim svetom in prefektom dopuščen rekurz na kraljevo vlado, ki previdi s kraljevim odlokom, potem ko je zaslišala mnenje državnega sveta.

V slučaju da se odkloni odobrenje za sodnijski nastop, je dopuščen tostvarno rekurz na V. sekcijo državnega sveta v smislu določb člena 23 št. 7. zakona z dne 17. avgusta 1907, št. 638 (enotno besedilo).

Člen 223.

Občine, ki se nahajajo v pogojih predvidenih po členu 3. zakona z dne 17. maja 1900, št. 173, so podvržene posebnemu nadzorstvu kraljeve komisije za dobo petih let od datuma končnoveljavnega odobrenja rednega proračuna v zmislu navedenega zakona in člena 67 zakona z dne 19. julija 1906, št. 364.

POGLAVJE VIII.

Splošna določila za občinsko upravo.

Člen 224.

Občinski upravitelji, ki započnejo ali vodijo pravdo, kadar tozadevni sklep ni bil sprejet po določilih predležčega zakona, so osebno odgovorni za izdatke in škode, ki bi iz pravde mogle nastati.

Člen 225.

Vsak davkoplačnik more na lastno nevarnost in odgovornost z odobrenjem deželnega upravnega odbora uveljaviti tožbe, za katere je pristojna občina ali občinska frakcija.

Predno odbor izda odobrenje, zasliši občinski svet in ko ga izda, odredi oblastvo, da se mora občina udeležiti razprave. V slučaju da podleže, nosi izdatke vedno oni, ki je tožbo započel.

Kadar kaka občinska frakcija želi započeti tožbo proti občini ali proti drugi frakciji občine, more deželni upravni odbor, na prošnjo vsaj ene desetine volilcev, ki pritičejo dotični frakciji, imenovati komisijo treh ali petih volilcev, da zastopajo frakcijo.

Člen 226.

Izvemši določila člena 199 zakona z dne 1. avgusta 1907, št. 636 (enotno besedilo) o prestopkih predpisov krajevnih pravilnikov o zdravstvu se kaznujejo z zaporom do desetih dni ali z globo do 50 lir oni, ki prestopijo pravilnike, ki so v veljavi ali one, ki se stvorijo za izpolnitev zakona o izterjevanju posebnih občinskih davkov, pravilnike o uživanju občinskih imovin, o olepševanju in o krajevni policiji, in odnosne odredbe ter ukrepe, ki jih izdajo prefekti, podprefekti ali župani.

Člen 227.

Za ugotovitev navadnih prestopkov krajevnih pravilnikov zadostuje, dokler se nasprotnega ne dokaže, da položi eden izmed uslužbencev občine ali eden izmed uslužbencev javne varnosti, ki so navedeni v zakoniku o kazensko-pravdnem redu, tekom 24 ur pred županom svedočbo, podkrepljeno s prisego.

Člen 228.

Pred navedeno svedočbo ali po njej pozove župan pred se prestopnike in oškodovano stranko, da poskuša poravnavo. Po obeh strankah ter županu odobreni in podpisani zapisnik o poravnavi izključuje vsako nadaljno postopanje.

Če oškodovane stranke ni, je prestopniku dopuščeno prožiti darilo v javno blaginjo.

Župan sprejme darilo z zapisnikom, ki ima isti učinek, da izključuje vsako nadaljno postopanje.

Če se prijateljska poravnava ni posrečila, preda župan zapisnike, podkrepljene po navodilu čl. 227. brez odloga okrajnemu sodniku za umestno postopanje; sodnik pošlje potrdilo o prejemu.

Iste določbe so porabne tudi pri prestopkih predpisov krajevnih zdravstvenih pravilnikov, v smislu čl. 199. postave z dne 1. avgusta 1907, št. 636 (enotno besedilo).

ČETRTI NASLOV.

O DEŽELNI UPRAVI.

POGLAVJE I.

O deželi.

Člen 229.

Dežela je pravna korporacija, zmožna posedovati in imati lastno upravo, ki vodi in zastopa njene interese.

Člen 230.

Uprava vsake dežele sestoji iz deželnega sveta (consiglio provinciale) in deželnega zastopa (deputazione provinciale).

Člen 231.

V področje deželne uprave spadajo:

1. deželna imovina in zakladna imovina dežele in njenih okrožij;
2. naprave in podjetja v korist dežele in njenih okrožij;
3. skladi in podpore, ki jih posebni zakoni dajejo na razpolago deželi;
4. interesi škofljanov, kadar so ti po določitih zakonov poklicani prispevati h kakim izdatkom.

POGLAVJE II.

O deželnem svetu.

Člen 232.

Deželni svet sestoji:

- iz 60. članov v deželah, ki imajo nad 600 tisoč prebivalcev;
- iz 50. članov v onih, ki imajo nad 400 tisoč prebivalcev;
- iz 40. članov v onih, ki imajo nad 200 tisoč prebivalcev;
- iz 30. članov v vseh drugih deželah.

Člen 233.

Deželni svet se sestaja v glavnem mestu dežele.

Člen 234.

Vsa zasedanja deželnega sveta odvarja in zaključuje v imenu kralja prefekt ali njegov zastopnik.

Prefekt se more udeležiti sej v lastnosti vladnega komisarja in more delati opombe, ki se mu zde umestne, nima pa sklepajočega glasu.

Ima pravico odgoditi zasedanje za 15 dni, nemudoma poročajoč ministru.

Člen 235.

Deželni svet se po golem pravu sestane vsako leto na drugi ponedeljek avgusta h rednemu zasedanju.

More se sklicati tudi izredno na zahtevo prefekta ali na podnet deželnega zastopa ali na zahtevo ene tretjine svetovalcev.

Izredno zasedanje naznani Uradni list (Gazzetta ufficiale) ali pa Uradni vestnik dežele (Foglio degli annunzi legali).

Zasedanje sklicuje predsednik deželnega sveta s pismenimi naznanili, ki jih je treba dostaviti na stanovališče vsaj pet dni pred dnevom seje.

Pismo naznanilo vsebuje dnevni red prve seje, kateri se vedno javi prefektu.

Člen 236.

Redno zasedanje traja en mesec; to dobo pa more deželni svet s sklepom podaljšati ali skrócići.

Člen 237.

Kadar se svet izredno skliče ali kadar se podaljša redno zasedanje, mora spis o sklicanju ali podaljšanju vsebovati označbo predmetov, ki bodo v razpravi.

Člen 238.

Prvi seji deželnega sveta predseduje po letih najstarejši svetovalec; najmlajši opravlja posle tajnika.

V isti seji si izvoli deželni svet izmed svojih članov z absolutno večino pri prvem ali z relativno pri drugem glasovanju predsednika, podpredsednika, tajnika in podtajnika, ki ostanejo v službi vse leto.

Iz svoje srede izbere tudi preglednike računov deželnega zastopa, o katerih govori št. 9. člena 241.

Člen 239.

Deželni svet v prvi seji ne more sklepati, če ni navzoča vsaj polovica njegovih članov; v drugi seji pa, ki se mora sklicati za kak drugi dan, so sklepi veljavni, če je navzoča ena tretjina svetovalcev.

Člen 240.

Predsedniki deželnih svetov smejo neposredno predložiti ministru za notranje zadeve vse one spise deželnega sveta, opremljene z njihovimi pripombami, na katere je po njih mnenju treba pozvati posebno pozornost vlade.

Člen 241.

Deželnemu svetu pritiče v soglasju z zakoni in pravilniki sklepati:

1. o ustanavljanju javnih deželnih podjetij;

2. o pridobitnih pogodbah in o sprejetju daril in zapuščin, z odobrenjem prefekta v smislu zakona z dne 21. junija 1896, št. 218;

3. o poslih, ki se tičejo uprave deželne zakladne imovine;

4. o srednješolskem pouku, tako klasičnem kakor tehničnem, če za to ne previdevajo posebne naprave ali vlada, v to opolnomočena s posebnimi zakoni;

5. o javnih zavodih in podjetjih, ki se vodijo v korist dežele ali enega dela dežele, če ti nimajo lastne ali konsorcijalne uprave;

6. o vzdrževanju slaboumnih ubožcev dežele in o drugih izdatkih, o katerih govori zakon z dne 14. februarja 1904, št. 36;

7. o deželnih cestah in o delih pri rekah in hudournikih, ki jih zakoni stavijo v breme dežele;

8. o podporah v korist občinam in konsorcijem za javna dela, za javni pouk, za javnokoristne zavode;

9. o sestavi bilance, o prenosu postavk-izdatkov iz ene kategorije v drugo, o pregledu računskega zaključka blagajnika, o upravnem računu zastopa in o vporabi razpoložljivih fondov;

10. o tožbah, ki jih je treba podvzeti ali izpravidati pred sodiščem;

11. o ustanavljanju mitnic na deželnih cestah in mostovih;

12. o soudeležbi dežele pri delih in izdatkih, ki so zanjo obvezni po določenih zakonih;

13. o najetju posojil;

14. o pravilnikih za naprave, ki pritičejo deželi in upravnim interesom iste;

15. o nadzorstvu nad napravami in podjetji, ki so v korist dežele ali enega dela dežele, tudi če imajo posebno in lastno upravo;

16. o imenovanju, suspenziji in odpustu uradnikov deželnih uradov ali zavodov izpolnjujoč pravila določena po zakonih in pravilnikih za posamezne zadeve.

17. o ohranjevanju spomenikov in deželnih arhivov;

18. o določitvi lovske dobe v soglasju z drugimi določbami tozadevnih zakonov;

19. o ohranitvi poslopij, ki so deželna last in upravnih arhivov dežele;

20. o imenovanju:

volečih se članov deželnega upravnega odbora po določenih čl. 10;

članov deželne volilne komisije po določenih čl. 25 enotnega besedila z dne 2. septembra 1919, št. 1495;

volečih se članov deželne komisije za javno pomoč in dobrodelnost po določenih zakona z dne 18. julija 1904, št. 390, in vseh drugih komisij, katerih imenovanje spada v celoti ali deloma glasom posebnih zakonov v področje deželnega sveta.

Glede pravilnikov omenjenih v tem členu se morejo uporabljati sankcije, navedene v čl. 226.

Člen 242.

Deželni svet odloča glasom zakonov:

1. o predlaganih spremembah glede meja dežele, okrožij, okrajev in občin, o določitvi glavnih krajev;

2. o spremembah, ki naj se uvedejo v razredovanju državnih cest, ki tečejo skozi deželo;

3. o smeri novih konsorcijskih cest;

4. o ustanovitvi konsorcijev;

in sploh o vseh predmetih glede katerih zahteva njegov sklep zakon ali po njem praša prefekt.

Člen 243.

Deželni svet izvršuje nad dobrodelnimi, karitativnimi in bogoslužnimi zavodi in v vseh drugih javnih službah one naloge, ki so mu odkazane po zakonih.

Člen 244.

Svet more pooblastiti enega ali več svojih članov, da nadzorujejo redno poslovanje javnih zavodov, ki so ustanovljeni ali vzdrževani na troške dežele in njenih okrožij.

Člen 245.

Tudi more deželni svet enemu ali več svojih članov poveriti nalogo, da napravi preiskave, ki so mu potrebne v njegovem delokrogu.

POGLAVJE III.

O deželnem zastopu.

Člen 246.

Deželni svet izvoli iz svoje srede z absolutno večino glasov zastop, ki se v celoti obnavlja vsaka štiri leta.

Izvoli iz svoje srede z absolutno večino glasov predsednika, ki ostane v službi štiri leta.

Oni, ki gredo iz službe, so vedno zopet izvoljivi.

Glede volitve deželnega zastopa je vporabno določilo čl. 134.

Predsednik deželnega zastopa položi prisego po določilih čl. 150.

Člen 247.

Deželni zastop šteje deset članov v deželah, ki imajo nad 600.000 prebivalcev; osem v onih z nad 300.000 prebivalci; šest v drugih deželah.

Izvolijo se tudi štirje namestniki v deželah z nad 600.000 dušami in dva v drugih deželah, da nadomeščajo redne člane, če so odsotni ali opravičeno zadržani.

Člen 248.

Ne morejo biti izvoljeni v deželni zastop:

1. bratje, osebe, ki so v sorodstvu ali svaštvu v kolenih navedenih v čl. 27;

2. osebe, ki od države vlečejo plačo.

Člen 249.

Lastnost deželnega zastopnika ugasne, če se dožene eden izmed za-
držkov navedenih v členih 248 in 286, št. 1, 3 in 4.

Člen 250.

Deželni zastop:

1. zastopa deželni svet v presledkih med zasedanji;

2. skrbi za izvršitev sklepov deželnega sveta, s pravilco dati se za-
stopati po enem ali več svojih članov;

3. pripravlja bilanco dohodkov in izdatkov;

4. začasno odstavlja uradnike deželnih uradov in podjetij, poročajoč
svetu;

5. imenuje, začasno in stalno odstavlja nastavljenice, ki so v službi
dežele;

6. sklepa pogodbe določajoč pogoje v soglasju s sklepi sveta;

7. sklepa o izdajanju svot določenih v bilanci za nepredvidene iz-
datke in o prenosu iz enega predelka v drugi iste kategorije;

8. vrši dejanja za ohranitev pravic dežele;

9. v nujnih slučajih izvršuje dejanja in podaja mnenja, ki so pridržana
svetu, poročajoč temu na prvi seji po določilih člena 251;

10. izvršuje pripravljalna proučevanja zadev, ki se predložijo dežel-
nemu svetu v sklepanje;

11. podaja svetu vsako leto račun o svoji upravi;

12. mora vsako leto v splošnem poročilu zbrati vse statistične po-
datke, ki se nanašajo na deželno upravo in jih predložiti vladi ter dežel-
nemu svetu, v oblikah določenih po splošnih pravilnikih;

13. mora podati svoje mnenje prefektu vsakikrat ko ga ta zahteva.

Člen 251.

Deželni zastop sprejme na lastno odgovornost sklepe, ki so sicer
pridržani svetu, kadar je nujnost taka, da ne dopušča seziva in kadar izvira
iz novih, po zadnji seji sveta nastalih razlogov.

O teh sklepih zastop neposredno obvesti prefekta in poroča svetu na
prvi sledeči seji, da dobijo odobrenje.

Za nje je vporabna določba čl. 128.

Člen 252.

Za veljavnost sklepov deželnega zastopa je potrebna navzočnost večine njegovih članov. Predlog je sprejet, če zadobi absolutno večino glasujočih.

Člen 253.

Ako je občinski svetovalec ali član uprave dobrodelnih, karitativnih ali bogoslužnih zavodov, ki obstojajo v deželi, sočasno član deželnega zastopa, ne more ne glasovati in ne se udeležiti sej, v katerih se obravnavajo zadeve tičočče se uprave, kateri pripada.

Ista določba je vporabna za vse one, ki so ali so bili udeleženi pri zadevah, ki so predložene deželnemu zastopu v sklepanje.

Člen 254.

Deželni zastop sestavi notranji pravilnik za izvrševanje svojih nalog.

Člen 255.

Predsednik deželnega zastopa:

1. zastopa deželo pred sodiščem;
2. postopa proti prestopkom deželnih pravilnikov v soglasju s čl. 227 in 228;
3. podpisuje spise, ki se tičejo interesov deželne uprave;
4. nadzoruje deželne urade in uradnike;
5. prisostvuje dražbam osebno ali potom drugih od njega pooblaščenih članov deželnega zastopa.
6. podpisuje pooblastila obenem z drugim članom deželnega zastopa, s tajnikom ali načelnikom urada in z računovodjem.

Člen 256.

Ako je predsednik odsoten ali zadržan, ga nadomešča službeno najstarejši deželni zastopnik.

POGLAVJE IV.

O financah in računovodstvu dežele.

Člen 257.

V vsaki deželi se mora hraniti natančen inventar vse javnorabne imovine ter zakladne imovine, premične in nepremične.

Člen 258.

Za deželno upravo so vporabne določbe čl. 179 o neobdelani imovini, čl. 180 o ukoriščanju gozdov, čl. 207 in 208 o občinskih izdatkih in o izvršitvi pooblastil.

Tudi se porablja za pogodbe dežel določila za pogodbe občin v členih 183 do 189.

Morejo se pa brez formalnosti dražb sklepati pogodbe, ki ne prese-gajo 5000 lir in ako gre za izdatke, ki ne presegajo letno 600 lir in ako se dežela ne obveže za več kot pet let, vedno pa, če za isti predmet ni druge pogodbe, ki bi s prvo sešteta, preseгла tu določene meje.

Člen 259.

Dežele ne morejo najeti posojil:

1. ako niso bila sklenjena z večino službujočih svetovalcev, tako da ta večina ni nikoli manjša od ene tretjine svetovalcev, ki pritičejo deželi;
2. ako nimajo za predmet previdenja za izredne in obvezne izdatke;
3. ako se ne jamči za razdolženje (amortizacijo dolga) s tem, da se določi sredstva v to svrhu in sredstva za plačevanje obresti.

V smislu tega člena se smatrajo za posojila zakupne pogodbe, za ka-tere je določeno, da se plačilo izvrši v več kot petih zaporednih letih z obrestmi ali brez njih.

Tudi sklepi o izdatkih, ki vežejo bilance za več kot pet let, se mo-rajo sprejeti na način, določen po št. 1. tega člena.

Deželni svet ne more skleniti nobenega neobveznega izdatka razen onih, ki so namenjeni za javnokoristne predmete na deželnem ozemlju, in s sklepom, ki se sprejme na način določen v št. 1 tega člena; nedotaknjene ostanejo določbe čl. 313 in 316 za dežele, ki so presegle zakonito mejo doklad.

Sklepi sprejeti v oblikah navedenih v tem členu niso podvrženi odo-bitvi deželnega upravnega odbora.

Člen 260.

Za deželne uprave so porabne določbe čl. 192, 201 in 202 za finančno leto in za bilančni proračun, katerega del tvori računovodstvo posebnih zavodov, upravljanih od dežele v smislu čl. 231, št. 2.

Člen 261.

Deželni izdatki se v slučaju, da so redni donosi in dohodki nezadostni, krijejo z dokladnimi stotinkami na neposredne davke v smislu členov 309, 310 in 311, z dohodki letne pristojbine na avtomobile v smislu naslednjega člena in z drugimi donosi, ki se z zakoni dovolijo.

Člen 262.

Od donosa pristojbin na osebne in tovarne avtomobile pritiče deže-lam 8 odstotkov, ki se določijo z ozirom na število s pristojbino obloženih avtomobilov v vsaki deželi, na polovico po bivališču posestnikov, na polo-vico pa glede na število kilometrov deželnih cest vsake dežele, ki se ugo-

tovijo dne 30. junija 1921. (Člen 13, drugi odstavek, kr. zak. odloka z dne 22. noyembra 1921, št. 1673).

Člen 263.

Deželni izdatki so obvezni ali neobvezni.

Obvezni so izdatki:

1. za plače uradnikov deželne uprave in njenih uračov in za prispevke pokojninski blagajni v smislu zakona z dne 19. maja 1907, št. 270;
 2. za ureditev in vzdrževanje deželnih mostov, jezov in cest;
 3. za udeležbo pri gradbi in vzdrževanju jezov proti rekam in hudournikom v soglasju z zakoni;
 4. za gradbo in vzdrževanje luk in svetilnikov in za druge pomorske službe v soglasju z zakoni;
 5. za dela, zadevajoča plovne ceste v nofranjosti v smislu čl. 5, 8 in 14 zakona z dne 2. januarja 1910, št. 9;
 6. za javni srednješolski pouk, klasični in tehnični, ako za to ne skrbijo posebne naprave ali vlada, ki je v to pooblaščen s posebnimi zakoni;
 7. za nastanitev kraljevih karabinierjev po določilih pravilnikov te oborožene skupine, izvzemši za troške nastanitve po določilih čl. 342;
 8. za zdravstvena pregledovanja v slučaju kužnih bolezní na ljudeh ali živini in za drugo zdravstveno službo navedeno v čl. 201 zakona z dne 1. avgusta 1907, št. 636 (enotno besedilo);
 9. za izterjevalno in plačilno službo;
 10. za prispevke k konsorcijskim troškom;
 11. za vzdrževanje slaboumnih ubožcev dežele in za druge izdatke, o katerih govori zakon z dne 14. februarja 1904, št. 36;
 12. za plačilo izterljivih dolgov;
 13. za urade prefekture in podprefekture in za stanovanja prefektov in podprefektov, izvzemši za pohištvo v soglasju s členom 342;
- in splošno za vse druge naslove, ki jih zakoni stavijo v breme dežele;

Neobvezni so izdatki, ki niso navedeni pod predhodnimi številkami in ki se nanašajo na predmete deželnega področja.

Člen 264.

Deželni davkar za neposredne davke mora vršiti službo deželnega blagajnika, ako ga deželni zastop v to požove.

Za izterjevanje dohodkov iz zakladne imovine in donosov javnih služb, ki jih vrši dežela, veljajo določbe zakona z dne 14. aprila 1910, št. 639 (enotno besedilo.)

POGLAVJE V.

O nadzorstvu in vtiku vlade in o nalogah deželnega upravnega odbora.

Člen 265.

Zapisnike o sklepih deželnih svetov in zastopov preda odnosni predsednik prefektu tekom osmih dni po njih datumu.

Prefekt mu izda takoj potrdilo o prejemu.

Člen 266.

Prefekt preišče ali so sklepi pravilni po obliki, ali so v področju sveta in zastopa, ali so v soglasju z zakonom.

Člen 267.

Sklepi postanejo izvršni, če jih prefekt ni razveljavil iz razlogov navedenih v gornjem členu v roku 20 dni po prejemu zapisnikov in v roku dveh mesecev, če se tičejo bilanc.

Člen 268.

Prefekt razveljavi sklepe potem ko je zaslišal prefekturni svet.

Proti odloku o razveljavitvi je dopuščen rekurz na ministerstvo za notranje zadeve, ki odloči s kraljevim odlokom po zaslišanju državnega sveta.

Člen 269.

Za dežele so porabna določila členov 217, 218, 219, 220, 221 in 222, izvzemši predpise člena 259 in izvzemši, glede prememb v seznamih deželnih cest, določbo čl. 14 zakona z dne 20. marca 1865 o javnih delih.

Odobritvi deželnega upravnega odbora so podvrženi sklepi deželnega sveta zadevajoči ustanavljanje javnih podjetij na troške dežel.

Dežele, ki so v pogojih predvidenih po čl. 3 zakona z dne 17. maja 1900, št. 173, so podvržene posebnemu nadzorstvu kraljeve komisije za eno petletje od datuma končnoveljavne odobritve redne bilance, v smislu istega zakona in čl. 6 zakona z dne 19. julija 1906, št. 364.

Člen 270.

Sklepe deželnega sveta, ki prinašajo premembe v poslovanje ali v splošno tehnično in gospodarsko stanje cest, ki interesirajo več dežel, kakor tudi one, s katerimi se prinaša kako spremembo v potek javnih voda, mora potrditi ministerstvo za javna dela, po zaslišanju mnenja višjega sveta.

POGLAVJE VI.

Splošne določbe za deželno upravo.

Člen 271.

Deželni svet ima lastne uradnike.

Načelnike uradov imenuje deželni svet; druge pa deželni zastop.

Člen 272.

Pravica, ki jo čl. 169 odkazuje občinskim tajnikom za sklepanje pogodb v korist občin, se razteguje tudi na deželne tajnike ali načelnike tajništva v deželni upravi, ako so doktorji prava ali ako imajo patent za občinske tajnike, za vsa dejanja in pogodbe v korist deželne uprave.

Določila 2. in 3. odstavka čl. 169 so vporabna za deželne tajnike za dejanja in pogodbe v korist dežele.

Likvidacijo plačil in pristožbin mora vsakokrat overoviti in odobriti deželni zastop.

Člen 273.

Za deželne uradnike je vporaben zadnji odstavek čl. 290.

Člen 274.

Zapisniki deželnega sveta se objavijo v tisku.

Člen 275.

Skozi dve leti ostanejo v službi člani sledečih, od deželnih svetov imenovanih komisij:

Naborna komisija;

komisija za rekvizicijo živine;

pregledniki seznama porotnikov;

deželno vodstvo državnih strelnih vaj;

gozdni odbor;

komisija za likvidacijo škod izvirajočih iz izselitve;

komisija za prodajo cerkvene imovine;

komisija za prodajo izključnih pravic.

V soglasju s pričujočo določbo se spremenijo členi zakonov, ki ustanavljajo navedene komisije.

PETO POGLAVJE.

Občinskim in deželnim upravam skupne določbe.

Člen 276.

O rekurzih v sporih glede meje občin in dežel odloča V. sekcija državnega sveta v smislu čl. 23 št. 4, zakona z dne 17. avgusta 1907, št. 638 (enotno besedilo).

Člen 277.

Občine in dežele so obvezane vršiti posle javne uprave, ki so jim po zakonih odkazani v splošno korist; nimajo pravice do odškodnin zanje, razen če so določene po zakonih.

Člen 278.

Občine in dežele ne morejo spremeniti zastopstva, če se niso spremembe v bivajočem prebivalstvu, ki se povzamejo iz redno vodenih prebivalstvenih (anagrafičnih) registrov, javljale stalno skozi pet let v smislu čl. 9 zakona z dne 15. julija 1881, št. 308.

Spremembe zastopstva se odredijo s prefektovim odlokom; dopuščen je rekurz na ministerstvo.

Člen 279.

Občinski in deželni sveti ostanejo v službi štiri leta in se celotno obnavljajo po preteku te dobe.

Štiriletje teče za vsak svet od 1. junija onega leta, ko se je v celoti obnovil.

Izvemši določbo čl. 283., se odstop župana, občinskega odbora, deželnega zastopa in njegovega predsednika izvrši zajedno z odstopom odnosnih svetov, kateri morajo, kakorhitro so vnovič sestavljeni, obnoviti navedene službe.

Zguba lastnosti svetovalca, ki se izvrši iz drugih razlogov kot so v pričujočem členu navedeni, povzroči po golem pravu takojšnjo zgubo gori navedenih služb.

Člen 280.

Ako je občinski svet radi odstopov ali iz drugih razlogov izgubil dve tretjini svojih članov, se mora celotno obnoviti.

Med štiriletjem se vrše nadomestne volitve v sledečih slučajih:

1. ako je svet iz kateregakoli vzroka izgubil nad eno tretjino članov;
2. ako je en okraj ali ena frakcija občine izgubil vse ali polovico svetovalcev, ki mu odnose pritočejo.

Nadomestne volitve se vršijo tri mesece po ugotovljeni izpraznitvi, ako ni določeno, da se svet v manj kot šest mesecih celotno obnovi.

Mandat izvoljenih svetovalcev ugasne v teh slučajih skupno z mandatom sveta, katerega člani so.

Člen 281.

Proglašeni svetovalci takoj nastopijo službo.

Člen 282.

Med sočasno izvoljenimi se smatrajo za službeno starejše oni, ki so pri prvi skrutiniji dobili največje število glasov in potem oni, ki so dobili pri sledečih skrutinijah največje število glasov.

Pri enakosti glasov je smatrati za izvoljenega ali službeno starejšega onega, ki ima več let.

Člen 283.

Izvemši določbo zadnjega odstavka čl. 229, ostanejo oni, ki so glasom pričujočega zakona začasno imenovani, v službi do vmeščenja njih naslednikov, tudi če je že pretekel gori navedeni rok.

Člen 284.

Kdor nadomešča predčasno odpadle funkcionarje, ostane v službi le za dobo, ki bi jo bil mogel odslužiti njegov predhodnik.

Člen 285.

Služba občinskih in deželnih svetovalcev je brezplačna. Daje pa pravico do povračila vseh prisilnih izdatkov, ki jih je svetovalec utrpel za izvršitev posebnih nalog.

Deželni sveti imajo pravico nakazati v korist članom zastopa, ki ne bivajo v glavnem mestu dežele, dnevnice ustrezne troškom za potovanje in bivanje, ki jih morajo utrpeti, da se udeležijo sej.

Sme se tudi postaviti v korist župana v bilanco letna odškodnina za troške.

Člen 286.

Svetovalcem nikdar ni mogoče dati naloge z ukazovalno močjo; če se jim da, je neobvezna.

Člen 287.

Lastnost deželnega svetovalca, odbornika ali zastopnika se zgubi, če se ugotovi eden izmed zadržkov ali nezdržljivosti ali nesposobnosti, ki jih navaja zakon.

Člen 288.

Nezdružljive (inkompatibilne) so funkcije:

1. državnega poslanca in deželnega zastopnika;
2. državnega poslanca in župana;
3. deželnega zastopnika in župana;
4. predsednika deželnega sveta in predsednika deželnega zastopa.

Državni poslanci ne morejo biti izvoljeni za deželne poslance in obratno, če se niso odpovedali službi ali stopili iz nje vsaj osem dni pred volitvami.

Kdor izvršuje eno izmed služb navedenih v št. 2. in 3. ne more biti izvoljen za odnosno nezdržljivo službo, če ni odložil funkcij vsaj šest mesecev prej.

Vendar more biti župan izvoljen za državnega poslanca izven volilnega okrožja v katerem izvršuje svoje funkcije.

Če se v tem slučaju ne odpove zakonodajnemu mandatu v roku osmih dni po potrditvi izvolitve, izgubi funkcije župana.

Člani deželnega upravnega sveta ne morejo biti člani kakega občinskega sveta, ki je vključen v deželo.

Člen 289.

Člani, ki se enega celega zasedanja brez opravičenih razlogov ne udeležijo, se proglasijo za odpadle.

Deželni zastopnik ali občinski odbornik, ki izostane od treh zaporednih sej istega zasedanja brez opravičenih razlogov, odpade iz službe.

Odpad izrečejo odnosni sveti.

Prefekt ga more izzvati.

Člen 290.

Svetovalci, odborniki in deželni zastopniki ter člani deželnega upravnega odbora se ne smejo udeležiti sklepanja o zadevah, ki se tičejo njih lastnih sporov ali računovodstva napram podjetjem, ki so od teh upravljena ali podvržena njih upravi ali nadzorstvu; kakor tudi, kadar gre za interes lastne osebe, ali za interese, spore, račune njih sorodstva ali svaštva do četrte civilne stopnje, ali ko gre za podelitev služb istim.

Zdržijo se tudi posredne ali neposredne udeležbe pri službah, izterjevanju pravic, dobavah in zakupih del, ki so v interesu korporacije, katere udje so oni, ali ki so podvržene njih upravi, nadzorstvu ali skrbstvu.

Člen 291.

Pravico staviti predloge, ki se predložijo svetom, imajo izključno vladno oblastvo, predsedniki in svetovalci.

Najprej se razpravlja o predlogih vladnega oblastva, potem o predlogih predsednika in končno o onih svetovalcev, po vrsti predložitve.

Člen 292.

Nobenega predloga ni mogoče v rednih perijodičnih sejah predložiti v končno veljavno sklepanje, če se ga ni 24 ur prej vložilo v zborovalni dvorani z vsemi listinami, ki so potrebne, da je o njem mogoče razpravljati.

Člen 293.

V izrednih zasedanjih ne morejo sveti ne sklepati in ne razpravljati o predlogu glede vprašanja, ki je tuje posebnemu predmetu zasedanja.

Člen 294.

O svetih, ki opustijo sklepanje o predlogih vladnega oblastva ali predsednikov, h katerim so posebej pozvani, se smatra, da soglašajo; to se ugotovi v zapisniku.

Člen 295.

Seje občinskih in deželnih svetov so javne, razen v slučajih, ko se z utemeljenim sklepom drugače določi.

Seja ne more biti nikdar javna, kadar se razpravlja o vprašanih, ki se tičejo oseb.

Volitve župana, občinskega odbora, deželnega zastopa, volečih se članov deželnega upravnega odbora, predsednika deželnih svetov, dobrodelnih naprav, preglednikov računov in drugih komisij se vršijo v javni seji.

Istotako se v javni seji določijo organični službeni staleži za osebje odnosnih uprav.

Člen 296.

Minister za notranje zadeve se more osebno udeležiti vseh svetov, ne da bi glasoval.

Člen 297.

Kdor predseduje seji svetov ima razsodno oblast za vzdrževanje reda, izpolnjevanje zakonov in za reden potek razprav in sklepov.

Ima pravico začasno prekiniti ali razpustiti sejo; o tem napravi zapisnik, ki se preda prefektu ali podprefektu, če gre za občinski svet ali odbor, in ministru za notranje zadeve, če gre za druge.

More v javnih sejah, potem ko je dal umestna opozorila, odrediti, da se izmed poslušalstva izžene vsakdo, ki je vzrok neredu in tudi da se ga aretira.

Ta odredba se ugotovi v zapisniku in v izvrševanju iste se preide k aretaciji.

Aretirana oseba se zastraži za 24 ur, neglede na možno postopanje pred sodnijami.

Člen 298.

Svetovalci glasujejo ustmeno v poimenskem glasovanju, ali s tem da vstanejo in sedejo.

Le sklepi glede oseb se tvorijo v tajnem glasovanju.

Sklep je veljaven le, če zadobi absolutno večino glasujočih.

Prazne in nečitljive glasovnice se vštejejo pri določitvi večine glasujočih.

Ne more se v nobenem slučaju preiti k ožjemu glasovanju, razen če zakon drugače ne določa.

Člen 299.

Po končanem glasovanju predsednik s pomočjo treh svetovalcev ugotovi in proglasi izid. Predlog se smatra sprejetim, če je zadobil absolutno večino glasujočih.

Člen 300.

Zapisnike sklepov napravlja tajnik; vsebovati morajo glavne točke razprave in število glasov, ki so bili pri posameznem predlogu za in proti. Preberejo se v seji in ta jih odobri.

Člen 301.

Zapisnike podpisuje predsednik, službeno najstarejši navzoči član in tajnik.

Člen 302.

Vsak svetovalec ima pravico zahtevati, da se v zapisniku ugotovi njegovo glasovanje in razlogi istega ter tudi da zahteva umestne popravke.

Člen 303.

Sklepi svetov, ki vsebujejo premembe ali preklic izvršljivih sklepov, se smatrajo za nestvorjene, ako ne omenjajo jasno in izrecno premembe ali preklica.

Člen 304.

Svèti morejo naložiti enemu ali več članom, da poročajo o predmetih, za katere so potrebne posebne poizvedbe in preiskave.

Člen 305.

Svèti morejo podeliti posebnim pooblaščencem pravico, da sklenejz obveze za korporacijo, ki jo zastopajo, za toliko, kolikor odvisi od svètev.

Člen 306.

Vsakemu sklepu deželnih ali občinskih svetov o izdatkih za naprave, dela in pridobitev, katerih znesek presega 500 lir, mora biti priložen načrt s strokovnim mnenjem, ki določi višino izdatka; sklep mora navesti način izvršitve in plačilna sredstva zanjo. Ne sme se kreniti od načrta, in ne izpremeniti pogodbe, ne da bi se vnovič vprašalo svet za mnenje.

Člen 307.

Vedno mora izraziti svet soglasje za izvršitev del pri stavbah, glede katerih stavijo zakoni obnovo ali popravo v breme korporacije, ki jo sveti zastopajo, ako se ta dela vrše v interesu varnosti in trdnosti istih stavb.

Soglasje se izreče s sklepom, ki je podvržen istim oblikam, ki so predpisane za dela izvršena na neposredne troške iste korporacije; če se soglasje ne izreče, postanejo povzročniki tega osebno odgovorni, neglede na to, da odprejo možnost, da dobi svet nemudoma od rednega sodnika prepoved nadaljevati dela.

Proti temu sklepu je dopuščen tudi tostvarno rekurz na deželni upravni odbor v spornem postopanju po določilih čl. 1 št. 2, zakona z dne 17. avgusta 1907, št. 639 (enotno besedilo.)

Člen 308.

Obliko bilanc, računov in drugih spisov določajo obèi upravni pravilniki.

Člen 309.

Doklada na neposredne zemljiške davke v korist deželnih ali občinskih bilanc se more skleniti glede proporcionalnosti v različni meri pri erarnem davku na zemljišča in pri davku na stavbe s postopkom in z jamstvi o katerih govori čl. 310.

Pravica nalagati doklade na neposredne davke na zemljišča in stavbe je omejena za vsak davek posebej, odnosno za dežele in občine, na šestdeset stotink za vsako liro temeljnega erarnega davka, ki je razviden iz glavnih davčnih seznamov predhodnega leta in iz pomožnih seznamov dejanskega davka za isto leto, izvzemši določbo 1. odstavka čl. 341.

Občine in dežele morejo dobiti na načine, o katerih govori sledeči člen, pooblastilo, da primenijo doklado s številom, ki presega navedeno mejo za dodatnih 100 stotink, vedno pa morajo občine že preje vporabiti pristojbino na izvrševanje obrti in prodajo, ono na vozila in služinčad in vsaj eno izmed treh pristojbin na najemno vrednost, na družino ali na domačo živino.

Od dežel in občin določena doklada na vsak izmed davkov na zemljišča in stavbe se odnosno vpiše v ustrezne davčne sezname onega leta, na katero se doklade nanašajo.

Doklade se razdelijo, izvzemši določb čl. 341, po svoti glavnega erarskega davka, ki je razviden:

a) za zemljišča iz seznamov leta, ki je teklo pred onim, na katero se doklade nanašajo;

b) za stavbe iz vporabe kvote 12.50 odstotkov na dejanski obdavčljivi dohodek (l'imponibile) onega leta, na katero se doklade nanašajo.

V slučaju odloga ali znižanja erarskega davka na zemljišča radi izrednih nezgod, morejo dežele ali občine dovoliti oškodovancem razbremenitev od tozadevnih doklad in prevideti za sredstva potrebna za obvezne izdatke z določili čl. 147 enotnega besedila zakona o Državni hranilnici in posojilnici, odobrenega s kr. odlokom z dne 2. julija 1913, št. 453 (čl. 2. odloka-zakona z dne 13. febr. 1919, št. 156, in kr. odloka z dne 23. marca 1919, št. 504.)

Člen 310.

Sklepi deželnih in občinskih svetov, ki ustanavljajo doklado, ki presega mejo določeno v prvem odstavku čl. 309, se morajo skleniti z večino svetovalcev, ki so v trenutku glasovanja v službi; ta večina tudi ne sme nikdar biti manjša od ene tretjine svetovalcev, ki pritičejo občini in deželi.

Tovrstni sklepi morajo biti objavljeni na razglasni deski za dobo osmih dni; med to dobo se mora bilanca položiti v občinsko pisarno na razpolago občinstvu. Sklepi deželnih svetov se morajo razven tega v izvlečku priobčiti v Uradnem vestniku dežele.

Dovoljenje naložiti doklado presegajočo gori navedeno mejo daja občinam deželni upravni odbor, deželam pa notranje ministerstvo s kraljevim odlokom, po zaslišanju mnenja državnega sveta.

Vsak davkoplačnik se more pritožiti proti sklepom deželnih in občinskih svetov, s katerimi se uvaja doklado presegajočo mejo navedeno v čl. 309., na oblastvo, ki izdaja dovoljenje.

Pritožba se mora za občinske sklepe predložiti tekom 15. dni ki sledijo zadnjemu dnevu objave na razglasni tabli, za deželne sklepe pa tekom 15. dni, ki sledijo objavi v Uradnem vestniku dežele.

Za dovolitev prejomenjenega zvišanja doklade prejšče pristojna oblast pravilnost postavk celotne bilance in ali so obvezni izdatki vpisani v točno potrebni meri; in more, ko je to naznanila odnosnim svetom, uvesti v bilanco spremembe, ki so potrebne, da se zagotovi ravnovesje in zajamči potek obveznih služb.

Ukrepi deželnega upravnega odbora in kraljevi odlok se, — za to poskrbi prizadeta uprava, — objavijo na razglasni deski skozi osem dni; kraljevi odlok z navedbo mere doklade se mora uvrstiti v izvlečku v Uradni vestnik dežele.

Vsak davkoplačnik more, tudi če se prej ni pritožil proti sklepu občine ali dežele, vložiti rekurz proti ukrepu deželnega upravnega odbora ali proti kraljevemu odloku na V. sekcijo državnega sveta.

Vsi roki za rekurz in postopanje pred V. sekcijo državnega sveta so skrčeni na polovico.

Rok za rekurz teče od zadnjega dneva objave sklepa deželnega upravnega odbora na občinski razglasni deski, odnosno od dneva uvrstitve kralj. odloka v Uradnem vestniku dežele.

Sekcija odloča na posvetu o spomenicah in spisih, predloženih od strank; služba branitelja ni potrebna.

Člen 311.

Vse dežele in vse občine imajo pravico raztegniti doklado na poviške, naj so nastali kakorkoli, erarnega davka na zemljišča in stavbe.

Razveljavljen je čl. 1 zakona z dne 25. marca 1888, št. 5308.

Člen 312.

Neobvezni izdatki občin, dežel in njih konzorcijev morajo zadevati javnokoristne službe in urade v mejah ustreznega upravnega okoliša.

Člen 313.

Dežele in občine, ki presežejo mejo doklad, morejo dobiti dovoljenje, da vzdržujejo v bilancah ali vpišejo vanje neobvezne izdatke, z istimi ukrepi, s katerimi se dovoli presežek, vedno pa le, ako so ti izdatki nujno potrebni za zdravstvo, pouk, dobrotelost, poljedelstvo, strelne vaje, ohranitev in novo ustanovitev potujočih poljedelskih stolic.

V teku finančnega leta ne morejo ne občine ne dežele skleniti novih ali večjih neobveznih izdatkov, četudi nosijo značaj v prejšnjem odstavku navedenih, če se ne dokaže, da so nujni in da so za njih kritje sredstva na razpolago. Tozadevne sklepe je treba sprejeti in objaviti v oblikah določenih po čl. 310. Razentega morajo taki sklepi občinskih svetov dobiti odobrilo deželnega upravnega odbora. Sklepi deželnih svetov pa postanejo v smislu čl. 267, pričujočega zakona izvršni kadar proti njim prefektura ni prejela nobene pritožbe od strani kakega davkoplačnika dežele v roku 20. dni od dneva objave v Uradnem vestniku. Ako so bile predložene pritožbe, in prefekt ne prizna, da bi bilo treba sklepe razveljaviti, jih preda skupno s pritožbami ministerstvu za notranje zadeve v svrhu ukrepanja potom kraljevega odloka, s predhodnim zaslišanjem državnega sveta.

Odlok deželnega upravnega odbora o sklepih občin in kralj. odlok o sklepih dežel, se morajo objaviti in more se jih izpodbijati z rekurzom na V. sekcijo državnega sveta v smislu in na način predviden po čl. 310.

Člen 314.

Občine imajo pravico vpisati v bilanco fond za podpiranje otrok, ki so vpisani v seznam šoloobveznih in ki pripadajo ubožnim družinam, bodisi z brezplačno hrano, bodisi z razdelitvijo oblačil, šolskih knjig in drugih učil, vedno pa, ako za te potrebe ni dovoljno poskrbljeno od strani javnih dobrodelnih teles.

Občine morejo skleniti te izdatke tudi če so njih doklade presegle zakonito mejo, (glej čl. 313).

Oblasti, ki imajo nadzorstvo in varstvo nad občinami skrbijo, da imajo v pričujočem členu navedeni izdatki prednost pred vsakim drugim neobveznim izdatkom, ki nima za cilj javnega zdravstva ali nevredljivosti, vzemši pogodbeno obstoječe obveze.

Člen 315.

Švota, ki se za šolsko podporo vstavijo v bilanco občine ali dežele, se nakazujejo upravi šolskega zavetništva (patronata), ustanovljenega po določilih čl. 71 in sledečih zakona z dne 4. junija 1911, št. 487, na način in v mejah, ki jih določa izvršilni pravilnik istega zakona.

Skrbstvena oblast ne potrdi nobenega rednega ali izrednega neobveznega izdatka, ki bi bil nov ali višji v razmerju z izdatki, vpisanimi v bilance leta 1911, in ki nima za cilj javnega zdravstva ali javne nevredljivosti, ako ni bil fond za šolsko podporo zvišan za svoto, ki je enaka dvema odstotkoma navedenih izdatkov; kljub temu ostane v veljavi določba čl. 314.

Švot, postavljenih v proračune občin in dežel v trenutku objave zakona z dne 4. junija 1911, št. 487, za šolsko pomoč ali za podpore šolskim napravam katerekoli narave, ni dovoljeno zmanjšati.

Člen 316.

Dežele in občine morejo, kadar se v tem strinjajo krajevni interesi, dovoliti podpore železnicam in tramvajskim podjetjem, dajajoč prednost podporam v obliki kilometrin; podpore začnejo teči od dneva, ko se na črti otvori promet; v veljavi ostane ozir na predhodni člen 309, po katerem se more podpora razveljaviti v slučaju očitvidne javne koristi s kraljevim odlokom, potem ko je državni svet podal privolilno mnenje.

Prepovedano je pogoditi se za kakršnokoli jamstvo za donos od kilometra.

Člen 317.

Občinski in deželni blagajniki morajo predložiti račune v roku treh mesecev po zaključitvi računskega leta, o katerem poročajo.

Ako ne predložijo računov v tem roku, jih prefekturni svet dá sestaviti uradoma na troške blagajnika.

Občinski in deželni sveti morajo razpravljati o računih v prvi seji, ki sledi njih predložitvi, če je le od dneva predložitve potekel en mesec. Če se razprava v tem roku ne izvrši, se računi predložijo v pregled neposredno prefekturnemu svetu.

Občinski računi so podvrženi presoji prefekturnega sveta, ki se mora izreči tekom šestih mesecev od njih predložitve, izvzemši rekurz na računski dvor.

Sejam prefekturnega sveta, v katerih se razpravlja o računskih zaključkih, prisostvuje s posvetovalnim glasom oni računski uradnik, ki je sestavil poročilo v razpravljanem računu; ta uradnik je neglede na civilno odgovornost tudi osebno odgovoren za računске pogreške, in kadar opusti razkriti presežke izdatkov v razmerju s postavkami dovoljenimi v bilanci ali narastlimi na zakonit način, kadar ne razkrije nerednosti pri plačilnih nalogih in pomanjkanja ali nerednosti listin, ki so prepisane tako za dohodke kot za izdatke.

Deželni računi so podvrženi sodbi računskega dvora, ki jih presoja v spornem postopanju; v slučaju pritožb ali rekurzov sodijo združene sekcije istega dvora.

Člen 318.

Upravniki, ki odredijo izdatke, ki v bilanci niso dovoljeni in ne sklenjeni po pristojnih svetih ali ki sklenejo obvezo zanje, so osebno in vzajemno odgovorni.

Odgovornost za izdatke, ki jih je kot nujne sklenil občinski odbor ali deželni zastop, ugasne šele, ko jih je pristojni svet odobril.

O odgovornosti upravnikov se izrekata prefekturni svet ter računski dvor pri spregledu in sodbi o računih.

S pravilnikom so določene oblike postopka.

Člen 319.

Člani deželnih in občinskih uprav ter uradov so odgovorni za njih zaupane spise.

Kadar jih morajo izročiti drugim za javno službo, se uporabljajo oblike določene po pravilnikih uprave.

Osebe, ki so jih prejele, so zanje odgovorne.

Sodna oblast na zahtevo prefektov ali podprefektov nemudoma zaseže spise pri hraniteljih.

Člen 320.

Odobritve, ki so ji podvrženi nekateri čini svetov v smislu predhodnih določil, ne dajo odobritelcu pravice, uradoma izdati ukrep, ki je različen od predloženega.

Člen 321.

Kadar kljub sezivu svetov ne more priti do nobenega sklepa, ukrepa prefekt za vse panoge službe in sproži one izdatke, ki so obvezni po določilih zakonov, kakor tudi one, ki so obvezni po predhodnih izvršnih sklepih.

Člen 322.

Ako se občinski svet ne izreče o rekurzih proti volilnemu poslovanju in ne razglasi neizvoljivosti ali odpada kakega svojih članov v roku dveh mesecev od naznanitve rekurza, ukrene deželni upravni odbor.

Isti postopek se uporablja za deželni svet.

Člen 323.

Občinski in deželni sveti se morejo razpustiti iz težkih razlogov javnega reda, ali kadar kljub opozorilu vztrajajo pri kršenju zakonito jim naloženih obvez. Nove volitve se morajo vršiti v roku treh mesecev.

Iz razlogov uprave ali javnega reda se more rok podaljšati do šestih mesecev.

Razpust ali podaljšanje gori določenega roka se odredi s kraljevim odlokom, pred katerim mora biti postavljeno poročilo, ki vsebuje razloge razpusta.

Ti odloki se objavijo v Uradnem listu kraljestva (Gazzetta Ufficiale), in en seznam se vsake tri mesece predloži senatu in poslanski zbornici.

Člen 324.

Če se občinski svet razpusti, se poveri uprava izrednemu komisarju.

Če se deželni svet razpusti, se poveri uprava izredni komisiji, ki ji predseduje viceprefekt in ki sestoji iz štirih članov izbranih izmed oseb, ki so izvoljive za deželne svetovalce in niso bili člani razpuščenega sveta.

Izrednega komisarja kakor tudi štiri člane komisije imenuje kraljevi odlok.

Izredni komisar izvršuje funkcije, ki jih zakon odkazuje županu in odboru.

Izredna komisija izvršuje funkcije, ki jih zakon odkazuje deželnemu zastopu.

Ako izredni komisar ali izredna komisija prevzamejo radi nujnosti oblast sveta, njih sklepi ne morejo obremeniti bilanc občine ali dežele za delj kot eno leto, so podvrženi odobritvi deželnega upravnega odbora in o njih se poroča v prvi seji ustreznim svetom, da jih vzamejo na znanje.

Vendar morajo izredne deželne komisije in kraljevi ali prefekturni komisarji za občine skleniti, da se najme posojilo, in o tozadevnih sklepih, ki jih mora odobriti deželni upravni odbor, se poroča v prvi seji ustreznim svetom, da jih vzamejo na znanje. (Kr. odlok z dne 8. IX. 1922, št. 128.)

Člen 325.

Izredna komisija in izredni komisar, ki so izbrani po čl. 324. poskrbijo z imenovanji izmed oseb, ki so izvoljive za svetovalce, da se nadomestijo oni, ki so vsled razpusta svetov nehali izvrševati posebne funkcije, za katere zakon izrecno zahteva lastnost svetovalca.

Tako imenovane osebe ostanejo v službi, dokler jih ne redno nadomestijo ustrezni sveti.

Člen 326.

Po golem pravu so nični vsi sklepi, sprejeti v nezakonitih sejah ali o predmetih, ki ne spadajo v področje sveta, ali če so se krčila zakonita določila.

Člen 327.

Ako je svet mnenja, da so njegove področne pravice kršene z odredbami upravnih oblastev, more rekurirati na kralja. Kralj ukrepa, potem ko je zaslišal mnenje državnega sveta.

Člen 328.

Če ni za posamezne slučaje drugače določeno, je dopuščen rekurz proti sklepom podrejenih oblastev in ta rekurz se preda nadrejeni oblasti v roku 30. dni od ukora sklepa proti kateremu se rekurira.

Izjeme tvorijo določbe členov 12 št. 4, in 22 zakona z dne 17. avgusta 1907, št. 638 (enotno besedilo) in člena 19 zakona z dne 17. avgusta 1907, št. 639 (enotno besedilo).

VI. POGLAVJE.

Obče in prehodne določbe.

Člen 329.

Dokler ni odobren zakon, ki naj ureja izdatke za bogočastje so za občino obvezni izdatki za ohranitev stavb, ki služijo javnemu bogočastju, v slučaju da ni drugih sredstev za to.

Tako padejo tudi, dokler ne stopi v veljavo poseben tozadeven zakon, v breme občine in dežel troški za vzdrževanje najdencev, v razmerju, ki ga določi kraljevi odlok po zaslišanju deželnih svetov in državnega sveta.

Člen 330.

Troški za javni pouk ne preidejo na dežele, dokler ne bo odobren poseben zakon, ki ureja prehod javnega srednješolskega pouka od države na deželo.

Člen 331.

Še nedovršene likvidacije starih dežel se glasom čl. 242. zakona z dne 20. marca 1865, priloga A, dovršijo v soglasju s to določbo.

Člen 332.

Občinski in deželni postanejo zavodi in podjetja, ki se vodijo točasno na račun države in ki v smislu tega zakona spadajo h obveznim izdatkom. Kraljevi odlok bo ugotovil, kateri so ti zavodi.

Člen 333.

Vladni funkcionarji in nastavljeni pri prefekturah, v srednješolskem tehničnem in ljudskošolskem javnem pouku, v cestni službi ali v kakli drugi panogi službe, ki iz državne postane deželna, preidejo na račun občine, v številu in na način, ki se bodo določili s kraljevimi odloki po zaslišanju deželnih svetov.

Člen 334.

Funkcionarji in nastavljeni, ki po predhodnem členu preidejo iz državne službe v deželno, ohranijo tako za službo, ki so jo odslužili državi, kakor za ono, ki jo bodo odslužili deželi, pravico dobiti, ko službo zapustijo, pokojnino, ki bi jim po veljavnih zakonih pritikala, ko bi bili ostali v državni službi.

Člen 335.

Ta pokojnina se razdeli na račun države in dežele v razmerju celotne svote plač, ki sta jo država in dežela nakazali uradniku.

Člen 336.

Če se urad zatre ali če se zniža stanje uradništva v času, ko preidejo uradniki od države na dežele, bodo oni, ki nimajo pravice do pokojnine, na račun države uživati razpoložnino po določenih zakona.

Člen 337.

Pravila, ki veljajo glede pokojnin vdovam in otrokom državnih uradnikov, so porabna v slučajih predvidenih po gornjih členih, z načinom razdelitve, ki je v njih določen.

Člen 338.

V slučaju odpusta morajo deželna oblastva poročati ministru, od katerega je uradnik odvisel pred prehodom; in le z ministerskim odobrenjem postane sklep, ki odvzema uradniku vsako pravico do pokojnine, izvršljiv.

Člen 339.

V veljavi ostanejo in se vpoštevajo pravice, ki so jih bili pridobili občinski uradniki ob objavi zakona z dne 7. maja 1902, št. 144.

Člen 340.

Usposobljenostno spričevalo predpisano po čl. 161. se zahteva od onih, ki so pred objavo zakona z dne 7. maja 1902, št. 144 pridobili spričevalo o usposobljenosti za mesto občinskega tajnika, ali ki so bili na podlagi enakovrednih naslovov pripoznanih po predhodnih določilih sprejeti v službo občinskih tajnikov in so jo do sedaj ohranili.

Čl. 341.

V svrhu odmere in razdelitve doklad ostanejo, izvzemši določbe čl. 309, v veljavi v deželah z novim katastrom zakon z dne 23. decembra 1900, št. 449, s spremembami zakona z dne 5. aprila 1908, št. 135; v Bazilikati člen 66 zakona z dne 31. marca 1904, št. 140 ter v napolitanskih, siciljanskih in sardinskih katastralnih okrajih člen 2 zakona z dne 9. julija 1908, št. 442.

Tudi ostanejo v veljavi določbe členov 4 zakona z dne 24. marca 1904, št. 130; čl. 53 zakona z dne 1. marca 1886, št. 3682; čl. 4 zakona z dne 8. julija 1903, št. 312; čl. 2 zakona z dne 30. avgusta 1868, št. 4613, v kolikor določajo pravico, poslužiti se posebnih doklad, ki se ne računajo na podlagi presežka; kakor tudi členi 1 in 2 zakona z dne 18. junija 1905, št. 251, in čl. 38 zakona z dne 1. marca 1886, št. 3682.

Nič se ne spremeni v členu 39 zakona z dne 11. julija 1907, št. 502, in v členu 29 zakona z dne 29. marca 1903, št. 103.

Razveljavljeni so zadnji trije odstavki člena 1 zakona z dne 15. julija 1906, št. 383; drugi odstavek člena 82 zakona z dne 25. junija 1906, št. 255 in člen 1 zakona z dne 9. julija 1908, št. 442, v kolikor določajo meje, preko katerih doklada ne sme seči.

Člen 342.

Dežele ne nosijo stroškov za opremo prefektur in podprefektur ter za opremo stanovanj prefektov in podprefektov. Ta izjema je vezana na pogoj, da dežele odstopijo državi opremo, ki je sedaj v navedenih uradih in stanovanjih.

S 1. julijem 1908 prevzame država polovičo izdatkov, ki jih sedaj nosi občina za javno varnost v smislu čl. 52 zakona z dne 31. avgusta 1907, št.

690 (enotno besedilo), in izdatkov, ki jih nosi občina za nastanjenje kraljevih karabinierjev in za zavode za gojence in gojenke učiteljišč.

S 1. julijem 1909 preidejo ti izdatki v celoti na račun države.

Člen 343.

V veljavi ostanejo posebni zakoni, ki se nanašajo na deželno in občinsko upravo v kolikor ne nasprotujejo predležčemu zakonu.

Člen 344.

Kraljeva vlada ima pravico, potem ko je zaslišala državni svet, poveriti prefektom one, sedaj v področje osrednjih uprav spadajoče pravice, ki bodo navedene v seznamu odobrenem s kraljevim odlokom.

Člen 345.

V rokih, ki so predpisani za pregled imenikov za politične volitve za leto 1914, se začnejo sestavljati novi imeniki za upravne volitve, na podstavi določb predležčega zakona.

Listine, ki so bile predložene za vpis v predhodne imenike in ki se še nahajajo v posesti občinskih uradov, morajo ti uradoma naznaniti volilnim komisijam.

Ko se prvič vporabi pričujoči zakon, smejo oni, ki so vpisani v imenike za upravne volitve občine, ki je različna od one, v katero so prenesli vsaj pred šestimi meseci bivališče, ostati tam vpisani, če za to zaprosijo.

Ministerstvo za notranje zadeve ima pravico izdati določila, s katerimi uredi z ozirom na navedene roke izvršitev raznih volilnih opravil, ki so potrebna za sestavo novih imenikov za upravne volitve.

Ko bo pregled imenikov dokončan, se v celoti obnovijo vsi občinski in deželni sveti na način in v rokih, navedenih v predhodnih členih.

Do 31. decembra tistega leta, v katerem se izvrši popolna obnovev deželnih svetov, se podaljša rok za odpad voljenih članov deželnih upravnih odborov, ki so točasno v službi.

Pregledal po ukazu Njegovega Veličanstva:

Minister za notranje zadeve,
predsednik ministerskega sveta:

SALANDRA.

OBČINSKI IN DEŽELNI PRAVILNIK.

(ODOBREN S KR. ODLOKOM 12. FEBRUARJA 1911, ŠT. 297).

MI VIKTOR EMANUEL III

po milosti božji in volji naroda kralj Italije

videč enotno besedilo občinskega in deželnega zakona, potrjenega s kr. odlokom 21. maja 1908, št. 269;

videč mnenje državnega sveta;

po zaslišanju ministerskega sveta;

po nasvetu predsednika ministerskega sveta, ministra in državnega tajnika za notranje zadeve;

smo odločili in odločamo:

Pravilnik odobren s kr. odlokom 19. septembra 1899, št. 394 in naknadno spremenjen s kr. odloki 29. decembra 1901, št. 566, 2. avgusta 1902, št. 360 in 21. avgusta 1902, št. 406, je nadomeščen s priloženim pravilnikom za izvrševanje občinskega in deželnega zakona, ki bo po Našem ukazu vidimiran po notranjem ministru.

Ukazujemo, naj se vrsti ta odlok, opremljen z državnim pečatom v zbirko zakonov in odlokov kraljevine Italije nalagajoč vsakemu, kogar se tiče, da ga izpolnjuje in dà izpolnjevati.

Dano v Rimu, dne 12. februarja 1911.

VIKTOR EMANUEL.

Videč hranitelj pečata:

Fani.

Luzzatti.

PRVI NASLOV.

Vladna in upravna oblastva ter njihovi uradi.

Člen 1.

Prefekt zavisi naravnost od notranjega ministra in izvršuje odredbe ministrov v predmetih, za katere so pristojni. Vrší nadzorstvo nad vsemi vladnimi, deželnimi in občinskimi službami, nad javnopravnimi telesi, nad družbami in podjetji, pri katerih je država interesirana, nad funkcionarji in nastavljenici, ki so v službah države, predlagaje ustreznim ministerstvom ukrepe, ki jih smatra za umestne v interesu javne uprave.

Odpošilja posebne komisarje v njegovemu nadzorstvu podložne uprave, ki ne morejo iz kateregakoli vzroka posloovati; o tem takoj poroča pristojnemu ministru.

Skrbi za objavo vladnih spisov v soglasju z zakonom; in za razpošiljanje v deželo vseh okrožnic in drugih spisov ter ukrepov, katerih znanje je obvezno. Skrbi za javno varnost, v smislu veljavnih določil. More prenesti na podprefekte in okrožne komisarje upravne naloge, za katere ni treba soudeležbe deželnega upravnega odbora ali kakega drugega sklepajočega ali posvetovalnega zbora, in če ne gre za naloge, s katerimi je prefekta pooblastila osrednja oblast.

Vsako leto predloži ministru za notranje zadeve poročilo o moralnem in gospodarskem stanju dežele in v njej obstoječih javnopravnih teles, kakor tudi o drugih predmetih, ki mu jih navede minister za notranje zadeve ali drugi ministri.

Člen 2.

Prefekt in za lastno okrožje podprefekt se morata, če zahtevata oboroženo silo, obrniti na vojaško oblast, v slučajih in na način, ki so določeni po kr. odloku z dne 5. januarja 1899 za uporabo vojaštva v službi javne varnosti.

Ker sta javnovarnostno oblastvo moreta v nujnih slučajih zahtevati nastop oborožene sile potom uradnikov javne varnosti.

Člen 3.

Vsak urad prefekture ali podprefekture je razdeljen po priklopljeni razpredelnici.

Prefekt more odkazati vsakemu svetniku vodstvo ene posebne upravne službe, vpoštevaje določbe čl. 44 zakona z dne 17. julija 1890, št. 6972, za nadzorstvo javnih dobrodelnih naprav.

V navedenih uradih se morajo hraniti poleg uradne zbirke zakonov in odlokov tudi vsi pravilniki deželnih in občinskih uprav in registri, navedeni v prilogi št. 2.

Prostori za urade in stanovanja se dobavljajo v soglasju s prilogo 3.

Člen 4.

Če je podprefekt odsoten ali zadržan, ga nadomešča službeno najstarejši tajnik podprefektуре (consigliere aggiunto), izvzemši če prefekt ne imenuje v to svrhu službeno starejšega funkcionarja iz prve kategorije prefektуре.

Podprefekt vsako leto predloži prefektu poročilo o predmetih navedenih v prvem odstavku 1. člena, ki se tičejo okrožja.

Člen 5.

Deželni svet izbere v rednem zasedanju redne člane in namestnike, ki jih odpošlje v deželni upravni odbor. Izvoljeni nastopijo službo v prvi seji odbora, ki se bo vršila v prihodnjem januarju. Člane za mesta, ki se morajo obnoviti, izžreba odbor sam.

Člen 6.

V slučaju odpada, smrti ali odstopa enega izmed voljenih članov deželnega upravnega odbora se deželni svet izredno sezove v roku enega meseca, da dopolni to mesto; izvoljeni takoj nastopi službo.

Odpad radi nezdržljivosti (inkompatibilnosti) ali radi zadržkov, ki jih navaja člen 11 zakona, izreče odbor sam po zaslišanju prizadetega. V slučaju ko zapade mandat ali v slučaju odstopa, odborova izjava ni potrebna.

Člen 7.

Nadomestovalci ostanejo v službi tako dolgo kot bi bili ostali njih predhodnik in morejo vnovič biti izvoljeni le v slučaju, če gre za nadomestitev drugih predčasno zapadlih članov, če se le, ne prekorači štiriletja, o katerem govori čl. 10 zakona. Za zračunanje štiriletja se mora čas, ki so ga prebili v deželnem upravnem odboru kot člani — namestniki, prišteti času, ki so ga prebili kot redni člani.

Člen 8.

Službena starost voljenih članov deželnega upravnega odbora se določa po dnevu njih izvolitve; za sočasno izvedene volitve po številu dobljenih glasov in pri enakosti glasov po letih.

Člen 9.

Vsakemu voljenemu članu deželnega upravnega sveta se nakaže za vsak dan seje dnevnic 10 lir. Za člane, ki redno ne bivaajo v glavnem mestu, znaša dnevnic 15 lir. Vsaka druga odškodnina za pot ali iz drugih naslovov je izključena.

Skupna svota je postavljena v deželno bilanco in izplačana po deželnem blagajniku na nakaznice, ki jih je potrdil predsednik.

Člen 10.

Deželni upravni odbor se sestane v uradu prefekture. Tajniške posle opravlja eden izmed tajnikov prefekture, ki ga določi prefekt. Odbor izvršuje svoje naloge po določbah posebnega notranjega pravilnika, ki ga je sam potrdil.

Člen 11.

Tajniški urad deželnega upravnega odbora vodi zapisnik sklepov odbora, zapisnik rokov odkazanih v začasnih odredbah, kakor tudi zapisnik članov, ki so se udeležili posamezne seje; ta zapisnik podpisan od članov v vsaki seji, se predloži deželnemu svetu v prvi seji rednega zasedanja. Nadalje mora imeti register glavnega protokola in abecedno kazalo za iskanje spisov.

Člen 12.

Za izvrševanje funkcij, ki so odkazane po zakonu deželnemu upravnemu odboru, sklepa ta ob navzočnosti večine članov, ki ga sestavljajo, glasom čl. 10 zakona. Sklepi so sprejeti z absolutno večino glasov.

Odredbe izdane za izvedbo sklepov podpiseta predsednik in tajnik; končnoveljavne odločbe pa predsednik, poročevalec in tajnik.

Člen 13.

Če deželni upravni odbor v dveh zaporednih sejah ni sklepčen, ali če opusti ukreniti za določen predmet, v kar ga je formalno pozval prefekt, ukrene kraljeva vlada na rekurz, o katerem razpravlja čl. 222 zakona.

O nesklepčnosti sej ali o opustitvi ukrepov obvesti prefekt neposredno prizadete.

Člen 14.

Prefekt skrbi da deželni upravni odbor izdaja svoje ukrepe o predloženih mu spisih v primernem roku, ki ni nikdar višji od dveh mesecev.

Člen 15.

Deželni upravni odbor tvori svoje odločbe na podstavi predloženih spisov.

Kadar se mu koristno, more pozvati vse prizadete stranke, da se osebno ali po zakonitih zastopnikih predstavijo, da dobi pojasnila in podatke; kadar gre za spise, ki zadevajo neposredno korist tretjih, more odrediti, da se tem dopošljejo umestna obvestila, obenem z določitvijo roka za odgovor in za ta čas odloži vsako sklepanje.

More svojemu nadzorstvu ali skrbstvu podložnim upravam in prizadetim izdajati odredbe in zahtevati od vladnih oblasti, da mu prožijo listine in pojasnila, ki so mu potrebni pri izvrševanju funkcij.

More odrediti preiskave, ugotovitve in krajevne ogleda na troške prizadetih uprav ali strank.

Zastopniki uprav in prizadetih imajo pravico predložiti spomenice in listine, katerih seznam podpišeta predlagatelj in tajnik odbora.

Člen 16.

Če kak deželnemu upravnemu odboru predloženi-rekurz zadeva neposredno korist tretjih, in če zakoni in pravilniki zanj ne predpisujejo posebnih oblik in rokov za obvestilo, odredi odbor, da se — za to mora poskrbeti rekurent, — o rekurzu obvestijo vsi prizadeti v roku, ki ga on določi, in odloži zadevo, dokler se to obvestilo ni izvršilo.

Člen 17.

Odredbe izdane po deželnem upravnem svetu se morejo izpodbijati šele skupno s končnoveljavno odredbo.

Člen 18.

Odredbe odbora morajo biti opremljene z razlogi.

Vendar kadar gre za sklepe ali čine, za katerih izvršnost zahteva zakon le navadno odobrenje in ki ne povzročijo nobenih prlpomb ter proti katerim ni bil vložen noben rekurz ali pritožba, more odbor izraziti svojo očitlobo z golim besedilom: »se odobri«.

Člen 19.

Prefektu kot predsedniku odbora pritiče:

1. določiti dan za seje;
2. določiti dnevni red;
3. razdeliti posle med člane odbora;
4. poskrbeti za izvršitev odborovih sklepov;
5. skrbeti, da se izvedejo potrebna obvestila upravam in prizadetim;
6. tvoriti odredbe, ki jih zahteva dober potek službe.

Člen 20.

Seje se naznanijo članom z obvestilom, ki se jim vroči najmanj 24 ur prej. Obvestilo vsebuje dan in uro seje. Tajnik vodi zapisnik sej.

Člen 21.

Obvestila o spisih izvršujejo občinski seli, izvzemši slučaje, ko določa zakon, da se morajo izvršiti v sodnijskih oblikah.

Prizadeti imajo pravico do prepisa odredb, ki se jih tčejo, na lastne troške.

DRUGI NASLOV.

Upravne volitve.

Člen 22.

Je razveljavljen po čl. 34. enotnega besedila.

Člen 23.

Če je občinski tajnik zadržan ali odsoten, imenuje župan tajnika občinske volilne komisije izmed stalno nameščenih uradnikov, ki imajo tajniško spričevalo.

Člen 24.

Predčasno zapadle člane volilne komisije, občinske in deželne, je mogoče nadomestiti šele kadar komisija nima več zadostnega števila članov za sklepanje, tudi s stêkom namestnikov.

Člen 25.

Seje občinske komisije so javne.

Komisiji predseduje župan ali, če ga ni, njegov namestnik; sedež komisije je v občinskem uradu.

Z razglasom, ki se izpostavi na občinski deski, se napovejo dnevi in ure sej. Vsak član komisije se povabi vsaj 24 ur pred sejo.

Občinski sel dostavi vabilo na bivališče ali stanovališče člana komisije in, če ga najde doma, si da izstaviti potrdilo o prejemu. V nasprotnem slučaju poroča v posebnem zapisniku, da ga ni našel, navajaje hišo stanovališča komisarjevega, kam se je podal, in osebo, kateri je vabilo vročil ter priloži potrdilo ali razloži vzrok, zakaj ni bilo izdano.

V slučajih ko vabila ni bilo mogoče dostaviti na gornj navedeni način, predloži sel nemudoma županu tozadevni zapisnik.

Člen 26.

Razveljavljen po čl. 34 novega enotnega besedila, ki se topredmetno nanaša na zakon o političnih volitvah.

Člen 27.

Funkcije člana občinske ali deželne volilne komisije so brezplačne.

Člen 28.

Tajništvo deželne volilne komisije mora voditi poseben register, ki je na vsaki polovici lista podpisan od predsednika; v njem se morajo zaznamovati v posebnem razpredelku dan prihoda in dan povratka vsakega imenika, predložene pritožbe s tozadevnimi listinami in odločbe volilne komisije.

Člen 29.

Notar mora pri poveritvi prošnje za vpis, o kateri govori čl. 30. zakona, izjaviti, da je volilec pisal in podpisal ne da bi kopiral in brez pomoči narekovanja.

Člen 30.

Kadar je v volilnem imeniku več volilcev z istim priimkom in imenom ali z istim očetovstvom, se mora pridati tudi ime matere.

Člen 31.

Skupno z izvodom seznamov neposrednih davkov, o katerih govori zadnji odstavek čl. 36 zakona, morajo izterjevalci odposlati občinskim uradom en izvod, ki ima potrdilo, da je istoobličen z izvirnikom zadnjih seznamov občinskih doklad, ki so postale izvršene pred dobo pregledovanja imenikov.

Seznami neposrednih davkov morajo biti iz predidóčega leta, s spremembami odnosnimi na leto pregledovanja.

Vse sezname odpošlje predsednik občinske komisije predsedniku deželne komisije priklopeč spise in listine navedene v čl. 42 zakona.

Člen 32.

Privoljenje, o katerem govori čl. 56 zakona, more deželni upravni odbor preklicati na prošnjo ali tudi uradoma po zaslišanju občinskih svetov volilnega okrožja.

Sklep v preklicu se objavi v prizadetih občinah.

Člen 33.

Pri vporabi 2. odstavka člena 57 zakona, ko je treba odkazati prebivalstvo, ki ne tvori posebne frakcije, pritiče deželnemu upravnemu odboru presoja, ali je odkáže tej ali oni frakciji.

Če se pri razdelitvi pokaže nad polnim številom še več ali manj znaten odlomek števila prebivalstva, se mora odkazati enega svetovalca več oni frakciji, ki ima največji presežek.

Odločba deželnega upravnega odbora, o kateri govori 3. odstavek navedenega člena, mora sočasno razpisati obnovitev občinskega sveta in volitev novih svetovalcev, v soglasju z zadnjim odstavkom istega člena.

Člen 34.

V slučaju predvidenem po zadnjem odstavku predidóčega člena se volilni imeniki za vsako frakcijo sestavijo po občinski komisiji v soglasju s čl. 29 zakona.

Nihče ne more biti vpisan v več kot en imenik raznih frakcij iste občine.

Oseba, ki je volilec po sposobnosti ali po sposobnosti in davčnem do-
nosu, se vpiše v volilni imenik one frakcije, kjer ima stanovanščico.

Volilec, ki plačuje davek v več frakcijah se vpiše v volilni imenik one
frakcije, kjer stanuje; če ne stanuje v nobeni teh frakcij, se vpiše v imenik
frakcije, katero jo sam označi, ali, če tega ne stori, one frakcije, kjer plačuje
največ davka.

Ista pravila veljajo tudi za sestavo imenikov za volitev deželnih
svetovalcev v občinah, ki so razdeljena na več okrajev (mandamenti), ki
imajo ločene deželne svetovalce.

Volilci frakcij in okrajev volijo izključno le svetovalce, ki so odkazani
frakciji ali okraju, katerim pripadajo: toda morejo voliti tudi izvoljive dru-
gih frakcij in drugih okrajev.

Člen 35.

Ako je občinski svet razpuščen prevzame predsedstvo začasnega in
volilnega urada izredni komisar, in predsedstvo definitivnega v slučajih, ko
bi ga moral, v smislu predzadnjega odstavka čl. 62 zakona, prevzeti župan.

Člen 36.

V slučaju suspenzije volilnih opravil, predvidene po čl. 79 zakona,
se mora napraviti zapisnik, tako o zatvoritvi in o zapečatenju kot o otvo-
ritvi in odpečatenju volilne žare.

Pri povzetju volilnih opravil se mora ugotoviti in v zapisniku izjaviti,
da so pečati nedotaknjeni.

Člen 37.

**Razveljavljen po členih 78, 82 in 84 enotnega besedila, ki na novo
urejajo postopek pri skrutiniju.**

Člen 38.

Kjer nobena izmed občin, ki sestavljajo volilno okrožje, ni sedež
okraja (mandamento), se morajo predsedniki volilnih skupin sestati v prvi
ali edini volilni skupini občine, ki ima največje število vpisanih volilcev, da
izvršijo opravila navedena v čl. 97. zakona.

Člen 39.

V občinah, ki so razdeljene v več frakcij, katere ločeno volijo lastne
svetovalce, se proglasijo izvoljeni svetovalci v edini ali v prvj volilni sku-
pini vsake frakcije.

Člen 40.

Ako se morajo volitve ponoviti, se morajo izvršiti z volilnimi ime-
niki, ki so zaključeni v trenutku, ko se volitev vrši.

V slučaju da se volitve ponovijo v nekaterih volilnih skupinah, sešteje
glasove in proglasi izvoljene, o čemur govorijo čl. 84. in 97. zakona, zbor

predsednikov ali nadomeštujočih jih podpredsednikov volilnih skupin, v katerih so se vršile nove volitve z udeležbo predsednikov in podpredsednikov drugih volilnih skupin, v katerih so se volitve že prej vršile in se niso ponovile.

Člen 41.

Deželni in občinski sveti in deželni upravni odbori se ne morejo vti-kati v volilna opravila, če jim ni bil predložen rekurz.

Občinski in deželni sveti vzamejo rekurze na znanje, tudi če se tičejo vprašanj, ki niso bila dvignjena v uradu volilne skupine ali pri seji pred-sednikov.

Deželni upravni odbori se morejo izreči le v vprašanjih, ki so tvo-rila predmet odločbe občinskega sveta.

Člen 42.

Rekurz na občinski svet, o katerem govori čl. 91. zakona, se more predložiti tudi skupno z dokazom o obvestitvi, če se ga le vložijo v roku enega meseca po proglasitvi izvoljenih.

Če pa se v navedenem slučaju predloži le rekurz, tečejo od dneva njegove predložitve drugi roki, o katerih govori čl. 91 zakona za obvestitev in odgovor prizadetih.

V tem slučaju more rekurent položiti dokaz, da se je obvestitev iz-vršila, tekom petih dni od dneva obvestila samega.

Ta določila se vporabljajo tudi za rekurz pri deželnih volitvah.

Tovrsten rekurz se mora predložiti deželnemu svetu v prvem rednem ali naslednjem izrednem zasedanju.

Tajnik občine ali dežele mora izdati potrdilo o prejemu zalogov (de-posito) izvršenih v ustreznih uradih.

Člen 43.

Nadomestitev, o kateri govori čl. 87 zakona, se more izvršiti le v slučaju preobstoječe neizvoljivosti, ničnosti izvolitve in opcije onega, ki je dobil višje število glasov.

Člen 44.

Po čl. 92 zakona predpisano razdelitev občinskih svetovalcev po okrajih izvrši prefekt z ozirom na prebivalstvo.

Naslednje spremembe se odredijo s prefektovim odlokom.

Proti odredbi prefekta je dopuščen rekurz na ministerstvo.

Člen 45.

Ako je deželni svet razpuščen tekom časa, ki je določen za imenova-nje deželne volilne komisije, o kateri govori čl. 41 zakona, izvrši imenovanje novi svet takoj po sestavi.

Ako je svet razpuščen v času, ki je določen za pregledovanje volilnih imenikov, vrši posle komisija predidóčega leta.

Člen 46.

V slučaju razpusta deželnega sveta pritiče izredni komisiji da poskrbi za naznanilo, ki je omenjeno v 5. odstavku čl. 97. zakona.

TRETJI NASLOV.

O občinski upravi.

POGLAVJE I.

O občini.

Člen 47.

Prošnje volilcev, ki merijo na ustanovitev ene frakcije v samostojno občino ali na priklopitev h drugi meječi občini in tudi prošnje davkoplachnikov ene frakcije, ki merijo na ločitev občinske zakladne imovine morajo glasom odnosnih členov 120 in 121 zakona nositi po notarju overovljene podpise.

Ko se je ugotovil obstoj po zakonu predpisanih pogojev, se morajo v naprej določiti konkretni načrti o razmejitvi ozemlja frakcije in o ločitvi zakladne imovine.

Na te predloge se morajo zediniti zastopstvo ali zastopstva prizadetih občin skupno s posebnim zastopstvom frakcije, ki se namerava ustanoviti po pravilu čl. 132 zakona. V slučaju nesoglasja se načrti sestavijo uradoma, vedno pa po zaslišanju navedenih zastopstev.

Načrt o razdelitvi ozemlja mora v vsakem slučaju potrditi urad civilnega inženirskega zbora (genio civile), in isti se mora skozi petnajst dni objaviti na občinski deski prizadetih občin in dati na glasovanje deželnemu svetu.

O tem načrtu in o onem za ločitev občinske zakladne imovine se mora zaslišati mnenje deželnega upravnega odbora.

Člen 48.

Določbe predidóčega člena se izpolnjujejo, v kolikor so vporabne, v slučaju, ki ga navaja čl. 119 zakona.

POGLAVJE II.

O občinskem svetu.

Člen 49.

V število ki je po kateremkoli določilu določeno za sklepčnost občinskih svetov, se ne smejo vštetiti navzoči svetovalci, ako se sklepa o vpra-

šanjih, v katerih so oni ali njih sorodniki ali svaštvo zainteresovani, v smislu prvega dela čl. 290. zakona.

Svetovalci, ki izjavijo, da se vzdržijo glasovanja, se vštejejo v število, ki je potrebno za sklepčnost seje, toda ne v število glasujočih.

Svetovalci, ki zapustijo dvorano pred glasovanjem, se ne vštejejo v število potrebno za sklepčnost seje.

Člen 50.

Kadar se po sezivu sveta seja ne more vršiti vsled nesklepčnosti, se napravi zapisnik, v katerem se morajo navesti imena vseh udeležencev.

Seja drugega seziva je za vsak predmet, ki je vpisan v dnevni red, ona, ki sledi predhodni, ki je bila nesklepčna.

Tudi drugi seziv se mora izvršiti s pismenimi naznanili, v rokih in na načine navedene v čl. 125 zakona.

Kadar pa naznanilo o prvi seji navaja tudi dan druge, za slučaj da bi postala potrebna, se naznanilo o drugi seji ponovi le za one svetovalce, ki se prve niso udeležili.

Člen 51.

Občinski svet more izbrati enega svojih članov, da opravlja funkcije tajnika, toda edino v namen, da odloči o določenem predmetu in z obvezo, da se to izrecno omeni v zapisniku, toda brez navedbe podrobnih vzrokov.

V tem slučaju mora občinski tajnik zapustiti sejo med razpravo in sklepom.

Izključitev občinskega tajnika izhaja iz prava, kadar se on nahaja v enem izmed pogojev predvidenih po čl. 290 zakona.

Člen 52.

Kopije, o katerih govori odstavek čl. 128. zakona, morajo nositi potrdilo občinskega tajnika, da so slične izvorniku, morajo biti potrjene od župana ali od njegovega namestnika in opremljene z občinskim pečatom.

Za te kopije se pobirajo pristojbine in službenine (emolumenti) določene po temu pravilniku priključeni lestvici (priloga št. 5.).

Tajnik potrdi na robu svoto prejete pristojbine in službenine.

Nobene službenine ni treba, ako se kopijo zahteva v interesu države in v slučajih predvidenih po posebnih določilih zakona.

Če občinski urad odkloni ali zavlačuje izdajanje gori navedenih kopij, more za to na rekurz prizadetih prevideti prefekt ali podprefekt v smislu čl. 216 zakona in čl. 81 predležečega pravilnika.

Člen 53.

Za občine združene v konsorcijih imenuje vsak svet, v kolikor ni poskrbljeno s posebnimi določbami, lastne zastopnike za sodružno sklepanje z zastopniki drugih občin.

Na sklepe konsorcijskih zastopstev so sporabne določbe, ki se nanašajo na občinske sklepe.

Poglavje III.

O občinskem odboru.

Člen 54.

Razveljavljen po čl. 279. in 280. novega enotnega besedila.

Člen 55.

Redne odbornike voli občinski svet v skupnem glasovanju; namestnike voli zaporedoma, pa tudi s skupnim glasovanjem.

Službeno najstarejši je odbornik, ki je izmed rednih odbornikov zadobil največje število glasov in, v slučaju enakosti glasov, starejši po letih.

Člen 56.

V slučaju predvidenem po čl. 134 zakona, se ožja volitev vrši med številom kandidatov, ki je podvojeno v razmerju s številom odbornikov, ki jih je treba voliti: pri enakosti glasov stopijo v ožjo volitev starejši po letih.

Člen 57.

Svetovalci, ki so izvoljeni za odbornike, nastopijo službo takoj potem, ko je sklep s katerim so bili imenovani, postal izvršljiv.

Namestniki se morejo udeleževati odborovih sej, glasujejo pa le, če manjka kakšen reden odbornik ali ko gre za predmete, glede katerih so oni poročevalci.

Člen 58.

Za odborove sklepe se vporabljajo določila čl. 49.

Sklepi, ki se tičejo oseb, se sklepajo s tajnim glasovanjem.

Člen 59.

Občinski tajnik prisostvuje odborovim sejam, ima posvetovalen glas glede zakonitosti vsakega predloga ali sklepa ter sestavlja sejni zapisnik, ki mora biti podpisan od župana, najstarejšega odbornika in od tajnika.

POGLAVJE IV.

O županu.

Člen 60.

Razveljavljen po čl. 279. in 283. novega enotnega besedila.

Člen 61.

V seji tretjega seziva preide svet v ožjo volitev, če po dveh zaporednih glasovanjih noben kandidat ni prejel absolutne večine glasov.

Tudi tretji seziv se mora izvršiti s pismenimi naznanili v rokih in po načinih navedenih v čl. 125 zakona.

Člen 62.

V slučaju ožje volitve se ta vrši med dvema kandidatoma, ki sta odnesla največje število glasov: pri enakosti glasov stopi v ožjo volitev starejši po letih.

Člen 63.

Med člane občinskega odbora spada glede čl. 136 zakona tudi župan.

Člen 64.

Župan položi prisego pred prefektom ali pred oblastvom, ki je od tega pooblaščen.

Odznak župana je trobarven svilen pas, okrašen z državnim grbom; nosi se ga opasanega ob strani.

Pas mora biti ukrojen na v prilogi št. 6 navedeni načm.

Člen 65.

O odpoklicu župana, o čemur govori čl. 149 zakona, se občinski svet more izreči šele po preteku desetih dni odkar je bil prizadetemu sodnijsko naznanjen tožadveni obrazloženi in podpisani predlog.

Člen 66.

Seja sveta o odpoklicu župana mora biti tajna.

Člen 67.

Župan pooblasti enega rednega odbornika, da ga v slučaju potrebe nadomešča.

More tudi dajati posebna pooblastila posameznim odbornikom, dajaje rednim prednost pred namestniki.

Pooblastila mora dati pismeno in jih javiti vladnim oblastvom.

Člen 68.

Pooblaščenci župana, o katerih govorijo členi 154, 155 in 156 zakona, morejo izdajati spričevala in potrdila o činih, ki se nanašajo na njih funkcije, odkazane jim kot vladnim uradnikom.

Pooblaščenci, o katerih govorita čl. 154 in 155 morajo predložiti v pomladanskem zasedanju županu poročilo o položaju in potrebah sel, frakcij in četrti in o njem se javi svetu.

POGLAVJE V.

O uradu, tajniku in drugih uradnikih in nastavljenicah občine,

Člen 69.

V slučaju predvidenem po tretjem odstavku čl. 117 zakona morajo registri in spisi, ki slišijo posamezni občini, biti vedno ločeni in se morajo hraniti v sejni dvorani sveta ali v sosednji, v ločenih omarah, ki so opremljene s ključavnico.

Ključ ostane pri tajniku, ki je odgovoren za registre in spise.

Člen 70.

Vsaka občina mora imeti razglasno desko za objave, ki jih zakon predpisuje, na kraju ki je dostopen občinstvu.

Objava se mora izvršiti tako, da se spisi morejo celotno in lahko čitati.

Člen 71.

Občinski odbor sklene urnik, med katerim je občinski urad odprt občinstvu.

Urnik mora biti stalno nabit pred občinskim uradom.

Člen 72.

Izpiti za doseglo patenta za občinskega tajnika se vršijo redno vsaki dve leti v prefekturah, ki jih določi odlok, kateri napove izpite in določi dneve izpitov. Z razglasom, ki se objavi vsaj tri mesece prej v Uradnem listu, se bo naznanilo dneve in sedeže izpitov (kr. odlok z dne 7. aprila 1921, št. 559).

Člen 73.

Razveljavljen po kr. odloku z dne 7. aprila 1921, št. 559.

Člen 74.

Vsaj trideset dni pred izpiti morajo pripravniki (aspiranti) doposlati prefekturi, pri kateri mislijo polagati izpite, svoje prošnje na kolekovanem papirju, opremljene s sledečimi pravilno kolekovanimi in overovljenimi listinami (čl. kr. odloka z dne 7. aprila 1921, št. 559):

1. rojstni list, iz katerega izhaja, da bo prosilec imel dopolnjenih enaindvajset let na dan izpitov;

2. spričevalo o italijanskem državljanstvu.

Italijanskim državljanom so izenačeni državljani drugih italijanskih dežel, tudi če niso naturalizirani.

3. kazensko spričevalo, ki je bilo izdano največ tri mesece pred dnevom izpita.

4. spričevalo o dobrem npravstvenem in civilnem obnašanju; izda ga župan rojstne občine in župan drugih občin; v katerih je prosilec bival tekom zadnjih treh let;

5. zrelostno spričevalo gimnazije (licenza liceale) ali tehnične srednje šole (istituto tecnico) ali diplomó višjega učiteljišča (scuola normale superiore).

6. Pobotnica o plačilu pristojbine v znesku 40 lir, o kateri govori čl. 162 št. 6. zakona, katera se mora vplačati v odsek kr. deželne zakladnice in o vplačilu lir 30. v posebno računovodstvo prefektуре, pri kateri hoče pripravnik položiti izpite, za poslovanje izpraševalnih komisij (kr. odlok z dne 7. aprila 1921, št. 559).

Člen 75.

Pri vsaki prefekturi je ustanovljena komisija, sestojéča iz viceprefekta, ali če tega ni, iz svetnika, ki ga redoma nadomestuje, iz enega prefekturnega svetovalca in iz enega občinskega tajnika, ki ju zbere prefekt in iz enega prefekturnega tajnika, ki vrši s posvetovalnim glasom tajniške posle komisije.

V desetih dneh, ki sledijo roku določenemu za predložitev prošeni, odloča navedena komisija, potem ko je pregledala naslove pripravnikov, z utemeljujočim odlokom o njih pripustitvi k izpitu in določi pravila, ki jih je treba izpolniti za identifikacijo pripravnikov.

Odločba o pripustitvi h izpitu se mora javiti prizadetemu — za to poskrbi predsednik, — tekom treh dni. Proti tej odločbi je v roku petih dni po naznanilu o njej dopuščen rekurz na komisijo, ustanovljeno po pravilu čl. 77 a (77. bis), ki končnoveljavno odloči, in naznani potom ministerstva odločbo prizadetemu, pred dnevom, ki je določen za pismene skušnje. (kr. odlok z dne 7. aprila 1921, št. 559).

Člen 76.

Izpit je pismen in ustnen in se vrši o snovi navedeni v prilogi št. 7.

Za pismene skušnje, ki se morajo vršiti na tri različne dneve, dopošlje minister za notranje zadeve prefektom naloge v zapečatenem in priporočenem žavoju.

Zavoj mora vsebovati v različnih kuvertah ki so tudi žigosane z uradnim pečatom, razne naloge; na naslovni strani vsake kuverte mora biti označba, kateri dan se kandidatom predloži ta naloga.

Predsednik komisije otvori v navzočnosti kandidatov zavoj, v katerem so naloge in odpečati ono kuverto, ki vsebuje nalogo za prvi dan in tako se nadaljuje sledeče dni.

Nalogo, ki jo prebere predsednik ali drug član komisije, morajo kandidati zvršiti tekom osmih ur po narekovanju, ki mora povsod začeti ob deveti uri.

Kandidatom ni dovoljeno posluževati se knjig ali spisov, četudi ne spadajo h nalogi, razen besedila zakonov in pravilnikov; tudi ne smejo občevati med seboj ali z zunanjimi osebami.

Kandidat, ki prekrši te določbe, se izključi od izpita.

Izpraševalna komisija mora skrbeti, da se navedene določbe izpolnjujejo in ima pravico ukreniti vse potrebno. V to svrhu mora vsaj en član komisije ali tajnik trajno ostati v izpitni dvorani.

Ko je kandidat končal svojo nalogo, jo brez podpisa ali kakega znamenja vtakne v kuverto, skupno z manjšo kuverto, ki mora biti dobro zaprta in v katero je položil list s svojim imenom, priimkom in očetovstvom; potem zapre tudi večjo kuverto in jo vroči navzočemu članu komisije.

Ta postavi nanjo svoj podpis, mesec, dan in uro vročitve. Koncem vsakega dneva se vse kuverte zberejo v zavoje, ki jih predsednik zapečati in na katere se podpišejo on, najmanj en član komisije in tajnik.

Koncem tretjega dneva se zavitki, ki morajo razločno nositi navedbo naloge, na katero se vsaki nanaša, s priporočeno pošto pošljejo notranjemu ministerstvu, naslovljeni na osrednjo v členu 77 a (77 bis), navedeno komisijo, ki ima nalog, pregledati izdelke (kr. odlok z dne 7. aprila 1921, št. 559).

Člen 77.

Na dan, ki sledi zadnji pismeni skušnji se začne pri krajevnih komisijah ustmena skušnja, ki traja za vsakega kandidata najmanj trideset minut.

En seznam kandidatov z razredbo, ki so jo dobili pri ustmeni skušnji, se mora nemudoma odposlati ministerstvu (kr. odlok z dne 7. aprila 1921, št. 559).

Člen 77a.

V predidocih členih omenjena pri ministerstvu za notranje zadeve ustanovljena osrednja komisija sestoji:

1. iz enega državnega svetnika, ki ji predseduje;
2. iz enega funkcionarja notranje uprave, pridelnega ministerstvu;
3. iz enega ministerstvu pridelnega računskega funkcionarja, ki ima najmanj čin oddelnega načelnika (capo divisione);
4. iz enega vseučiliškega profesorja;
5. iz enega občinskega tajnika.

Tozadevna imenovanja izvrši ministerstvo. Tajniške posle vodi s posvetovalnim glasom funkcionar notranjega ministerstva, vsaj s činom svetnika; tudi tega določi ministerstvo (kr. odlok z dne 7. aprila 1921, št. 559).

Člen 77b.

Navedeni komisiji pritiče pregled izdelkov pismenih skušenj. Zaporedoma kot se odpirajo kuverte in se izdelki berejo, se vsako

delo zaznamuje s številko in se to številko postavi tudi na kuverto, ki vsebuje ime kandidata. Imena se spoznajo za vsako sejo izpita šele, ko se že pregledani in presojeni vsi spisi kandidatov (kr. odlok z dne 7. aprila 1921, št. 559).

Člen 78.

Vsak član komisije razpolaga z desetimi točkami za vsako pismeno skušnjo in z ravnolikimi za vsako ustmeno.

Sposobnost doseže oni kandidat, ki je dobil vsaj skupno sedem desetink točk pri pismenih skušnjah, če ni v nobeni izmed njih dobil manj kot šest točk, in če je dobil vsaj sedem desetink točk pri ustmeni skušnji.

Ni dovoljena izravnava (kompenzacija) med pismenimi skušnjami in ustmeno.

O vseh opravljenih izpita in o sklepih komisije se sestavi vsak dan zapisnik, ki ga morajo podpisati vsi člani komisije in tajnik.

Vsi izdelki se hranijo v zapečatenem zavoju v uradu prefektore, kateremu jih vrne ministerstvo (kr. odlok z dne 7. aprila 1921, št. 559, ki je tudi razveljavil tri odstavke pričujočega člena).

Člen 78a.

V slučajih težkih nerednosti ali zlorab more ministerstvo odločiti popolno ali delno ničnost izpitov (kr. odlok z dne 7. aprila 1921, št. 559).

Člen 79.

Ministerstvo za notranje zadeve izdaja kandidatom, ki so dosegli predpisane glasove, patent o usposobljenosti.

V patentu so navedene skupno v pismenih skušnjah in v ustmeni zadobljene točke.

Seznam kandidatov, ki so dosegli usposobljenost, priobči Uradni list (Gazzetta ufficiale) in v izvlečku deželni Uradni vestnik (Foglio degli annunci legali). (Kr. odlok z dne 7. aprila 1921, št. 559).

Člen 80.

Tajnik, ki je bil s kočnoveljavno sodbo obsojen radi enega kaznivih dejanj navedenih v čl. 25 zakona, ne more izvrševati službe, dokler niso ugasnile posledice sodbe v smislu čl. 162 št. 2. zakona; če zasede službo, odpade.

Člen 81.

Tajnik je odgovoren za izvršila, ki po zakonu pritičejo občinskemu uradu in za izvršitev sklepov sveta in odbora, v soglasju z odločitvami župana.

V slučaju da izvršitev zakasni, mora tajnik nositi troške za komisarja, ki ga je prefekt ali podprefekt v smislu čl. 216. zakona poslal na mesto za rešitev zakasnelih poslov.

Na isti način so h tem troškom obvezani, v razmerju ki ga določi prefekt ali podprefekt, drugi občinski uradniki, ki so krivim spoznani za ugotovljeno zanemarjenje ali odlaganje.

Te troške je treba v naprej plačati občinski blagajni, izvzemši povračilo potom pridržanja plače krivim uradnikom.

Člen 82.

Inventarji, o katerih govori čl. 77 zakona, morajo biti potrjeni od župana in tajnika.

Za njih pravilnost in hranitev vseh naslovov, listin, spisov in zapisov, ki slišijo občini, sta odgovorna tajnik in župan.

Ne sme se dvigniti spisov iz arhiva in ne odnesti jih iz občinskega urada brez pismene odredbe župana ali odbora tajniku, ki odredbo vrne, ko so mu bili spisi zopet vročeni.

Iste določbe se uporabljajo za izdajanje kopij spisov, izvzemši onih, ki jih predvideva čl. 128 zakona.

Vse kopije spisov morajo nositi znak, da jih je župan videl (vizum).

Tajnik je odgovoren za varstvo in vporabo občinskega pečata.

Člen 83.

V vsaki občini mora tajnik voditi v tekočem in v časovnem redu zakone in pravilnike uradne izdaje, registre, sezname in spise, navedene v prilogi št. 4, ki so obvezni za občine, poleg onih, ki jih predpisujejo zakoni in pravilniki.

Občinski seli in občinski ter poljski čuvaji morajo odnosno voditi v isti prilogi navedeni zapisnik za vpis naznanjenih spisov in za vpis prestopkov.

Člen 84.

Ako je občinski urad razdeljen na oddelke (urade — oddelke — skupine itd.), pritiče njih načelnikom izpolnjevanje določb predidóčih členov, toda občinski tajnik ostane odgovoren za nadzorstvo nad poslovanjem teh oddelkov.

Člen 85.

Pravice občinskega urada in civilnega staleža (stato civile) izterjuje občinski tajnik, ki mora koncem vsakega meseca izročiti dohod občinski blagajni.

Za to izterjevanje služijo registri navedeni pod št. 22. priloge št. 4., ki morajo biti sestavljeni po vzorcu predpisanem po posebnih navodilih in morajo biti podpisani na vsaki polovici lista od župana.

Vsaka pobotnica je označena s tekočo številko.

Register izterjatev izvršenih od 1. januarja do 31. decembra vsakega leta se mora priklopiti računskemu zaključku občine.

Občinski odbor likvidira koncem vsakega meseca v korist občinskega tajnika v smislu čl. 169. zakona delež, ki mu pritiče na pristožbinah in službeninah, o katerih govori priloga št. 5, in ki so bile izterjane in vplačane oni mesec.

Člen 86.

Dovoljeno je tudi izterjevanje s kazenskimi znamkami.

Kazenske znamke dá tiskati občina in jih nakaže občinskemu blagajniku, na katerega račun se postavi skupna vrednost znamk potom izročilnega zapisnika, ki ga morajo podpisati župan, občinski tajnik, računovodja, kjer je ta, blagajnik in dobavitelj.

V slučaju da bi dobavitelju bilo nemogoče podpisati, mora vposlati račun, ki se priklopi izročilnemu zapisniku.

Člen 87.

Občinski tajnik si preskrbi znamke potom mesečnih nakaznic o dvigu, ki jih registrira računovodstvo, kjer to obstoji, in vplača znesek blagajniku, ki mu izda pravilno pobotnico.

V občinah, kjer računskega urada ni, potrdi nakaznico o dvigu župan.

Člen 88.

Izterjatev pravic občinskega urada mora biti razvidna iz registrov, predpisanih po čl. 22 in iz seznamu, predpisanega po čl. 223 priloge št. 4, kakor tudi iz mesečnega povzetka ki se mora, — za to poskrbi občinski tajnik — dati potrditi od računovodstva, kjer to obstoja, in ki mora ugotoviti, da povzetek odgovarja njegovim registrom in onim blagajne.

Člen 89.

Ako se morajo tajniki, občinski uradniki in nastavljeni podati za voljo uradnih poslov izven svojega bivališča, se jim ne more nakazati višja dnevna odškodnina kot je ona, ki je določena za vladne uradnike, poleg povračila stroškov za potovanje, ki so jih resnično utrpeli.

Člen 90.

V občinah, ki imajo manj kot tisoč prebivalcev, more biti z odobrenjem prefekta ljudskošolskemu učitelju poverjeno začasno izvrševanje funkcij občinskega tajnika, četudi nima tozadevnega patenta o usposobljenosti, pod pogojem da ima potrebna svojstva, ki jih zahtevajo št. 1. 2. 3. in 4. čl. 162 zakona.

Letna odškodnina, ki naj mu jo nakaže občina, ne sme presegati ene tretjine najmanjšega postavnega zneska njegove učiteljske plače, in to poverenje ne sme trajati čez rok, ki ga določa čl. 94 za imenovanje definitivnega tajnika.

Člen 91.

S posebnimi pravilniki, o katerih govori člen 170 zakona, morajo občine določiti, v kolikor ni preskrbljeno z drugimi splošnimi zakoni in pravilniki:

a) svojstva, potrebna za občinske uradnike, nastavljenice in delavce, kakor utdi pogoje in oblike natečaja;

b) določbe, ki zadevajo pogoje za čin, napredovanje in občasne (perijodične) poviške plače ali mezde;

c) pravila za stalnost uradnikov v službi, po katerih preskusna doba ne sme biti višja od one, ki je po zakonu določena za občinskega tajnika;

č) pravila za stalnost nastavljenecv, ki naj se pridobi po primerni dobi preskušnje; posebna pravila, ki naj se, poleg onih določenih v čl. 99., izpolnjujejo pri odpustih in pri drugih disciplinarnih kaznovanjih; in pravila za sestavo in poslovanje disciplinarnih svetov;

d) določbe gledé zavarovanj, ki bi jih občine mislile skleniti v korist nastavljenecm, pri državni blagajni za preskrbo za slučaj obnemoglosti ali starosti delavcev (Cassa nazionale di previdenza), na katero se nanaša zakon z dne 30. maja 1907, št. 376;

e) pravila za dopuste, čakalno dobo (aspettative) in odpust iz službe tudi naknadno nastale bolezni ali nesposobnosti;

f) pravila gledé postavitve na razpolago zavoljo zatoru urada ali znižanja osebnega staleža (organico), kakor tudi pravila glede vpokojenja in o dosegi ali zgubi odškodnin ali pokojnin, kjer ni porabljiv zakon z dne 4. marca 1904, št. 88. V tem slučaju odškodnine in pokojnine ne morejo biti bolj ugodne kot so one, ki so določene za vladne uradnike.

Člen 92.

V občini, kjer obstojajo oddelki v smislu čl. 84 mora posebni pravilnik vsebovati tudi pravila za sestavo posvetovalnih komisij, ki imajo nalog, dati mnenja o potrditvi, napredovanju, o čakalni dobi, o uradni vpokojitvi uradnikov in njih odpustu iz službe.

Tem komisijam predseduje župan ali od njega pooblaščen odbornik in one sestojijo iz načelnikov navedenih oddelkov, poleg občinskega tajnika. Sestavo določi prefekt, kadar za to ne poskrbi občina. Glede občinskega tajnika in oddelnih načelnikov vrši funkcije posvetovalne komisije občinski odbor.

Člen 93.

Med svojstvi potrebnimi za imenovanje so za vse obvezni italijansko državljanstvo in svojstva, določena v št. 3. in 4. čl. 159 zakona; polnoletnost za tajnika, podtajnika in za uslužbenca, navedene v čl. 18 in 44

zakona z dne 31. avgusta 1907, št. 690; in za druge starost najmanj dovršenih 18 let.

Državljanom kraljestva so izenačeni državljani drugih italijanskih dežel, tudi če niso naturalizirani.

Člen 94.

Obvezen je javni natečaj za imenovanje tajnika in drugih občinskih uradnikov, kadar se ne more prevидeti s povišanjem.

Razsojevalna komisija natečaja mora biti vsaj deloma sestavljena iz vladnih ali občinskih funkcionarjev, imenuje jo prefekt, kadar občina za to ne poskrbi.

Za definitivno imenovanje tajnika je treba poskrbeti tekom šestih mesecev od izpraznitve mesta, izvzemši določbo čl. 166 prvi odstavek, in izvzemši kak drug zadržek, ki ga za zakonitega pripozna prefekt.

Člen 95.

Za pripustitev h natečaju se ne sme predpisati nobene najvišje starostne meje za one pripravnike (aspirante), ki se nahajajo v službi občinskih uprav.

Občine za pripustitev h natečaju za občinskega tajnika ne morejo zahtevati drugih pogojev, kot so oni, ki jih predpisuje čl. 162 št. 1, 2, 3 in 4 občinskega in deželnega zakona, in ne drugega naslova, razen patenta o usposobljenosti za službo občinskega tajnika; vsi drugi od konkurentov predloženi naslovi veljajo le za določitev razvrstitve.

Člen 96.

Kdor se udeleži natečaja za prazna mesta v več občinah, četudi spadajo h raznim deželam, mora predložiti toliko prošenj, kolikor je ustreznih natečajev, priklopí pa samo eni izmed njih izvirne listine ali pravilno overovljene prepise in h vsaki drugi pa na kolekovanem papirju sestavljen seznam, ki ga izda župan, s potrdilom prefekta, in v katerem so podrobno opisane pripravnikove listine.

Člen 97.

Nikoli se ne more določiti za prednostni naslov dejstva, da je aspirant rojen ali da biva v občini, ki razpisuje natečaj ali dežele, v kateri se nahaja.

Pri razredovanju konkurentov se ne more pripisati službi dovršeni v občini, ki razpisuje natečaj, večje vrednosti kot oni dovršeni v kaki drugi občini, in le v slučaju enakosti naslovov more v občini dovršena služba dati prednostno pravico.

Člen 98.

Za tajnika in oddelne načelnike, o katerih govori čl. 84., sestavi razsojevalna komisija terno izvoljivih, in imenovanje se izvrši ali s skupnim

glasovanjem o vseh treh imenih ali z deljenim glasovanjem o vsakem imenu posebej začeni s katerimkoli izmed njih.

Za druge uradnike sestavi komisija razreditev v mejah razpisanih mest in svet imenuje odločené.

Člen 99.

Kazni za uradnike, nastavlence in delavce so:

1) ukor; 2) suspenzija od plače ali mezde; 3) suspenzija od službe in plače ali mezde; 4) odpust.

Disciplinarno postopanje se začne z obvestilom prizadetih v obdobjih in z določitvijo roka najmanj osmih dni za predložitev opravičil.

Kazni, ki so višje od enomesečne suspenzije od plače, se morejo naložiti le po zaslišanju mnenja disciplinarnega sveta, o katerem govorijo člani 91, črka č, 100 in 101. Ukor vporablja župan.

Člen 100.

V občinah, ki so glavni kraj dežele in imajo vsaj 100.000 prebivalcev, ima občinski odbor funkcije disciplinarnega sveta za tajnika.

Za druge uradnike teh občin sestoji disciplinarni svet iz dveh občinskih svetovalcev, ki ju vsako leto izvoli svet, in katerih starejši vrši funkcije predsednika, iz tajnika in dveh od slučaja do slučaja od odbora izžrebanih uradnikov, izmed onih, ki imajo po možnosti vsaj isti čin kot obdolženec.

Člen 101.

Za uradnike občin, ki jih ne omenja predidóči člen, obstoji za vsako deželo disciplinarni svet, načelovan po svetniku prefektуре, ki je pridelen občinski službi in sestavljen iz dveh tajnikov, voljenih za dve leti in vedno zopet izvoljivih, po vseh stalno nameščenih uradnikih prej navedenih občin in iz dveh zastopnikov prizadete občine, ki jih od slučaja do slučaja pooblasti ustrežni občinski svet.

Do 15. decembra dostavi župan prefektu glasovnice, vsako v zaprtem ovoju, ki vsebuje imenovanja od strani posameznih uradnikov za izvolitev lastnih zastopnikov, priklopeč seznam uradnikov, ki se glasovanja niso udeležili.

Vsak uradnik napiše na glasovnico dve imeni: za redne izvoljene člane se proglašita ona dva kandidata, ki sta dosegla najvišje število glasov, za namestnika pa onadva, ki tema neposredno sledita.

Če iz kateregakoli vzroka tekom dvoletja odpade kateri izmed izvoljenih, zavzemajo namestniki mesto rednih članov in oni, ki so dosegli večje število glasov, se imenujejo za namestnike.

Glasove prešteje prefekt ob udeležbi svetnika prefektуре, ki je dodeljen občinski službi in občinskega tajnika glavnega mesta dežele ali,

— v slučaju odsotnosti ali zadržka — drugega občinskega uradnika glavnega mesta, katerega določi župan.

Zastopniki uradnikov se ne morejo udeležiti disciplinarnih svetov, kadar se postopa proti uradnikom občin, pri katerih so oni isti uslužbenci.

Člen 102.

Funkcije članov disciplinarnih komisij so brezplačne.

Disciplinarne komisije morejo ustmeno zaslišati prizadetega in odrediti poizvedbe, preiskave in ugotovitve, ki jih smatrajo za potrebne.

Sejni zapisniki teh svetov nosijo podpise vseh udeležencev.

Ako uprave ne izvršijo opravil, k katerim so obvezane za sestavo disciplinarne komisije, poskrbi za to prefekt.

Člen 103.

Za vporabo zakonskega čl. 168 pozove prefekt občinski svet, naj sklepa o predlogu glede suspenzije tajnika in obenem sporoči prizadetemu obdolžitve v svrhu opravičil, ki se morajo predložiti v roku dvajsetih dni.

Člen 104.

Za občinske čuvaje (agenti) se ne sme vporabljati krojev ali činovnih znakov, ki so podobni onim vojske, mornarice ali drugih oboroženih enot v službi države.

Člen 105.

Prepovedano je nakazovati posebne odškodnine tajniku, občinskim uradnikom, nastavljenecem in čuvajem, razven za resnično izvršena izredna dela.

Člen 106.

Občinski tajnik, uradniki, nastavljenci in čuvaji ostanejo suspendirani do končnoveljavne sodbe, od dneva sodbe ali odredbe o napotitvi obdolženca pred sodnijo ali pa od dneva direktnega poziva državnega pravdnštva, predstaviti se h naroku, kadar se povržejo kazenskemu postopanju radi enega izmed kaznivih dejanj, predvidenih v zakonskem čl. 25., in od dneva, ko je bilo izdano zaporno povelje, ako so podvrženi sodbi radi kakega kaznjivega dejanja.

Člen 107.

Družini tajnika in drugih občinskih uradnikov, nastavljenecv in čuvajev, ki so suspendirani, je dovoljeno nakazilo za prehrano, v meri, ki ne sme presegati ene tretjine plače ali mezde.

V slučaju da se suspenzija prekliče, ali da se kazensko postopanje dokonča brez obsodbe, imajo občinski uradniki, nastavljenci in čuvaji pravico do neprejetih plač, odštevši svote izplačane družini na naslov prehranjevalnih nakazil, izvzemši če se, za iste čine, ki so povzročili kazensko postopanje, določi disciplinarna kazen, ki ji sledi odtegnitev plače.

Člen 108.

Glede zastavljivosti in možnosti sekvestriranja plač in pokojnin in glede odstopa (cesije) plač se vporabljajo za tajnika in druge občinske uradnike ter za nastavljenca določbe zakona z dne 30. junija 1908, št. 335, in pravilnika z dne 24. septembra 1908, št. 574.

POGLAVJE VI.

O pravilnikih o občinski policiji in občinski službi ter o občinskih pristožbinah.

Člen 109.

Občine določajo s pravilniki o občinski policiji pravila:

1. za izvrševanje prodaje tržnih predmetov;
2. za užitnine in davščine na živila — surovine, ki se začasno naložijo, kadar krajevne okoliščine in običaji opravičujejo njih umestnost;
3. za snažnost naseljenih prostorov in notranjih hišnih dvorišč; o načinu in času gradnje, vzdrževanja in izpraznjenja smetiščnih jam in greznic;
4. za odstranitev nesnage in snega s potov in drugih javnih prostorov in za škropljenje teh;
5. za vzdrževanje svobodnega kroženja na javnih prostorih in za ureditev kretanja občinstva;
6. za prepoved prehoda vozil ali živali na gotovih krajih ali ob gotovih urah, ako se pokaže potreba, izvemši določila za bicikle v pravilniku z dne 16. decembra 1897, št. 540, in za avtomobile in motocikle v cestnem policijskem pravilniku z dne 8. januarja 1905, št. 24, in v pravilniku z dne 29. julija 1909, št. 710 za vozila na mehaničen pogon brez tira; za določitev prostorov za sejme, trge in javne igre, brez predsodka glede pravic meječih lastništev;
7. za kopališča na javnih prostorih;
8. za čuvanje in kroženje motečih ali nevarnih živali;
9. za zložitve, shrambo in varstvo vnamljivih snovi; za druge preventivne ukrepe, da se izogne požarom, tako v naseliščih kot na prostem, in za ukrepe glede brzega pogašenja;
10. za izvrševanje šumnih ali kako drugače motečih rokodelstev in obrti.

Z istimi pravilniki se sme tudi določiti pravila, da se prepreči zloraba zvonjenja zvonov in pravila za službo vratarjev.

Občine imajo tudi sicer pravico, prevideti za druge predmete slične onim v pričujočem členu navedenim, katerih ne urejujejo zakoni in splošni pravilniki.

V nobenem slučaju ne smejo občine predpisati rabe sredstev in predmetov, ki niso v javnem lastništvu, ali katerih monopol pripada drugim na podstavi privilegija, ne da bi se bil sklenil z lastniki privilegija cenik (tarifa), ki naj izključi vsako zlorabo. Ta cenik se mora predložiti v odobrenje oblasti, ki ima pravico odobriti pravilnik.

Člen 110.

Občine prevedijo s pravilniki za poljsko policijo:

1. za splošna občestva na pašnikih, ki obstojajo na zasebnih posestvih;

2. za gonjo živali na pašo in njih varstvo in za zaprečitev poljskih tatvin;

3. da se izogne zlorabnim prehodom po zasebnih zemljiščih;

4. za vzdrževanje kanalov in drugih konzorcijskih naprav, ki so namenjene namakanju in odtekanju, posebno na izboljšanih ali osušenih zemljiščih, in za dobro upravljanje vod za javno rabo občine in onih, ki so predmet kakega konzorcija, ki zadeva koristi večine prebivalcev občine ali ene frakcije, v kolikor tega ne previdevajo zakoni in splošni pravilniki;

5. za ureditev paškovanja in izvrševanja drugih podobnih pravic na zasebnih dobrih, ako ima prebivalstvo kaj teh pravic;

6. za vzdrževanje in policijo pokrajnih cest, v kolikor ne previdevajo zakoni in splošni pravilniki;

7. za prepoved prevažati bremena na način, ki nasprotuje ohranitvi cest v dobrem stanju;

8. o dobah in načinih za uničevanje živali, žuželk, trtnih gliv (hriptogam) in poljedelstvu škodljivih rastlin, v kolikor ne previdevajo splošni zakoni in pravilniki;

9. da uredi izvrševanje pastirstva in mlekarske industrije.

Občine imajo tudi pravico prevedeti za druge predmete slične onim v pričujočem členu navedenim, katerih ne urejujejo zakoni in splošni pravilniki.

Člen 111.

Snov stavbenih pravilnikov so sledeči predpisi:

1. sestava posvetovalne stavbene komisije;

2. določitev obsega (perimetra) naselišča, za katero naj veljajo predpisi pravilnikov;

3. gradnje, poprave, podretja, jame in skladišča za gradivo iz sličnih vzrokov, in tozadeyne obveznosti lastnikov, da se ne ovre ali ogrozi prehodnosti, in da se ne ogrša izgleda naselišča;

4. omet in barve zidov in pročelij, kadar njih stanje ogršuje izgled naselišča, ozirajoč se pa tako na javne kot na zasebne stavbe, ki imajo značaj spomenikov;

5. največja višina stavb v razmerju s širino poti in dvorišč;
6. štrline (sporgenze) katerekoli vrste na javnih potih in trgih;
7. dela, ki se imajo izvršiti v javnem podzemlju in oblika zaklopnice, ki se otvorijo na krajih javnega prehoda;
8. položaj in vzdrževanje hišnih števil;
9. naprava, vzdrževanje in poprava cestnih tlakov, obočnih hodišč, ploščadi na javnih cestah in trgih, v slučaju če se ta dela morejo po zakonu deti v breme zasebnikov;
10. ogledi del, ki jih mora vršiti pooblaščenec občine, da ugotovi, da se pri izvrševanju del izpopolnjujejo določbe zakonov in predpisov.

Člen 112.

Za pravilnike o higijeni se vporabljajo določbe čl. 199. zakona z dne 1. avgusta 1907, št. 636 (enotno besedilo).

Člen 113.

Za službe, katerih ustanovitev in izvrševanje neposredno prevzemajo glasom zakonskega čl. 195 občine, morajo one sestaviti posebne pravilnike, ki se sklenejo in odobrijo po navodilu določil, na katere se sklicuje isti člen.

Člen 114.

Občine, ki so glasom zakonskega čl. 193., predzadnji odstavek po zakonu pooblaščene nalagati pristojbino na pozidljivo površino, morajo določiti merilo (kriterije) za obdavčenje teh stavbišč s posebnim pravilnikom, ki je potrjen v soglasju z določili, na katere se sklicuje isti člen.

Člen 115.

Med ceniki, ki so jih občinski odbori pooblaščenec določevati po zakonskem čl. 139, št. 9. niso vsebovani oni za ladje in druga prometna sredstva v pomorskih lukah, marveč jih še nadalje določujejo pristaniški kapitani s pooblaščenjem ministra za mornarico, v soglasju z določbo čl. 163 in 187 zakonika za trgovsko mornarico in čl. 837 ustreznega pravilnika, potrjenega s kr. odlokom z dne 20. novembra 1879, št. 5166, serija 2.

Člen 116.

Občine določijo za izvrševanje priznane jim nakladne pravice v soglasju z zakoni in s splošnimi ali deželnimi pravilniki in z odobrenjem deželnega upravnega odbora:

- a) tarife za vsako pristojbino in merila za njih ugotovitev;
- b) pravila za sestavo matice davkoplačnikov in za odločanje v rekurzih prve stopnje.

Člen 117.

Za sestavo matice pristojbin previdi občinski odbor, ki sme tudi uporabiti pripravljalno delo posebnih od njega imenovanih komisij.

O rekurzih prve stopnje proti vpisom v matice odloča komisija, ki jo voli občinski svet iz lastne srede.

Navedena komisija sestoji iz enaindvajsetih članov v občinah, ki imajo nad 400.000 prebivalcev, iz petnajstih v občinah z nad 200.000 prebivalci, in enajstih v občinah z nad 50.000 prebivalci, iz sedmih v občinah z nad 10.000 prebivalci, iz petih v občinah z nad 5000 prebivalci in iz treh članov v vseh drugih.

Glasovanja so omejena na 12, 9, 4, 3 ali dve imeni, v razmerju s tem, ali mora komisija biti sestavljena iz 21, 15, 11, 7, 5 ali treh članov.

Izvoljeni so oni, ki so odnesli večje število glasov.

Komisija imenuje v prvi seji predsednika iz lastne srede z absolutno večino glasov.

Posle tajnika komisije vrši s posvetovalnim glasom občinski tajnik ali njegov namestnik.

Člen 118.

Na komisijo morajo rekurirati vsi plačevalci davščin in doklad v občini, kakoršnekoli vrste naj bi že one bile, in sicer ne samo v lastnem in neposrednem interesu in proti nakladam, ki nje zadevajo, ampak tudi, da zahtevajo, naj se pristojbina uporablja v dolžni meri na onega, ki je bil nepravilno oproščen ali nezadostno obremenjen.

Člen 119.

Proti odlokom komisije prve stopnje je dopuščen rekurz na deželni upravni odbor.

Člen 120.

O vprašanjih glede pripadnosti pristojbin raznim občinam iste dežele odloča na rekurz plačevalcev ali občin deželni upravni odbor; če vprašanja zadevajo občine, ki pripadajo različnim deželam, odloča minister za notranje zadeve.

Člen 121.

V dobah, ki jih določajo ustrezni pravilniki, se mora — za to poskrbi župan — objaviti vsaj skozi 15 dni na občinski razglasni deski matica posameznih občinskih pristojbin.

Novi vpisi in spremembe v razmerju s predidočim letom se v istem roku naznanijo prizadetim potom občinskega sela.

Ko je preteklo po pravilnikih določeni rok za predložitev prvostopnih rekurzov, sestavi občinski odbor na podstavi matice seznam neizpod-

bljanih ali ugotovljenih prihodov, ki se potem, ko jih je vidiral prefekt in so bili objavljeni skozi osem dni, izterjajo.

Ako občinski svet ne sestavi komisije, ali ako ta ne izvrši svoje naloge v določenih rokih, ali ako občinski odbor ne pripravi ali ne preda seznamov v določenih rokih, ali ako jih je sestavil nepravilno in so dani znaki, da je smatrati, da je davščina nepravilno razdeljena, izzove prefekt tekom 15. dni od zapada roka ukrepe deželnega upravnega odbora.

Smejo se sestaviti matice ter glavni in pomožni sezname za pristojbine, predvidene po bilanci tekočega leta in za dve predidoci. Za sporne ali naknadno ugotovljene dolgove se smejo sestaviti pomožni sezname tudi po preteku dvoletja.

Predno prefekt ali, če je pooblaščen, podprefekt, vidira sezname pristojbin, se mora zagotoviti, da ustrezajo v bilanci proračunanem zneskom in da soglašajo s pravilniki in posebnimi tozadevnimi tarifami.

V pričujočem členu navedene odredbe prefekta, so končnoveljavne.

Člen 122.

Za predvzetje ali izterjatev sodnih stroškov ali denarnih kazni v kazenskih postopanjih glede prestopkov policijskih, stávnih, občinsko-pristojbinskih pravilnikov, se izpolnjujejo pravila določena po zakonih z dne 26. januarja 1865, št. 2134, in 29. junija 1882, št. 835, po tarifi, odobreni s kr. odlokom z dne 23. decembra 1865, št. 2701, in po pravilniku z dne 10. decembra 1882, št. 1103.

Tudi pri razdelitvi donosa denarnih kazni in nagrad med občinami in čuvaji, ki so izsledili prestopke občinskih pravilnikov, se izpolnjujejo pravila določena po zakonu z dne 26. januarja 1865, št. 2134.

POGLAVJE VII.

O vladnem nadzorstvu in vtiku ter o področju deželnega upravnega odbora.

Člen 123.

Zapisniki sklepov občinskih svetov in občinskih odborov, o katerih govori čl. 211 zakona, se morajo predati prefektu ali podprefektu v dveh prepisih za vsak predmet, da se eden shrani v arhivu prefekture ali podprefekture.

Ako gre za v drugem seživu sprejete sklepe, se mora pridružiti zapisnik prve seje, o kateri govori prvi del čl. 50 predležečega pravilnika.

Roki navedeni v čl. 213 in 214 zakona tečejo od dneva vpisa v protokol prefekture ali podprefekture, tudi če ni bilo izdano ali če je bilo z zamudo izdano potrđilo navedeno v čl. 205 zakona.

Člen 124..

Sklepi in druga dejanja, za katere zakon izrecno zahteva odobrenje kakega nadrejenega oblastva, niso izvršni tudi če so opremljeni z vizumom, ako nimajo tega odobrenja; tudi na podstavi čl. 214, 2. odstavek, se jih ne more proglasiti izvršnim, razen če tega izrecno ne dovoljujejo posebne določbe.

Vizum izvršnosti in odlok o odobritvi bilanc, se morajo tem priložiti.

Člen 125.

Sklepe tičočee se neobveznih izdatkov razveljavi prefekt, ako nasprotujejo določbi čl. 312 zakona, ali če občine presežejo zakonito mejo doklad, kadar niso bile za to pooblašcene v smislu 313 in sledečih členov zakona.

Člen 126.

Prefekt imenuje čuvaje okrajnih ječ in ima pravico jih suspendirati in odstaviti.

Potrjuje sluge imenovane od občinskih zakupnikov pobiranja užitnlne in pristavlja vizum na patent o imenovanju davčnih nabiralcev.

Prizna kot čuvaje javne varnosti poljske, davčne, gozdne in druge občinske čuvaje na mestih, ki so ustanovljena in odobrena na temelju v oblikah zakona sklenjenih in odobrenih pravilnikov in izdaja potrdilni odlok posebnim čuvajem, ki jih občina postavi za straženje lastne imovine.

Člen 127.

Na prefektove komisarje, ki začasno vodijo občinske uprave, sme prefekt v mejah 3. odstavka čl. 1 prenesti pravice, ki jih ima sam po zakonu; vendar mora posamezne njihove odredbe potrditi.

Isti postopek more vporabiti prefekt v slučaju predvidenem po čl. 321 zakona.

Člen 128.

V izvrševanju čl. 220 zakona mora deželni upravni odbor, predno izda uradni nalog za izdatek, ki se smatra obveznim, odločiti, ali je obvezen in poskrbeti po potrebi za ustrezno vpostavitev v bilanco, zadržujoč izdaje naloga, dokler ni potekel rok, v katerem je mogoče hiđerarhičnim potom vložiti rekurz proti ugotovitvi obveznosti, ali dokler niso rešeni predloženi rekurzi.

Člen 129.

Občinski pravilniki za občinske davščine in doklade ter stavbni in poljsko-poličijski pravilniki se morajo objaviti na razglasni deski skozi 15 dni, ko so zadobili odobrenje deželnega upravnega odbora, pravilniki za mestno policijo pa po vizumu prefekta.

Tudi pravilniki o higijeni odobreni v smislu čl. 200 zakona z dne 1. avgusta 1907, št. 636 (enotno besedilo), se morajo objaviti na v predidčem odstavku določeni način.

Zbirko pravilnikov in cenikov, o katerih govori št. 37 priloge št. 4 mora imeti občinski urad na razpolago občinstvu za vpogled.

Člen 130.

Imena prestopnikov občinskih pravilnikov, ki so poravnali prestop ali ki so bili obsojeni s pravomočno sodbo, se morajo objaviti na razglasni deski.

ČETRTI NASLOV.

O deželni upravi.

POGLAVJE I.

O deželnem svetu.

Člen 131.

Naznanilo o sezivu deželnih svetovalcev k prvi seji rednega zasedanja napravi bivši predsednik, in ga, če treba, ponovi.

Za drugi seziv deželnih svetovalcev k redni ali izredni seji ni potrebno novo naznanilo, ako je naznanilo za prvo sejo navajalo tudi dan druge za slučaj da bi se izkazala za potrebno.

Člen 132.

Deželnemu svetu predseduje službeno najstarejši svetovalec, ako manjkata predsednik in podpredsednik.

Če manjkata tajnik in podtajnik, prevzame njih funkcije začasno najmlajši svetovalec.

Člen 133.

Vsaka dežela mora imeti oglasno desko za objavo onih sklepov in spisov, o katerih se mora občinstvo obvestiti.

Člen 134.

Tekom leta od deželnega sveta v izrednih sejah sprejeti sklepi se morajo objaviti s spisi rednega zasedanja.

Razveljavljeni sklepi se ne objavijo.

Člen 135.

V zakonskih členih 132 in 203 vsebovane določbe se vporablja tudi za deželne svete za naprave, ki so v korist celokupnega prebivalstva dežele ali več v njej obseženih občin, in za katere niso vporabna pravila dobroteljskih in karitativnih zavodov.

Člen 136.

Za sklepe deželnega sveta se uporabljajo določbe čl. 49.

POGLAVJE II.

O predsedniku in članih deželnega zastopa: o uradu, tajniku in o uradnikih ter nastavljenicah dežele.

Člen 137.

Volitev predsednika in članov deželnega zastopa se vrši z ločenim glasovanjem. Za to volitev se uporabljajo določbe čl. 55, 56 ki se nanašajo na volitev župana in občinskega odbora.

Člen 138.

V svrhu čl. 248 zakona se šteje tudi predsednika deželnega zastopa med deželne zastopnike.

Člen 139.

Deželni zastop sklicuje predsednik.

Zastop se sestane vsaj dvakrat na mesec za odpravo poslov.

Za deželne zastopnike je porabna določba čl. 57.

Člen 140.

Dnevnic predsedniku in članom deželnega zastopa, o kateri govori čl. 285 zakona, ne sme nikoli presežati 10 lir za vsak dan seje, poleg povračila dejanskih potnih stroškov.

Člen 141.

Minister za notranje zadeve dá po sporazumu z drugimi ministerstvi potrebna navodila za splošno poročilo, ki ga je deželni zastop dolžan predložiti vsako leto po čl. 250 št. 10 zakona.

Člen 142.

Za sklepe deželnega zastopa se uporabljajo določbe čl. 58.

Člen 143.

Glavni tajnik deželne uprave ali njegov namestnik prisostvuje sejam zastopa, ima posvetovalen glas glede zakonitosti vsakega predloga ali sklepa, in vodi sejni zapisnik, ki ga morajo podpisati predsednik, službeno najstarejši zastopnik in tajnik. On mora voditi zapisnico vseh, ki so se udeležili sej in ki so izostali. Ta zapisnica podpisana v vsaki seji po udeleženihi članih se predloži deželnemu svetu v prvi seji rednega zasedanja.

Člen 144.

Deželni zastop mora sestaviti poseben pravilnik za uradnike in nastavljenice deželnih uradov v soglasju s čl. 91.

Za uradnike in nastavljenice deželnih uradov so porabne določbe členov 89, 92, 93, 94, 95, 97, 98, 99, 100, 102, 104, 105, 106; 107 in 108.

Člen 145.

Glavni tajnik deželne uprave mora voditi za deželne službe sezname in zapisnice (registre) podobne onim, ki so določeni za občinsko upravo s prilogo št. 4.

Člen 146.

Za izterjatev, vplačilo in likvidacijo pravic tajništva, o katerih govori čl. 272 zakona, veljajo pravila določena s čl. 85.

Člen 147.

Sklepi deželnega zastopa, o katerih govori čl. 251 zakona, se morajo objaviti na oglasni deski in, v izvlečku, v Uradnem vestniku dežele.

POGLAVJE III.

O nadzorstvu in vtiku vlade in o področju deželnega upravnega odbora.

Člen 148.

Zapisniki o sklepih deželnih svetov in zastopov se predajo prefektu v izvlečkih, ločenih po posameznih predmetih, v dveh prepisih.

En prepis se mora shraniti v arhivu prefekture.

V čl. 267 zakona navedeni rok teče od dneve vpisa v protokol prefekture, četudi ni bilo izdano ali če je bilo z zamudo izdano potrdilo, navedeno v čl. 265 zakona.

Člen 149.

Za dežele so porabne določbe členov 123, drugi odstavek, 124, 125, 127 in 128.

Enako je porabna določba čl. 122.

Člen 150.

V rednem zasedanju dá prefekt vpisati v dnevni red deželnega sveta vse predmete, ki se tičejo splošne koristi države in za katere je deželni svet dolžan poskrbeti.

PETI NASLOV.

OBČINSKIM IN DEŽELNIM UPRAVAM SKUPNE DOLOČBE.

POGLAVJE I.

Splošne določbe.

Člen 151.

Ako je svet iz kakoršnegakoli vzroka skrčen na tako število svetovalcev, da ne more poslovati, in ako ne steče podmena, o kateri govori I. odstavek čl. 280 zakona, se preide h nadomestnim volitvam.

Člen 152.

V občinah razdeljenih v frakcije z ločenim zastopstvom se vsakokrat, ko število iz kateregakoli vzroka odpadlih svetovalcev doseže dve tretjini, ali preseže eno tretjino svetovalcev, ki pritičejo občini, previdi za splošne, odnosno za nadomestne volitve za vsa prazna mesta.

Isto pravilo se uporablja za deželne volitve.

Členi 153, 154, 155.

Razveljavljeni, ker se ne več predvideva delne obnove občinskega sveta in deželnega sveta.

Člen 156.

V slučaju razveljavljenja volitev se izvoljeni ne smejo udeleževati sej sveta, izvzemši ako je bil vložen rekurz proti razveljavljajočemu sklepu in ako je pristojni pravosodni zbor odložil njega izvršitev.

Člen 157.

Izredno na mesto drugega izvoljeni odbornik ali deželni zastopnik ne pridobi starostne predpravice nadomeščenca na škodo službujočih odbornikov ali deželnih zastopnikov.

Člen 158.

Kadar niso otvorjena zasedanja svetov, sprejemajo odbori in zastopi na znanje ostavke, ki jih predložijo njih člani in tudi one svetovalcev.

V slučaju da se branijo sprejeti ali ne sprejmejo ostavke, sme odstopivši član zahtevati od deželnega upravnega odbóra, da vzame na znanje njegovo ostavko s tem da uporabi po čl. 220 in 269 dano mu oblast.

Ostavke ni mogoče več umakniti, ko je že bila vzeta na znanje.

Člen 159.

Kadar se za službo župana, odbornika, predsednika deželnega sveta in deželnega zastopa izvaja ostanja osuša znajde v enem izmed slučajev omenjenih v čl. 25 in 26 zakona, izzove prefekt odredbe pristojnih zborov za zbris iz volilnih imenikov ali za odpad iz službe svetovalca.

Zbris iz volilnih imenikov povzroči po golem pravu zgubo službe svetovalca; in ta zgubo službe župana, odbornika, predsednika deželnega sveta in deželnega zastopa ter deželnega zastopnika.

Gledé zgube županske službe v smislu predzadnjega odstavka čl. 149 zakona, se izpolnjujejo določbe 1: odstavka čl. 160 predležečega pravilnika.

Člen 160.

Zgubo služb svetovalca, odbornika ali deželnega zastopnika v slučajih predvidenih po čl. 287 in 288 zakona proglasi uradoma občinski oč-

nosno deželni svet po preteku roka desetih dni od sodnijske obvestitve prizadetega o predlogu za zgubo.

Tozadevno izjavo sme izzvati vsak državljan ali prefekt; nikdar pa ne povzroči, da se odpadli nadomesti z onimi, ki so zadobili najvišje število glasov v smislu čl. 87 zakona, tudi če je vzrok obstojal že pred volitvami.

Proti izjavi o zgubi službe in proti zavrnitvi proglasiti zgubo je dopuščen v slučaju čl. 287 rekurz v mejah čl. 91 in 97 zakona in v slučaju čl. 289 rekurz po izredni poti na kralja ali na IV. sekcijo državnega sveta po pravilu uvodnega odstavka čl. 382 zakona.

Člen 161.

Zapisnik sej mora vsebovati imena svetovalcev navzočih pri glasovanju o posameznih predmetih z navedbo onih, ki so se glasovanja zdržali.

Glede sklepov, ki se tičejo oseb, se mora v zapisniku ugotoviti, da se je glasovalo s tajnim škrutinijem.

Če sklepi zadevajo osebna vprašanja, mora biti v zapisniku ugotovljeno, da se je tudi sklepalo v tajni seji.

Člen 162.

Pri glasovanjih s tajnim škrutinijem iz kateregakoli razloga sporne ali razveljavljene glasovnice morajo vidirati predsednik, najmanj en skrutinator ter tajnik, in shraniti se jih mora v arhivu.

Člen 163.

Potrdilo o izvršeni objavi sklepov občinskega in deželnega sveta, občinskega odbora in deželnega zastopa mora, ako je objava predpisana po zakonu ali pravilniku, nositi omembo, ali so se dvignili ugovori proti njim.

To potrdilo se mora prenesti na vse prepise sklepov, izdane v katerikoli namen po tajništvu občine ali dežele.

Člen 164.

Kraljeva vlada more vsaki čas tako na rekurz kot na ovadbo ali na lastni podnet s kraljevim odlokom po zaslišanju državnega sveta proglašiti ničnost odredb in sklepov, ki vsebujejo kršitve zakonov in splošnih ali posebnih pravilnikov.

Ničnost se razteza tudi na odnosna odobrenja deželnega upravnega odbora in prefekta.

Člen 165.

V slučaju razpusta občinskih in deželnih svetov pade izdatek za komisarja ali komisijo, o katerih govori čl. 324 zakona, v breme občinskega in deželnega erarja.

Komisar in komisija morajo napraviti poročilo o odredbah izdanih tekom njih poslovanja.

Poročilo morajo predložiti ustreznim upravam in prefektu.

Svečom je pridržana pravica sklepati o njih tisku.

Isti dan ko se javi izid volitev izvoljenim, sezova komisar in komisija svet za volitev občinskega odbora in deželnega zastopa. V trenutku, ko je sklep o izvolitvi dobil izvršilno moč, mora komisar in komisija predati službo odboru ali zastopu.

POGLAVJE II.

O blagajni in blagajniku.

Člen 166.

Župan in predsednik deželnega zastopa morata v presledkih največ dveh mesecev napraviti v navzočnosti blagajnika (tudi če je ta izterjevalec ali nabiralec) in v navzočnosti tajnika občine in dežele ter računovodje, kjer je ta, pregled glavnice, ki je v blagajni, in stanja izterjatev.

Pregled blagajne konzorcijalnega blagajnika vrši za ves konzorcij njegov predsednik, ki se mora zagotoviti, da so dejansko v blagajni glavnice, ki pritičejo vsaki občini na temelju poročil o stanju, ki jih predložijo odnosni župani.

Isti pregled se mora izvršiti, ako ima blagajnik poslovodstvo drugih javnopравnih teles.

O vsakem pregledu se napravi zapisnik v trojnem izvorniku, podpisan od vseh udeležencev: enega se izroči blagajniku, drugega se hrani v občinskem uradu ali v deželnem uradu, tretjega se odpošlje prefekturi ali podprefekturi.

Predidoče določbe niso vporabne, ako je blagajniška služba občine ali dežele poverjena kakemu emisijskemu zavodu, toda v pogodbi se morajo določiti pravila za izvedbo nadzorstva nad vplačili, da se more v nedolgit presledkih zaznavati stanje tekočega računa in da se zagotovi redno plačevanje plačilnih nalogov.

Člen 167.

Pri vsaki spremeni župana ali deželnega zastopa se izvede izreden pregled blagajne.

Izredne preglede blagajne more vedno odrediti uprava in vladni uradi, od katerih ta odvisi. Ti morejo tudi zahtevati da se — za to poskrbijo računski uradi občine in dežele — zapisniki tako rednih kot izrednih pregledov opremijo z izvlečkom iz glavne knjige, ki ugotavlja da so izterjatve in izplačila, izvršena v vsakem členu bilance, v soglasju z izvršenim pregledom.

Pri teh pregledih se tudi mora ugotoviti ali se držijo inventarji z zaporednimi dodatki in premembami točno v soglasju s čl. 175.

Člen 168.

Izterjevalci — blagajniki, blagajniki ki vodijo posle več občin in pobiralci — blagajniki morajo voditi ločeno knjigovodstvo in ločeno hraniti glavnice in vrednostne papirje vsake uprave.

Emisijski zavodi, ki vodijo blagajniško službo ene ali več občin ali dežel so oproščeni obveze, hraniti ločeno glavnice vsake uprave, in tudi obveze, ki izvira iz določila drugega odstavka čl. 171, izvzemši vrednostne papirje, ki jih je treba v vsakem slučaju držati ločene.

Člen 169.

Tako blagajnik, kot izterjevalec in pobiralec, ki imata službo blagajnika, so dolžni položiti jamščino v nepremičninah ali v državnih vrednostnih papirjih, ki ni manjša od ene šestine dejanskih prihodkov občine in dežele; ne morejo biti oproščeni te obveze.

Vendar se more jamščino samo položiti v nižji svoti kot je gori navedena, in to določi posebni pravilnik za blagajniško službo, sklenjen od sveta in odobren od prefekta po zaslišanju prefekturnega sveta, če je le v pravilniku samem določena najvišja svota, ki jo sme blagajnik hraniti v blagajni in katera nikoli ne sme preseči dveh tretjin jamstvenega zneska, in če so predpisane oblike za deponiranje svot, ki to mero presegajo.

Določba predidóčega odstavka ni porabna, kadar je vodstvo blagajniške službe dežele ali občin poverjeno emisijskemu zavodu; v tem slučaju se mora v tozadevnih pogodbah določiti mejo neplodnosne naložbe v blagajni.

Položitev in odveza jamščine blagajnikov se morajo za občine predložiti v odobrenje prefektu, za dežele pa v vizum računskega dvora. Če so blagajniki obenem izterjevalci ali pobiralci, se razentega vporabijo tako za položitev kot za odvezo njih jamščin določbe zakona o pobiranju neposrednih davkov, enotno besedilo z dne 29. junija 1902, št. 281 (sedaj enotno besedilo z dne 17. oktobra 1922, št. 1440) in ustreznega pravilnika z dne 10. julija 1902, št. 296.

Za ocenjenje jamščine blagajnikov se vporabljajo določbe čl. 17 in 18 navedenega zakona o pobiranju davkov.

Člen 170.

Za blagajnike so vporabni slučajji nezdržljivosti, navedeni v čl. 14 in 15 zakona z dne 29. junija 1902, št. 281 (enotno besedilo), sedaj enotno besedilo z dne 17. oktobra 1922, št. 1440.

Člen 171.

Blagajnik mora, če ta urad ne obstoja pri izterjevalcu, pobiralcu ali pri kakem emisijskem zavodu, imeti urad v sedežu uprave ali v prostoru, ki ga določa službena pogodba o bremenih.

Blagajnik mora, tudi če je izterjevalec ali nabiralec, imeti oklopno blagajno, določeno izključno za fonde občine ali dežele, hraneč ločeno fonde tekočega računa od onih, ki so pridržani za posebne namembe.

V slučaju izrednih prejemkov (inkasov) od posojil, od izterjanja glavnice ali česa drugega, sme deželni upravni odbor odrediti, da se naložijo v Državni hranilnici in posojilnici (Cassa dei depositi e prestiti) ali v kakem emisijskem zavodu, ali v poštni hranilnici, v imenu občine ali dežele, da se obrokoma previdi za porabo odnosnih fondov. Naložba je obvezna, kadar ti prejemki skupno s fondi v blagajni presegajo dve tretjini jamščine, izvzemši če se poda dokaz o bližnjih izplačilih istovrednih svot.

Člen 172.

Uprava je dolžna predati blagajniku:

- a) proračunsko bilanco z izvršno močjo;
- b) izvršne sklepe glede storniranja, dviga iz fondov za nepredvidene izdatke in iz rezervnih fondov; sklepe, ki se tičejo izplačil na kalkilirane fonde in kakoršnekoli druge sklepe o novih ali višjih izdatkih, kakortudi odredbe župana in predsednika deželnega zastopa, o katerih govori čl. 204;
- c) obvestila o imenovanju upraviteljev.

Člen 173.

Blagajnik mora v tekočem voditi in s potrebnimi jamstvi hraniti:

1. blagajniško zapisnico;
2. dnevnik prihodkov, ki mora biti v naprej vidiran po načelniku uprave ali po njegovem pooblaščenca;
3. zapisnico seznamov in naslovov pobranih svot in potrdila večjih prihodkov;
4. plačilne naloge razdeljene po členih in časovno urejene;
5. zapisnike o pregledu blagajne;
6. vse druge zapisnice, ki bi se izkazale za potrebne radi važnosti poslovanja, ali ki so predpisane po posebnih pravilnikih in službenih pogodbah.

Člen 174.

Kadar iz kateregakoli vzroka preneha poslovanje blagajnika, se mora s preštetjem blagajne izvršiti pregled, o katerem govori predidoci čl. 166 in se mora sestaviti poseben zapisnik, ki se priklopi račun, da se tako loči odgovornost bivšega od odgovornosti novega blagajnika.

POGLAVJE III.

O imovini in o pogodbah.

Člen 175.

Vse imetje dežel in občin, naj bo katerekoli narave, mora biti popisano v inventarju v soglasju s čl. 177 in 257 zakona.

Inventar javnorabnih imetij sestoji iz popisa njih stanja.

Oni nepremične zakladne imovine napravljen v posebnih trajnih zapisnicah mora vsebovati naslednje podatke:

- a) kraj, ime, razsežnost, kakovost in katastralne označbe;
- b) naslove pridobitve;
- c) cenitve in obdavčljivi prinos;
- č) služnosti in bremena, s katerim so obložene;
- d) posebna poraba, ki so ji odmenjene.

Stalne zapisnice morajo vsebovati razlikovanje plodonosnih in neplodonosnih imovin.

Pravice, služnosti in akcije, ki se po čl. 415 civilnega zakonika smatrajo za nepremičnine, se popišejo skupaj z zemljiščem, na katero se nanašajo in če se ne nanašajo na nepremičnine občine ali dežele, se posebej popišejo.

Vsi premični predmeti, naj spadajo v katerokoli kategorijo, se morajo izročiti tajniku ali drugemu stalnemu uradniku, ki bo zanje odgovoren, potom inventarjev, ki razkazujejo:

1. označbo naprav ali prostorov, v katerih se predmeti nahajajo;
2. njih imenovanje po različni naravi in vrsti;
3. količina ali število po raznih vrstah;
4. na temelju nabavne cene določeno vrednost, če ni na drug način ugotovljena.

Pravice in akcije, ki jih čl. 418 civilnega zakonika smatra za premičnine, se posebej popišejo.

Vsi porasti ali znižanja, ki se pojavijo v vrednosti ali stanju imovine, se morajo vpisati v zapisnico.

Člen 176.

Skupki pogojev (capitolati) za pogodbe presegajoče petsto lir za občine in tritisoč lir za dežele morajo zadobiti odobrenje občinskega sveta odnosno deželnega sveta.

V njih morajo biti določena pravila za izročitev in odobrilo (kolaudacijo) del, kakor tudi za zakupodajo, za razdor pogodbe, za zasego in za rubež; v slučaju molka se smatrajo za porabne določbe čl. 337 in 365 zakona o javnih delih.

Skupki pogojev za pogodbe presegajoče osemstisoč lir se morajo neposredno predati prefektornemu svetu, da poda svoje mnenje v smislu čl. 186 zakona.

Člen 177.

Za odtujitve, rabodaje in zakupodaje, za katere so potrebne javne dražbe v smislu čl. 183 in 258 zakona, se izpolnjujejo pravila predpisana v II. naslovu pravilnika o splošnem državnem računovodstvu z dne 4. maja 1885, št. 3074.

Za zasebno draženje se izpolnjujejo določbe čl. 100 istega pravilnika.

Ali se izbere dražba ali zasebna pogajanja, o tem mora sklepati občinski svet in to določa važnost predmeta ali pa narava službe, za katero je treba prevideti. Tak sklep se more napraviti tudi ob odobrenju načrta, o katerem govori čl. 306 zakona.

Navadni vizum na sklepe svetov v smislu čl. 214 zakona in oni, ki ga predpisujeta za pogodbe člena 184 in 258, ali sklepi, ki so se napravili s soudeležbo nadzornega oblastva, ne morejo nikdar nadomeščati prefektovega odobrenja.

Prefektovo odobrenje ni potrebno, kadar se pri dveh dražbah ni oglašil noben ponudnik, ali kadar se pri njih ni doseglo po upravi določene meje; toda v tem slučaju se v pogodbi na podlagi zasebnega draženja (licitacije) ali zasebnih pogajanj ne sme premeniti v škodo občine ali dežele pogojev in meje cene, ki so določeni za javne dražbe.

Vizum se mora pristaviti na spise o končno veljavni prisodbi, kadar ni obveze da sledi formalna pogodba.

Iz težkih razlogov javne koristi občine in dežele more prefekt po zaslišanju prefekturnega sveta odreči izvršno veljavo pogodbam, tudi če so priznane za veljavne.

Člen 178.

Pravilnike za službe dane v oskrbništvu, o katerih govorita čl. 189 in 258 zakona, mora skleniti svet.

Tudi za te je potrebno predhodno odobrenje prefekta, ako njih znesek zahteva formalnost javnih dražb, izvzemši določil čl. 16 zakona z dne 29. marca 1903, št. 103 o neposrednem prevzetju javnih služb s strani občin, določil člena 18 zakona z dne 27. februarja 1908, št. 89 o ljudskih in gospodarskih hišah in določbe 38 zakona z dne 7. maja 1908, št. 248, o užitninah.

Člen 179.

Vse v jamstvo pogodb sklenjenih v korist dežel ali občin položene jamščine se morajo — za to poskrbé prizadete stranke — vložiti v Državno hranilnico in posojilnico (Cassa depositi e prestiti).

Vendar se smejo jamščine, ki ne trajajo za delj kot tri mesece, vložiti v deželno ali občinsko blagajno; nedotaknjena ostane obveza, vložiti jih v Državno hranilnico in posojilnico ali v poštno-hranilnico, ako znesek teh jamščin skupno z blagajniškimi fondji in z izrednimi vplačili (inkasi) navedenimi v čl. 171, presega dve tretjini jamščine deželnega ali občinskega blagajnika.

Tudi založki za udeležbo pri dražbah se morajo izvršiti pri deželni ali občinski blagajni in nikdar jih ne sme sprejeti oseba, ki predseduje dražbi.

Člen 180.

Za odvezo od jamščine mora dati pooblastilo deželni zastop ohrnosno občinski odbor. Ustrezne sklepe mora odobriti prefekt, ko je pod lastno odgovornostjo ugotovil, da so bili izpolnjeni pogoji in obveze, prevzeti s pogodbo na katero se jamščina nanaša, in ko se je izvršila določitev ustreznih računov.

Kadar se odveže od jamščine, položene potom hipotečnega vpisa na javne zadolžnice, ali kadar jamščina predstavlja nagodbo (transakcijo) ali je nje posledica; ali kadar vsebuje odpoved kreditnim tožbam ali zmanjšanje občinske ali deželne zakladne imovine, sta potrebna sklep deželnega ohrnosno občinskega sveta in odobrenje deželnega upravnega odbora.

Če so bile po zakonu ali pravilniku predpisane posebne formalnosti za odvezo določenih jamščin, se mora prefekt predno dá lastno odobrenje, zagotoviti, ali so se izpolnile.

Člen 181.

Za zalog in odvezo jamščine položene od združnih delavskih društev ali od združnih konsorcijev ustanovljenih v zmislu zakona z dne 25. junija 1909, št. 422, se vporablajo določila, v katerih govoriga predhodna čl. 179 in 180, izpolnjujoč določila vsebovana v zakonih z dne 12. maja 1904, št. 178 in z dne 19. aprila 1906, št. 126 in v pravilniku z dne 17. marca 1907, št. 146.

Člen 182.

Zalogi za pogodbene troške morajo biti razvidni iz zapisnice, ki je v uradu deželnega ali občinskega tajništva, in se nakažejo deželni ali občinski blagajni.

Dvigi se napravijo z nakaznicami podpisanimi po tajniku in, kjer je ta, po računovodji dežele ali občine, in vsaka nakaznica mora naznačevati priimek in ime založnika, znesek zaloga, predmet, na katerega se ta nanaša, ustrezno številko zapisnice zalogov in številko listka izdanega po blagajniku, kakor tudi že prej izvršene dvige.

Takoj ko so po pogodbah predpisane izpolnitve izčrpane, mora tajnik sestaviti razločben seznam izdatkov, ki ga likvidira predsednik deželnega zastopa ali župan, potem ko ga je računovodja spoznal za pravnega.

Morebitni preostanek se neposredno vrne založniku potom nakaznice, ki se izda v gori navedenih oblikah.

POGLAVJE IV.

O finančnem letu.

Člen 183.

Finančno leto obsega poleg poslov, ki se tičejo po bilanci dovoljenih dohodkov in izdatkov, tudi zakonito odobrene posle in vse premembe, ki se pojavijo v zakladni imovini tekom leta.

Člen 184.

Predmeti bilančnega računa so:

- a) dohodki ugotovljeni ter zapadli od 1. januarja do 31. decembra;
- b) odrejeni in likvidirani izdatki ter oni v tej dobi obvezani na podlagi po pristojnem oblastvu pravilno potrjenih sklepov;
- c) izterjatve izterjevalcev in blagajnikov, vplačila v občinsko ali deželno blagajno in plačilo izvršena v gori navedeni dobi.

Predmet splošnega računa imovine so: vrednost nepremičnin po topredmetnih zapisnicah o stanju in vrednost premičnin, živil, materijala in drugih iz inventarjev razvidnih vrednot, krediti in dolgovi in njih premembe najsi že izhajajo iz bilance ali se pojavijo iz kakega drugega vzroka.

Člen 185.

Vsi posli glede ugotovitve dohodkov, glede obvezanja in odredbe izdatkov, glede izterjatev in izvršitve plačil na račun finančnega leta, se zaključijo z 31. decembrom.

Iz tega sledi, da se vsi računi istega finančnega leta zaključijo s posli, dovršenimi ta dan.

POGLAVJE V.

O proračunski bilanci.

Člen 186.

V jesenskem zasedanju občinskega sveta in v rednem zasedanju deželnega sveta predložita župan in predsednik deželnega zastopa proračunsko bilanco za sledeče leto, ki sestoji iz proračuna dohodkov in iz proračuna izdatkov.

Dohodki in izdatki, ki se vpišejo, predstavljajo kompetenco finančnega leta, t. j. za dohodke se vpiše kolikor se meni, da bodo mogli tekom finančnega leta prinesiti razni viri dohodkov in za izdatke se vpiše one, o katerih se predvideva, da jih bo treba napraviti tekom gorinavedene dobe.

Člen 187.

Dohodki bilance se razredujejo na tri naslove: dejanski dohodki, gibanje glavnice, posebno računovodstvo.

Dejanski dohodki predstavljajo resnične dohodke in prinašajo porast v zakladno imovino. Delijo se v dve poglavji: v redne dohodke in izredne dohodke.

Redni dohodki so vsi oni, ki izvirajo iz vzrokov, ki so stalni ali odvisni od normalnega poteka uprave. Vsi drugi so izredni.

Gibanje glavnice obsega opravila, ki se tičejo preoblikovanja aktivne zakladne imovine, kot prodaje plodonosnih dobrin, oproščenja aktivnih zakupnin, stvorjenja dolgov.

Posebno računovodstvo obsega dve poglavji: prehodne postavke, to so postavke, ki imajo le oblikoven učinek in dohodke posebnih naprav, upravljanih po občini ali deželi.

Člen 188.

Bilančni stroški so razdeljeni na tri naslove:

Dejanski izdatki, gibanje glavnice in posebno računovodstvo.

Dejanski izdatki predstavljajo resnične izdatke in prinašajo znižanje zakladni imovini.

Ti izdatki se delijo v obvezne in neobvezne; obvezni se delijo v redne in izredne; redni v stalne in premenljive.

Obvezni izdatki so oni, s katerimi zakoni obremenjujejo občine in dežele. Drugi so neobvezni.

Redni izdatki so oni, ki izvirajo iz vzrokov, ki so stalni ali odvisni od normalnega poteka uprave. Drugi so izredni.

Stalni so izdatki izvirajoči iz organičnih zakonov ali iz obvez, ki so trajne in imajo določen zapad.

Proračunani (kalkulirani) izdatki so oni, ki so menljivega značaja, se nanašajo na službe, za katere so v bilanco vstavljeni posebni fond, katerih dejansko porabo je mogoče le približno predvideti.

Pri sestavi bilance se mora za vsak člen posebej naznačiti, ali je izdatek stalen ali proračunan.

Gibanje glavnice obsega opravila, ki se tičejo preoblikovanja aktivne zakladne imovine, kot naložba glavnice v pridobitev ali zgradbo nepremičnin, ki zmorejo nositi rento, oproščanje od pasivnih zakupnin, izbris dolgov.

Posebno računovodstvo obsega dve poglavji: prehodne postavke, to je postavke, ki imajo le oblikoven učinek in dohode posebnih naprav upravljanih po občini ali deželi.

Člen 189.

Dohodki in izdatki vsakega izmed dveh delov o katerih govori prejšnji člen, se vpišejo v bilanco v kategorijah ločenih po predmetih.

Kategorije se delijo v člene:

- a) po raznih službah tičočih se iste snovi ali istega namena;
- b) za stalne izdatke, ki se morajo voditi ločeno od premenljivih;
- c) za izdatke za material.

Ne sme se v istem členu nakupiti dohodkov in izdatkov, ki se tičejo različnih služb.

Členi bilanci morajo imeti zaporedno številko za dohodke in drugo za izdatke.

Delijo se na črke.

Člen 190.

Vsi dohodki morajo biti vpisani v bilanci v celotnem znesku, brez kakega odbitka za troške izterjevanja ali troške katerekoli narave.

Istotako morajo izdatki stati v bilanci celotno brez kakega znižanja radi kateregakoli dohodka.

Člen 191.

Bilančni proračun s podrazdelbo v kategorije, člene in črke mora v celoti skleniti svet.

Proračunu se priklopijo za utemeljitev predlogov potrebne priloge in poročilo, v katerem so razviti razlogi za predloge same.

Bilancia se mora zaključiti s povzetkom raznih delov in členov in v njej morajo biti ločeni redni izdatki od izrednih, obvezni od neobveznih in izkazovati mora končne rezultate, ki izhajajo iz proračunov.

Člen 192.

Vsak izreden izdatek, ki se izvrši razdeljeno v več letih, se mora vpisati v poseben člen in sicer samo tisti del, ki zapade v letu.

Ta člen se ponavlja v sledečih bilancah, do popolnega izčrpanja celotne razdeljene svote.

Člen 193.

Aktivni in pasivni preostanki finančnega leta sestojijo iz ugotovljenih in ne pobranih dohodkov, iz zakonito obvezanih, likvidiranih, odrejenih, in neplačanih izdatkov.

V bilanci se mora račun o njih vedno voditi ločeno od računa kompetence, na način, da se noben izdatek, ki spada v preostanke ne sme vračunati v kompetenčni fond in obratno.

V nobenem slučaju se ne more vpisati v preostanke preteklih let kake svote izdatkov ali dohodkov, ki ni obsežena v kompetencah predhodnih finančnih let.

Preostanki se izkažejo v posebni popisni tabeli, ki se mora javiti blagajniku.

Člen 194.

Bilančnemu proračunu se mora priklopiti razkazna tabela o dobičku ali zgubi predhodnih finančnih let z razkazom o stanju izterljivosti aktivnih preostankov.

Dobiček uprave se sme porabiti le za izdatke izrednega in prehodnega značaja za eno samo finančno dobo. Glede teh izdatkov morajo biti v gorinavedeni tabeli označeni ustrezni členi bilance, in s tozadevnimi fondi ni mogoče razpolagati tekom finančne dobe, če ni s sklepom, ki odobruje računski zaključek zadnje zaključke finančne dobe, izkazana dejanska razpoložljivost preostanka porabljenega za bilanco.

Primenitev primankljaja, ki izhaja iz gori navedene tabele, je obvezna.

Ako so rezultati zadnje zaključene finančne dobe v razmerju z dobičkom ali s primankljajem, vpisanim v bilanco, taki, da premenijo ravnovesje mora občinski ali deželni svet skleniti o sredstvih, da to bilanco uravna.

Člen 195.

Revizijo občinskih bilanc, za katere se zahteva pritrdilo deželnega upravnega odbora za presežek doklad, izvrši računski urad prefekture, ki predlaga, uvaževaje opombe in opazke raznih oddelkov, vsakega za del odnosne pristojnosti, kakor tudi opomb in opazk podprefektur glede bilanc onih občin, ki so obsežene v drugih okrožjih dežele, s poročilom podpisanim od izvršujočega uradnika in od računovodje — načelnika, ukrepe, ki zmorejo zajamčiti rednost in resničnost bilanc, in ki zmorejo tudi izločiti vse vzroke možnih primanjkljajev ali upravnih in računskih nerednosti, ugotovljaje posebej, da so predvideni dohodki taki, da se bodo domnevno mogli celotno udejeviti in da so založbe (dotacije) za posamezne službe zadostne.

Računski urad mora v posebni meri uvaževati izdatke neobveznega značaja, četudi so pomotoma vstavljene med obvezne izdatke in za vsak tak neobvezen izdatek mora ugotoviti, ali se giblje v mejah odnosnih postavk vstavljenih v bilanco finančnega leta 1894.

Poročilo računskega urada se skupno z bilanco preda pristojnemu prefekturnemu svetniku, ki oblikuje v posebnem poročilu končne predloge, ki se predložijo odločbi nadzornega oblastva. Poročilo mora biti odobreno in podpisano od viceprefekta.

Isto postopanje velja za bilančno revizijo onih občin, ki niso podvržene odobrenju deželnega upravnega odbora. V okrožju, ki je neposredno odvisno od prefekta, se končni predlogi za te bilance predložijo prefektu v odločbo. V drugih okrožjih dežele izvrši revizijo odnosna podprefektura in podprefekt javi prefekturi, da je dal bilancam vizum.

Deželne bilance morajo prefekturni uradi pregledati na isti način, ki je določen za občinske bilance in kadar gre za deželo, ki zahteva odobrenje za presežek zakonite meje doklad, se mora poročilo računskega urada s podpisom računovodje - načelnika in s protipodpisom prefekta predati ministertvu, opremljeno s točnim in popolnim seznamom neobveznih izdatkov vpisanih v deželno bilanco v finančnem letu 1894.

Člen 196.

Sklepi občinskih svetov, ki se tičejo naložitve doklad v meri, ki presega v čl. 309 zakona navedeno mejo, se morajo vnovič v prepisu objaviti na oglasni deski zajedno s pooblastilom deželnega upravnega odbora na

prvi praznji ali tržni dan, ki sledi obvestilu občine o odredbi nadzorstvenega oblastva.

O tej objavi se mora takoj podati prefektu potrdilo.

Sklepi deželnega sveta o istem predmetu se morajo takoj v izvlečku objaviti v Uradnem vestniku dežele.

V tej objavi mora biti navedena mera presežka in sicer znesek in dodatne stotinke.

POGLAVJE VI.

O dohodkih in izdatkih.

Člen 197.

Pobiranje dohodkov se vrši na podstavi seznamov in pogodb, ki so zadobile izvršno veljavo, in nalogov za inkasiranje.

Blagajnik ne sme odkloniti vplačila svot, ki bi se plačale v korist uprave in jih drži v zalogi, dokler niso potrjena.

On mora najmanj vsakih pet dni poročati županu in odnosno predsedniku deželnega upravnega zastopa o stanju prejemkov.

Za pobiranje dohodkov iz zakladne imovine in prihodkov iz javnih služb se izpolnjujejo pravila določena po zakonu z dne 14. aprila 1910, št. 639 (enotno besedilo).

Člen 198.

Blagajniki in drugi uslužbenci za pobiranje izdajo za vsak pobrani znesek pobotnice odtrgane iz listnika z matico in odtržkom (a madre e figlia), ki mora biti enoten za vsako finančno leto in za vse uslužbence.

Pobotnice nosijo protioznačbo z zaporedno številko za vsak listnik in drugačne pobotnice niso dovoljene.

Člen 199.

Dohodek je ugotovljen, kadar uprava, potem ko je doznala vzrok kredita in dolžnika, vpiše v kompetenčni razdelek finančnega leta višino kredita, ki zapade v istem letu.

Člen 200.

Za popolno ali delno izločitev kreditov, o katerih se spozna, da v celoti ali deloma ne obstojajo radi izvršenega postavnega razdolženja ali ker so bili nepristojno ali pomotoma likvidirani, ali ker so bili spoznani za absolutno neizterljive, se poskrbi s posebnim sklepom občinskega ali deželnega sveta, ki naj se stvori o priliki odobritve računskega zaključka.

Sklepi občinskega sveta tičoči se povračila kvot pristojbin in prihodkov, ki so spoznani za neizterljive, morajo dobiti odobrenje prefekturnega sveta, izvzemši rekurz na računski dvor.

Gori navedena odobritev more veljati namesto računa, ako se morejo povračila, sklenjena v občinskem svetu včleniti v računski zaključek blagajnika ali izterjevalca — blagajnika, ki mu ta povračila pritičejo.

Ista določila se izpolnjujejo, v kolikor so porabna za zahteve povračil deželnih dohodkov, ki so bili spoznani za neizterljive, in skleniti jih mora deželni svet, odobriti pa računski dvor.

Člen 201.

Prepovedano je poslužiti se dohodkov ali dobičkov kateregakoli izvora za povišanje v bilanco vpisanih postavk, kakor tudi za prihranek izdatkov izven bilance.

Za prenos fondov iz ene kategorije v drugo ali iz enega člana v drugi je potrebno, da je svota, za katero se namerava prevideti, nujno potrebna, in da je znesek, ki ga je treba dvigniti, resnično razpoložljiv v razmerju s celo finančno dobo. Tozadevne sklepe je treba predati političnemu oblastvu v soglasju s členoma 211 in 265 zakona v roku osmih dni od njih dnevke.

Člen 202.

Iz fonda za nepredvidene izdatke se mora deliti le za izdatke:

a) ki imajo resnično slučajno naravo in za katere se radi njih biti ne zahteva posebne vpostavke v bilanco;

b) ki so nujno potrebnega značaja in ki se ne morejo odložiti brez očividne škode za javno službo;

c) ki ne obvežejo bodočih bilanc tako, da se prične izdatek, ki se nadaljuje.

V občinah in deželah, ki presežejo meje doklad, se sme rezervni fond vporabiti le v slučaju, če se nakazila bilance za obvezne izdatke izkažejo za nezadostna.

Člen 203.

V prisilnih izdatkih, o katerih govori čl. 285 zakona, niso obseženi oni za pot in bivanje svetovalcev, ki prebivajo izven glavnega kraja, da se udeležijo sej svetov.

Člen 204.

Župan in predsednik deželnega zastopa odredita v oblikah navedenih v zakonskih členih 207 in 208 plačilo stalnih izdatkov in tudi proračunanih ter nepredvidenih izdatkov, potem ko je zadnje dve vrsti sklenil občinski odbor ali deželni zastop, izpolnjujoč postopanje predpisano po navedenih členih.

Proračunane izdatke, ki so odvisni od del, preskrb in dobav, likvidira in deli župan ali predsednik deželnega zastopa v mejah obvez, ki izvirajo iz izvršnih pogodb.

Člen 205.

Plačilo kateregakoli izdatka mora izvršiti izključno blagajnik na podstavi rednih nalogov, ki mu jih preda uprava s seznamom v dveh izvodih, katerih eden se mora povrniti občini ali deželi s potrdilom o prejemu.

Nalogi morajo vsebovati sledeče podatke: naslov, kategorijo, člen in črko, pod katerimi se izdajo: priimek, ime in lastnost upnika ali upnikov ali osebe, ki je za nje zakonito pooblaščen, da izda pobotnico; v bilanco postavljena svota; že izvršeni dvigi in plačila te svote in razpoložljivi preostanek; vzrok in dan izdajanja; listine na podstavi katerih so bili izdani.

Pri uradih tajništva se hranijo vse listine, ki opravičujejo naloge z odnosnimi sklepi vidiranimi po nadrejenih oblastvih.

Blagajnik ne sme plačati nobenega naloga, na katerem ni omenjen sklep pristojnega oblastva in odredba, ki mu daje izvršno veljavo v slučajih prenosa, dvigov iz fondov za nepredvidene izdatke in iz rezervnih fondov ter v slučaju plačil na proračunane fonde, za katere je potreben sklep občinskega odbora ali deželnega zastopa, in v slučaju, o katerem govori čl. 204, da izda župan ali predsednik deželnega zastopa odredbo, ki vsebuje likvidacijo izdatka.

Tudi za službe vodene v oskrbništvu se pooblastila morajo izdajati izključno v korist upnikov in v nobenem slučaju na naslov upraviteljev občine ali dežele.

Člen 206.

Ko je bil nalog zadoščen in je bil pobotan, mora blagajnik nanj postaviti pečat z besedilom: plačano.

Člen 207.

Tudi po 1. januarju in tudi pred odobrenjem obračuna za finančno dobo zaključeno s 31. decembrom, se smejo izvršiti izdatki dovoljeni z bilanco predidóčega leta, ki so bili zavezani in ne plačani pred zaključkom istega, toda le v mejah svote, ki je po ustreznem členu razpoložljiva; znesek se vpiše v novo finančno dobo in se vračuna v posebni račun preostankov predidóčega leta.

Plačila za preostanke predidóčih finančnih dob se morajo izvršiti na temelju tabele, o kateri govori predhodni člen 193.

Člen 208.

Nalogi, ki so bili praviloma izdani v dobi predhodnega finančnega leta so plačljivi tudi po njegovem preteku, če se le ni preneslo vračunanja iz kompetenčnega računovodstva v račun preostankov.

Kadar se nalogi ne plačajo tudi ne v finančnem letu, ki sledi letu njih izdajanja, se smatrajo za končnoveljavno razveljavljene, nedotikaje se s tem

pravic upnika, da zahteva njih obnovitev, če in v kolikor njegova pravica ni predpisana po določenih civilnega zakonika ali posebnih zakonov.

Člen 209.

Za preostanke se smatrajo in se jih sme prenesti v sledečo finančno dobo, če le ne presežajo mej po ustreznem členu razpoložljive svote:

a) izdatki, ki so stalni in splošnega značaja in ki so na podlagi zakona vsako leto pristojni;

b) izdatki, ki so se začeli izvrševati, odrejeni s posebnim sklepom za celotno svoto ali za del, ki bi se bil mora izplačati v pretekli finančni dobi;

c) izdatki odvisni od pogodb, za del, ki je zapadel v letu in ni bil plačan;

č) obroki stalnih izdatkov za plače, nakazila, pokojnine, najemnine, davke, zakupnine, dače in druge obveznosti slične narave, ki so ostale nerešene na 31. december;

d) izdatki odrejeni s pravnimi plačilnimi nalogi, ki niso ugasnili ob zaključku finančne dobe.

Člen 210.

Ko se je 31. decembra zaključila finančna doba, se ne more noben izdatek več vpisati v breme bilance. Razlika, ki na ta dan obstoji med svoto vpisano v vsak člen bilance in med zneskom ugaslih nalogov ter preostankov, o katerih govori predidóči člen, tvori prihranek.

Člen 211.

Prepovedano je storniranje med preostanki in kompetenčnimi fondii.

Ravnótako je prepovečano storniranje med kompetenčnimi fondii po zaključku finančne dobe.

Člen 212.

Večji izdatki, ki se pokažejo v kompetenci zadnje zaključene finančne dobe in oni, ki se pokažejo v računu preostankov finančnih dob, ki gredo pred zadnjo zaključeno dobo, morajo zadobiti potrdilo sveta s posebnim sklepom po pravilu čl. 201 zakona in vpisati se jih mora v izredni del bilance tekoče finančne dobe.

Če navedenih sklepov ni, se ne sme odrediti plačil večjih izdatkov.

Člen 213.

Pasivni preostanki, ki se ne plačajo tekom petih let in glede katerih v isti dobi ni prišlo nikako vprašanje sodnijskim ali upravnim potom, se smatrajo za zapadle v upravne svrhe.

Vendar se morejo zopet vstaviti v poseben člen sledečih bilanc.

Člen 214.

Plačilni nalogi, ki se nanašajo na izdatke tekoče finančne dobe, morajo biti razločeni od onih za izdatke zapadlih dob.

Člen 215.

Za drobne izdatke urada, za v oskrbništvo dane službe, v katerih govorita zakonska člena 189 in 258, kakor tudi za izdatke odvisne od državnih služb, ki so poverjene občini, smeta občinski odbor in deželni zastop kadar je neposredno plačilo neogibno, pooblastiti, da se izdajo predjemni nalogi.

Predjumi se morajo izvršiti s plačilnimi nalogi ločenimi za vsak člen bilance, in znesek vsakega predjuma ne sme presegati svote, ki je za eno četrtletje potrebna.

Člen 216.

Izdatki za predjume se odredijo z nakaznicami ki se odtržejo iz listnika z matico in odtržkom (a madre e figlia), in podpisati jih mora župan ali predsednik deželnega zastopa, in tajnik in računovodja, kjer je ta.

Vsaka nakaznica mora nositi številko predjemnega naloga, na kateri se nanaša, predmet izdatka in osebo upnika.

Znesek nakaznic za vsak predjemni nalog ne sme presegati zneska naloga samega. Če je ta izčrpan, se previdi z novim predjmom.

Člen 217.

Ko je vgasnil vzrok predjuma in na vsak način koncem četrtletja morata oskrbnik ali blagajnik predložiti občinskemu odboru ali deželnemu zastopu v likvidacijo račun izvršenih izdatkov, opremljen s potrdili in z predjemnimi nalogi.

Če je služba, ki je predmet predjuma, trajna, se izda nalog v korist oskrbnika ali blagajnika za povračilo likvidirane svote.

Koncem finančne dobe se izda nalog za saldiranje v slučaju da izhaja iz računa zadnjega četrtletja, da je oskrbnik ali blagajnik upnik; če se pa izkaže za dolžnika, se mora od predjuma preostala svota vplačati v blagajno na račun slučajnih dohodkov in se sme včleniti v ustrezni člen izdatkov.

Člen 218.

Oskrbnik in blagajnik sta osebno odgovorna za v predjemu dobljene zneske, dokler nista zadobila uradne odveze.

Podvržena sta depozitarjem civilnih zakonov naloženim obvezam in sta osebno odgovorna za pravilnost plačil.

POGLAVJE VII.

O položitvi računov.

Člen 219.

Računski zaključek dežel in občin je razdeljen na isti način kot bilančni proračun

Izkazovati mora:

- a) dejanske dohodke kompetence, ki so v tem letu bili ugotovljeni in zapadli, ki so bili pobrani ali ki so ostali nepobrani;
- b) dejanske izdatke kompetence, ki so v tem letu bili ugotovljeni, odrejeni, plačani, ali ki so ostali neplačani;
- c) dohodek in izdatek za gibanje glavnice;
- č) prehodne postavke;
- d) računovodstvo posebnih naprav;
- e) aktivne in pasivne preostanke predhodnih finančnih dob, navajaje se vsakega izmed njih leto, na katero se nanaša ter upnika ali dolžnika;
- f) izkaz pobranih in plačanih svot za vsak člen bilance.

Preostanki predhodnih let morajo biti popisani v časovnem redu in po predmetu, na kateri se nanašajo in vsi morajo biti vpisani v začetku obeh delov računa.

Zaključku so priklopljeni:

a) sumarični račun doklad in pristojbin v slučajih predvidenih po členih 128 in 129 pravilnika odobrenega s kr. odlokom z dne 10. julija 1902, št. 296;

b) splošni račun deželne ali občinske zakladne imovine s spremembami, ki so se pojavile v finančnih in zakladnih aktivah in pasivah.

Člen 220.

Število preglednikov računov, ki jih je treba imenovati po določbah členov 124 in 231 zakona, mora znašati tri za občine, katerih občinski svet je sestavljen iz ne več kot 30 svetovalcev in pet za druge občine in za dežele.

Njih imenovanje se vrši po postopku, določenem po členih 31 in 42 zakona, za volitve občinskih komisij.

Za preglednike ne morejo biti imenovane osebe, ki so v sorodstvu ali svaštvu do četrtega kolena po civilnem štetju z blagajnikom ali z onimi člani občinskega odbora ali deželnega zastopa, ki so bili soudeleženi pri poslovanju, na katero se račun nanaša.

Člen 221.

Račun blagajnika, po njem samem podpisan, se predloži v odobritev svetu opremljen z vsemi utemeljujočimi ga spisi in listinami ter s poročilom preglednikov in s poročilom občinskega odbora ali deželnega zastopa.

Blagajnika — izterjevalca ne more za podpis na občinski račun nadomestiti nabiralec, če nima zato posebnega pooblastila, ki se mora v prepisu priložiti računu.

Člen 222.

Za sestavo računa uradoma, predvideno po drugem odstavku člena 317 zakona imenuje prefekturni svet posebnega komisarja, in sicer neposredno, če gre za občinski račun, ali pa sledeč odloku računskega dvora ali na zahtevo višjega državnega pravdnika pri dvoru, če gre za deželni račun.

Komisar sme zahtevati tako od računovodje kot od uprave vse spise in listine, ki jih za svoj namen smatra za potrebne. Ko je račun sestavljen, povabi blagajnika, ali če tega ni, njegove zakonite zastopnike, da ga ugotovijo in podpišejo; v slučaju, da navedeni odklonijo, se zateče h uradnemu spisu sodnijskega uradnika, s katerim se določi rok za sprejem in podpis, in ko ta rok brezuspešno poteče, se smatra račun za priznan in podpisan.

Člen 223.

Občinski svet in deželni svet preiščeta vsako postavko računa in premenita, kjer je treba, rezultate ter poskrbita za razredbo aktivnih in pasivnih preostankov.

Zapisnik o odobrenju mora vsebovati povzetek poročila preglednikov in sumaričen pregled gospodarsko-finančnega položaja uprave, kateri se tiče vsega poslovanja.

Člen 224.

O sklepu občinskega sveta se računovodja in upravitelji, ki se jih je proglasilo za odgovorne, obvestijo potom občinskega sela z' naznanilom, ki vsebuje povabilo naj tekom petnajstih dni vzamejo sklep na znanje v občinskem tajništvu, skupno z premenjenim računom, z odnosnimi sklepi, s poročilom preglednikov ter z vsemi drugimi priloženimi listinami.

Računovodja in navedeni upravitelji smejo tekom petnajstih sledečih dni predložiti pismeno svoje pripombe, brez vsakih stroškov.

Ko je pretekel rok, se račun, na koncu katerega mora biti prepisan zapisnik o odobrenju sveta, preda, zajedno z navedenimi pripombami, prefekturnemu svetu.

V predležčem členu navedeni postopek se mora izpolnjevati v slučaju izpodbijanij glede sumaričnega računa položenega po izterjevalcu po pravilu čl. 128 pravilnika z dne 10. julija 1902, št. 296, in glede računa preostankov, doklad in pristojbin, o katerih govori čl. 60 istega pravilnika.

Člen 225.

Občinski račun in pripombe, o katerih govori predhodni člen, se predložijo prefekturnemu svetu skupno s podrobnim poročilom računskega uradnika prefekture, ki ga določi prefekt za preiskavo istega računa.

Navedeni uradnik prisostvuje razpravi o računu, proži sodečemu zboru vsa pojasnila, ki bi jih ta zahteval, in ima pravico zahtevati, da je iz sejnega zapisnika razvidno njegovo posvetovalno glasovanje.

Postopek pred prefekturnim svetom se vrši brez ustmenega protireka strank; vendar more prefekturni svet, kadar se mu zdi umestno, zaslišati stranke, da mu prožijo pojasnil in utemeljitev.

Člen 226.

Preiskava in sodba prefekturnega sveta se tičeta pravne in računске strani vsake postavke v računu, odnosov kredita in dolga med blagajnikom ter občino, in vseh prašanj, ki morejo nastati iz njih.

Preiskava in sodba segata tudi na računovodje po pravu in na osebe, ki imajo nepristojno oskrbo občinskega denarja in na upravitelje, ki so v smislu zakona odgovorni.

Prefekturni svet ne sme proglasiti novih odgovornosti ali otežiti onih, ki jih je občinski svet proglasil, ne da bi prej prizadetim odkazal roka za predložitev njih opravičil.

Člen 227.

Odločbe prefekturnega sveta morajo vsebovati razloge.

V slučaju proglasitve odgovornosti mora odločba predpisovati rok za povrnitev svot občinski blagajni.

Izvirna odločba se mora shraniti v uradu prefekture.

Člen 228.

Tako vse začasne odredbe kakor končnoveljavne odločbe prefekturnega sveta naznani v prepisu prefekt županu tekom treh dni od dneva, ko so bile izrečene. Župan poskrbi, da se javijo prizadetim in sicer prve tekom treh dni potom občinskega sela; druge pa potom spisa sodnijskega uradnika tekom enega meseca, odkar so prišle na občino.

O izvršenih obvestitvah se mora takoj vposlati prefekturi dokaz.

Če po pretoku navedenih rokov prefekturi ni bil podan dokaz o izvršenih obvestitvah, poskrbi za to prefekt s posebnim komisarjem.

Odločbe dobijo izvršen naslov po obvestitvi prizadetih strank, če ni v zakonitem roku sledil priziv na računski dvor.

Prefekt jih opremi z izvršno formulo v smislu členov 555 in 556 zakonika o civilno-pravdnem redu na zahtevo občine ali prizadetih strank.)

V nujnih slučajih sme prefekturni svet izdati v breme občinskih in deželnih blagajnikov ter upraviteljev odredbe, ki prožijo možnost, da se preide h ukrepom, ki varujejo pravice uprav.

Člen 229.

Potem ko je pristojno oblastvo izreklo odločbo, se občinskemu računu priložene listine skupno s seznamom, ki jih našteva, vrnejo prizadeti

upravi, združene v zvezek, razločene z zaporedno številko in žigosane s pečatom prefekture.

Prepis računa in poročila se mora shraniti v arhivu prefekture.

Člen 230.

O sporih, ki morejo nastati med občino in izterjevalcem glede na sumarični račun ali na račun preostankov, o katerih govori čl. 224, odloča prefekturni svet po pravilih določenih v predhodnih členih.

Člen 231.

Proti odločbam prefekturnih svetov morejo tako prizadeti kot občinski svet vložiti priziv na računski dvor v roku tridesetih dni od njih naznanitve, potom spisa podkrepjenega z razlogi, ki se mora sestaviti v oblikah predpisanih po zakoniku o civilno-pravdnemu redu.

Postopek pred dvorom urejujeta člena 35 in 48 pravilnika z dne 5. oktobra 1862, št. 884.

Člen 232.

V roku treh dni od dneva, ko je odločba prefekturnega sveta postala pravomočna, imajo stranke pravico rekurirati na isti svet, ki jo je izrekel, da dosežejo njen preklic, kadar:

- a) se je zgodila pomota v dejstvu ali v kalkulaciji;
- b) se je pri preiskavi drugih računov ali na drug način našlo opustitev ali dvojno vporabo;
- c) kadar so se zopet našle nove listine po izreku odločbe;
- č) se je sodba izrekla na podstavi napačnih listin.

Če so v zadnjih treh slučajih že pretekla tri leta, se mora sodba o preklicu izdati v roku tridesetih dni od priznanja opustitve, ali dvojne vpostavke, od odkritja novih listin, ali od obvestitve rekurenta o napačnosti listin; nedotaknjeni ostanejo učinki tridesetletnega zastarenja.

Zahtevo po preklicu se predloži pod kaznijo zapada, z rekurzom, ki se ga mora s spisom sodnega uradnika javiti stranki, proti kateri je namerjen.

Preklic more tudi uradoma predložiti prefekt v gori navedenih slučajih, načinih in rokih.

Prefekturni svet razsoja sledeč pravilom določenim po predhodnih členih 225, 226, 227 in 228.

Člen 233.

Deželni računi se predajo računskemu dvoru tekom petnajstih dni od dnevke odnosnega sklepa deželnega sveta.

Za presojo teh računov so porabne določbe predhodnih členov 226, 227 in 228.

Člen 234.

Za prizive o deželnih računih na dvor in združene sekcije se porablja isti postopek, ki je določen za prizive glede občinskih računov.

Člen 235.

Sodbe o preklicu odločb računskega dvora se vršijo v slučajih in v oblikah določenih po členih 44 in 46 zakona o računskem dvoru z dne 14. leta št. 884.

Člen 236.

Proti odločbam računskega dvora je dopuščen priziv na kasacijski dvor v Rimu v smislu zakona z dne 31. marca 1877, št. 3761.

ŠESTI NASLOV.

PREHODNE DOLOČBE.

Člen 237.

Dokler se ne izvede zakon z dne 14. julija 1889, št. 6165, morajo potrebne izdatke za napravo okrajne ječe, za poprave, za najemnino prostorov, kjer je ta potrebna, za plačo zdravstvenih uslužbencev, za mezdo in druge pristojnosti stražnih uslužbencev, v kolikor te ne padejo v breme dobaviteljev za vzdrževanje zaprtih na podlagi veljavnih pogodb, — nositi občine celega okraja, proračunaje ločene kvote, ki bi jih morale občine nakazati v ustreznem razmerju prebivalstva in v razmerju s poglavitnim prinosom zemljiškega davka, in na način, da se položi vsaki občini v dolg polovico vsote navedenih dveh kvot.

Te izdatke v naprej založi občina glavnega kraja v okraju in ostane ji regresna pravica proti drugim občinam.

Razdelitev izdatkov se vsakoletno sestavi in se upravnim potom naznani prizadetim javnopravnim telesom, ki se morejo v tridesetih naznanilu sledečih dnevih pritožiti pri prefektu. Ta dá izvršno veljavo razdelitvi, ki tako postane upravno tekoča.

Vpeljava novosti v razdelitev in povišek prispevkov in - izvzemši slučaj dokazane nujne potrebe — novi izdatki niso dopuščeni, če se ni predhodno zasljšalo prizadetih javnopravnih teles.

Okrajni zapor mora, poleg tega da mora imeti potrebna zdravstvena in varnostna svojstva, ustrezati zahtevam službe glede straženja zaprtih, glede kazenske podsodnosti okrajnega sodnika in glede prebivalstva, ki je tej podvrženo.

Dokler se ne izvede preje navedeni zakon, predlaga stražne uslužbenke občinski odbor glavnega kraja v okraju, oziraje se glede njih imenovanja, suspenzije in odpusta na določbo čl. 126 pričujočega pravilnika.

Člen 238.

Dokler ne bo s posebnim zakonom za to prevedeno, izvrši razdelitev izdatkov za najdenčke deželni zastop na podstavi prebivalstva občin v deželi za kvoto, ki je bila tem nakazana s kraljevim odlokom. Razdelitvi dá izvršno veljavo prefekt.

Člen 239.

Tekom šestih mesecev od razglasitve tega pravilnika morajo dežele in občine začeti s pregledom lastnih pravilnikov, da jih vsoglasijo z novimi določbami.

PRILOGA ŠT. 1

Razdelitev uradov prefekture in podprefekture, predpisana po členu 3.

KABINET.

Pridržani posli. — Osojbe prefekture, podprefekture in drugih vladnih uradov. — Župani. — Združenja. — Politični dogodki. — Izsejaljevanje. — Odnosi s političnimi in vojaškimi oblastvi. — Tisk. — Razni posli.

PRVI ODDELEK.

Dražbe in pogodbe v interesu države. — Odobritev pogodb sklenjenih po finančni intencanci. — Jamščine (kavcije). — Izdaja kopij uradnih spisov. — Poverjevanje podpisov. — Pristojnost in državljanstvo. — Državna užitnina. — Pristojbine in državna posestva (domene). — Davkarije. — Deželna izplačevalnica. — Cerkvena deska. — Osojbe deželne komisije in okrajnih komisij za neposredne davke. — Umetnost. — Spomeniki. — Bogoslužje. — Posli, ki nišo odkazani drugim oddelkom.

2. Glavni protokol. — Arhiv. — Knjižnica. — Prepisovalnica. — Objavljanje, razpošiljanje in hranitev zakonov in vladnih spisov.

DRUGI ODDELEK.

1. Občinske in deželne zadeve. — Okrožja. — Imeniki za politične in upravne volitve. — Volitve. — Občinska posestva (domene).

2. Dobrodelne naprave in sorodni posli.

TRETJI ODDELEK.

1. Javna higijena in zdravstvo.

2. Vojaški naborj in službovanja. — Državne strelne vaje. — Poskrajinska bramba.

3. Gozdna služba. — Rudniki in kamenolomi. — Uteži in meri. — Sejmi in trgj. — Razni posli iz poljedelstva, industrije in trgovine.

4. Ječe. — Delo v zaporih. — Stražno osobje. — Vzdrževanje zaprtih.

ČETRTE ODDELEK.

Javna dela. — Ceste. — Železnice, cestne železnice, avtomobili. — Razlastitve. — Melijoracije. — Pošte, brzjavj, telefoni. — Razni posli, ki se nanašajo na upravo javnih del.

RAČUNOVODSTVO.

1. Državno računovodstvo. — Blagajna prefekture. — Tekoči račun z deželno blagajno in tekoči račun za vsako službeno panogo.

2. Računovodstvo občin, dežele in drugih javnopravnih teles, položnih vladnemu skrbstvu in nadzorstvu.

URAD ŠOLSKEGA NADZORNIKA.

(Sedaj oddeljen; glej zakon z dne 14. junija 1911, št. 487).

Deželna šolska uprava, ljudskošolski, srednješolski in tehnični pouk.
— Rokodelske in obrtne šole. — Kmetijske šole. — Posebni zavodi.

URAD ZA JAVNO VARNOST.

1. Sodna in upravna policija.
2. Zapisnik in posebni arhivi.

POSEBNA PRAVILA.

1. Prefekt vzdržuje disciplino v uradih, ki jih vodi; nadzoruje, da se varuje najstrožja tajnost pri obravnavi poslov.

2. On more razdeliti v skupine snov, odkazano posameznim oddelkom, na način, ki je najkoristnejši na potek poslov. Razentega more v deželah, kjer to zahteva važnost službe, podvojiti drugi oddelek.

3. Podprefektura bodo po možnosti spolnjevale slično uredbo.

4. Vsaka prefektura ali podprefektura ima dva arhiva, en splošen ali hranilen, za posle dovršene pred temi leti; drugi, tekoči arhiv, obsega vse druge posle.

V arhivih morajo biti spisi razdeljeni na vrste in kategorije.

Dve vrsti sti:

ona za splošne posle;

ona za posle javnopravnih teles.

Vsaka vrsta se deli v kategorije.

Spisi se morajo hraniti v zaprtih ovojih.

Spisi, ki preidejo v hranilni arhiv, morajo biti opremljeni z vsebinsko označbo.

5. Arhivar prefektura ali podprefektura je odgovoren za pravilno uredbo arhivov, kakor tudi za hranitev in uvrstitev zakonov, okrožnic, navodil in drugih tiskovin.

PRILOGA ŠT. 2.

Zapisnice, ki jih morata voditi prefektura in podprefektura glasom člana 3.

1. Zapisnica (register) glavnega protokola.
2. Abecedno kazalo za iskanje spisov.
3. Zapisnica prefektovih odredb, odločb in mnenj prefekturnega sveta; ravnotako deželnega upravnega odbora.
4. Zapisnica županov, občinskih odbornikov, svetovalcev in tajnikov z ustreznimi zapadki.

5. Zapisnica upraviteljev javnih dobrodelnih naprav, ustreznih uradnikov in blagajnikov, z jamščinami položenimi po teh slednjih.

6. Zapisnica dohodkov predvidenih v proračunu in ustreznih seznamov za izterjanje, ki jih morajo sestaviti občinski odbori.

7. Zapisnica občin presegajočih meje doklad.

8. Zapisnica občinskih in deželnih blagajnikov z navedbo jamščin, ki so jih položili in njih dolgov ali kreditov ob zaključku poslovanja.

9. Zapisnica pooblastilnih odlokov za pridobitek.

10. Seznam pogodb.

11. Zapisnica za vpis sodnijsko javljenih spisov s podpisom funkcijonarja, kateremu so bili vročeni.

12. Zapisnica javnih služb prevzetih po občini na podstavi zakona z dne 29. marca 1923, št. 103;

13. Zapisnica in sezname predpisani po čl. 25 izvršilnega pravilnika z dne 1. januarja 1905 h zakonu z dne 18. Zjulija 1904, št. 390;

14. Zapisnice predpisane z drugimi posebnimi odredbami.

Posebne določbe.

1. Prefekturni urad mora imeti zbrane v zvezkih odločbe o računih občin in javnih dobrodelnih naprav ter odločbe deželnega upravnega odbora v spornih slučajih.

2. Urad podprefektore je dolžan imeti le zapisnice (registre) navedene pod številkami 1 in 2 za vse posle, one navedene pod številkami 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12 in 14 za občine okrožja in seznam pogodb.

3. Glede oblike splošnega protokola, abecednega kazala in drugih zapisnic, ki bi mogla biti potrebne, se izpolnjujejo navodila in posebna pravila ministra za notranje zadeve.

4. Prvega in šestnajstega dne vsakega meseca mora uradnik, ki ima nalogo voditi protokol, predložiti prefektu ali podprefektu seznam že pred 15. dnevi vpisanih zadev, ki niso še bile odpravljene.

5. Pogodbe se hranijo posebej in se morajo pri vsaki spremeni tajnika izročiti prvemu tajniku zajedno z odnosnim seznamom.

PRILOGA ŠT. 3.

Splošne določbe za izbiro prostorov za urade in stanovanja prefektov in podprefektov.

A. Urad prefektore mora sestojati:

1. za deželni upravni odbor, za komisijo, za javno pomoč in dobrodelnost in za druge komisije iz ene dvorane in dveh sob;

2. za prefekta iz ene sprejemnice, ene delavne sobe, ene čakalnice in iz ene predsobe;

3. za pooblaščenega svetnika, za svetnike prefekture, in za druge oddaljene načelnike iz pristojne sobe za vsakega.

4. za druge uradnike in za sluge iz tolikih sob, kolikor jih je treba za zložno razpostavitev onega števila uslužbencev, ki ga določa organični stalež vsake prefekture;

5. za arhiv iz enega obširnega prostora, ki more služiti potrebi mnogih let in ki je tako postavljen, da je naborni arhiv ločen od drugega;

6. za brzojavni urad iz enega prostora, ki je primeren in prirejen v ta namen in ki ima notranjo zvezo z uradom prefekture ter zunanji dohod za občinstvo.

B. Urad podprefekture mora imeti:

1. Za podprefekta eno dvorano, delavnico in predsobo;

2. za tajništvo število sob primerno številu osebja, ki ga določa organični stalež;

3. za arhiv potrebne prostore po istem pravilu, ki velja za prefekture;

4. za brzojavni urad primeren prostor, ki je po možnosti zvezan s podprefekturo in ki ima ista svojstva kot so za brzojavni urad prefekture navedena.

C. Stanovanje mora sestojati:

Za prefekta:

Iz ene predsobe;

iz ene sprejemnice prvega in iz ene drugega razreda;

iz petih spalnic, ki imajo po možnosti neodvisen dohod;

iz ene jedilnice s dotikajočo se sobo;

iz kuhinje in jedilne shrambe;

iz pristojne oblačilnice;

iz zadostnega števila sob za nastanitev vsaj šestih oseb izmed služinčadi;

iz kleti in drvarnice, ki sta sorazmerni s stanovanjem.

Dežela je vrh tega dolžna poskrbeti na zahtevo prefekta za konjušnico s sosednjo sobo za kočijaža in za kolarnico za dve kočiji ter za senik.

Za podprefekta:

Iz ene predsobe;

iz ene sprejemnice prvega in ene drugega razreda;

iz petih spalnic, ki imajo po možnosti neodvisen dohod;

iz kuhinje in jedilne shrambe;

iz pristojne oblačilnice;

iz zadostnega števila sob za nastanitev vsaj šestih oseb izmed služinčadi;

iz kleti in drvarnice, ki sta sorazmerni s stanovanjem.

Prostori za, gori navedene urade morajo biti zdravi, pristojno prirejani, ležeči na osrednjem kraju in morajo imeti dostojne stopnice in dohode.

Posebne določbe.

1. Prostori za urade in stanovanje prefektov ter podprefektov, ki so jih po določbi št. 13. zakonskega čl. 263 dolžne dobaviti dežele, morajo biti sorazmerni s potrebami službe, s činom in važnostjo funkcionarjev in se morajo nakazati in vzdrževati v takem stanju, da morejo služiti rabi, za katero so namenjeni.

Vse poprave, ki bi postale potrebne, padejo v breme dežel.

2. V slučaju nesoglasja mora prefekt poročati ministerstvu za notranje zadeve, ki odloča, potem ko je zaslišal deželo.

Ako ministerstvo odobri zahtevo prefekta, pozove ta deželno zastopstvo da sklene o tem, in če to njegov poziv odkloni, odreja v soglasju z določbo člena 150 predležečega pravilnika.

3. Prefekt in podprefekt sta odgovorna, da se prostori ohranijo v dobrem stanju.

Nista po odgovorna za poslabšanje, ki nastane iz navadne rabe.

4. Deželni zastop, ali če ta oporeka, prefekt ali podprefekt mora dati sestaviti pravilen spis o izročitvi, v trojnem izvorniku: enega se odpošlje ministerstvu za notranje zadeve, druga dva pa se položi v arhive dežele in prefekture ali podprekture.

Ta spis se mora pregledati pri vsaki menjavi naslovnikov in prepis ustreznega zapisnika se mora odposlati ministerstvu za notranje zadeve.

Opomba. Glede pohoštva se izpolnjujejo pravila vsebovana v pravilniku z dne 1. decembra 1907, št. 847.

Predaja uradov.

Odhajajoči uradnik mora onemu, ki zasede njegov mesto, predati vrednote, računske spise itd., ki jih ima ter mora zaključiti in podpisati ustrezne račune.

Mora tudi izročiti zapisnice navedene v prilogi št. 2, zbirko uradnih spisov, ki morajo biti pristojno zvezani ter spise kabineta.

Uradni troški za tekoči mesec se ločijo v obroke in razdelijo vpoštevaje dan predaje.

Ni dopuščno povračilo zneskov za preskrbo pisarne ali drugih uradnikom že razdeljenih zneskov.

PRILOGA ŠT. 4.

Zapisnice, sezname in spisi, ki se morajo hraniti v občinskih in deželnih uradih po določitih členov 83 in 145.

1. Inventar nepremičnin, ki jih poseduje občina ali njene frakcije, domen in mešane imovine, aktivnih in pasivnih služnosti ter vseh pravic, ki se nanašajo na nepremičnine.

2. Inventar premičnin, kreditov in drugih aktiv.
 3. Seznam dolgov in drugih pasiv, razločujoč redne od izrednih.
 4. Seznam občinskih cest in onih zasebnih, ki so podvržene javni služnosti.
 5. Seznam hipotečnih vpisov tako v korist kot v breme občine, njih glasom zakona izvršenih obnovitev, in točne navedbe dob, v katerih se morajo obnoviti.
 6. Protokolna zapisnica* za dnevni zaporedni vpis spisov, ki pridejo na občinski urad in onih, ki jih ta odpošlje.
 7. Seznam občinskih svetovalcev z navedbo, kdaj odslužijo.
 8. Seznam odbornikov, z isto navedbo.
 9. Izvirniki sklepov sveta in odbora, ki morajo biti vezani tako, da se prepreči njih izgubo ali raztresenje.
 10. Kazalo za sklepe sveta z navedbo ustreznih ukrepov oblastva.
 11. Kazalo odborovih sklepov z isto navedbo.
 12. Kazalo okrožnic.
 13. Bilance ali proračuni.
 14. Računski zaključki aktivnih in pasivnih preostankov.
 15. Glavna knjiga iz katere izhaja za vsak vpis, za dohodek ali izdatke, ugotovljena ali pobrana svota in obvezana ali plačana svota.
 16. Zapisnica zapadov stalnih dohodkov in izdatkov.
 17. Zapisnica občinskih plačilnih nalogov na matico in odtržek (a madre e figlia).
- V občinah z računskih uradom sestoji ta zapisnica iz matic nalogov, ki se zberejo in zvežejo v zvezek vsaj vsake tri mesece.
18. Zapisnica na matico in odtržek nakaznic za predjemne plačilne naloge.
 19. Zapisnica zalogov v občinski blagajni.
 20. Zapisniki o pregledih in preštetju blagajne.
 21. Sezname občinskih pristojbin in sezname v občino pristojnih, ki so obvezani za vojaško dolžnost.
 22. Zapisnice pravic občinskega tajništva in civilnega staleža (stato civile) in tudi ustrezni listnik v občinah, kjer so v rabi pristojbinske znamke.
 23. Seznam po županu izdanih spričeval z navedbo prosilcev, z dnevkoma odpošiljatve in izterjane pravice.
 24. Volilni sezname in imeniki za vsako leto potrjeni po pristojnem oblastvu.
 25. Knjige in spisi, ki se nanašajo na cenitev premoženja in kataster.
 26. Spisi o ljudskem štetju, o statistiki in o rekviziciji domače živine.
 27. Občasna tržna poročila o žitih.
 28. Zapisnice civilnega staleža.

29. Zapisnice prebivalstva.
30. Spisi zadevajoči vsakoletni vojaški nabor.
31. Seznam dobrodelnih naprav, ki imajo sedež v občini.
32. Seznam vseh komisij, ki jih občina imenuje, s seznamom dnevk ustreznih imenovanj in zapadov.
33. Poimenski sezname občinskih uradnikov in nastavljenecv z ustreznimi podatki o imenovanju, plači, o pridržkih za premično vrednost in za pokojnino, in s podatki glede službenega napredovanja.
34. Seznam občinskih ubožcev.
35. Seznam otrok, ki so obvezani obiskovati ljudsko šolo.
36. Zapisniki o prestopkih in ustreznih poravnava.
37. Popolna in z dnevi zaznamovana zbirka občinskih pravilnikov in ustreznih cenikov.
38. Zapisnica občini ali od občine sodnijsko naznanjenih spisov.
39. Zapisnica (na matico in odtržek) rekurzov, ki so bili predloženi občini.
40. Kazalo pogodb.

Posebne določbe.

1. Občinski seli morajo voditi zapisnico za obvestitve o spisih, z navedbo njih narave, oseb, katerim so bili vročeni, dneva in ure vročitve.
2. Občinski in poljski čuvaji beležijo po njih zasledene prestopke v posebne zapisnice, ki se morajo hraniti v ustreznih uradih.

PRILOGA ŠT. 5.

Popisni seznam pristojbin in službenin, ki so jih občine in dežele pooblašcene pobirati za odpravo spodaj popisanih spisov (poleg zneska za kolekovan papir in poleg pravice za registriranje v zakonito predpisanih slučajih, v smislu členov 169 in 272 občinskega in deželnega zakona (enotno besedilo z dne 4. februarja 1915, št. 148) in čl. 15 zakona z dne 7. maja 1902, št. 144.

1. *Oglasi za dražbe* za odtujitve, rabodajo, zakupodajo stvari in del ter za vsakovrstne koncesije. Za izvornik: . . . L. 0.40
2. *Zapisniki* glede postopanja pri dražbah in zasebnih licitacijah, ki se nanašajo na predmete navedene v predhodni številki. Za izvornik . . . » 1.50
3. *Pogodbe* glede predmetov o katerih govori št. 1 tudi če so sklenjene potom zasebne licitacije ali zasebnih pogajanj ali če so udeležene tretje osebe kot poroki ali jamstveniki. Za izvornik . . . » 1.50
4. *Na pogodbeno vrednost* glede predmetov navedenih pod št. 1 je obvezna pristojbina:

če ne presega L. 100	» 2.—
če ne presega L. 500	» 3.—
če ne presega L. 2.000	» 5.—
če ne presega L. 10.000	» 10.—
če presega L. 10.000 in za vsako višjo svoto	» 20.—
5. Za spisanje izvirnih spisov navedenih pod številka 2 in 3 in za prepise spisov vzetih iz arhiva. Za vsako stran	» 0.30
6. Spričevala katerekoli narave, potrdila o istovetnosti in kakoršnekoli vrste potrdilo da ni zadržka (nulla osta)	» 0.20
7. Družinski staleži, izvzemši onih, ki se izdajo za vojaško službo	» 0.20
8. Zapisniki o poravnava h v domenskih zadevah v napoljskih ter sicilijanskih deželah. Za izvirnik	» 1.—

Posebne določbe.

1. Za izdajo prepisov ali izvlečkov iz katastralnih registrov, označenih v čl. 3 zakona z dne 3. maja 1871, št. 202, morejo občine določiti cenik pristojbin, ki ne smejo presegati polovice onih, ki pritičejo erarju in pogodijo se z uradnikom, ki mu je odkazano vodstvo registrov, za soudeležbo.

2. Ako je pri eni sami pogodbi udeleženih več oseb, se more pobirati le pristojbina za eno samo pogodbo in sicer jo plača vsak prizadeti v razmerju z odnosno koristjo. Če ena sama pogodba vsebuje več določb, se more pobirati pristojbina le za ono določbo, ki je podvržena najvišji pristojbini.

3. V št. 3. seznama predvidena pristojbina za spisovanje velja za vsako stran, obsegajočo 25 vrst, katerih vsaka vsebuje povprečno 25 zlogov. Začeta stran velja za celo, če je na njej pisanih vsaj pet vrst, brez dnevice in podpisov. Navedena pristojbina velja razen za izvirnike v št. 2 in 3 seznama navedenih spisov tudi za prepise pogodbenih spisov, ki se vložijo v urad za registre in za spise kakoršnekoli narave, ki se vzamejo iz arhiva na zahtevo zasebnikov.

4. Za izvode objavi namenjenih razglasov o dražbah je pristojbina za spisovanje omejena na 30 stotink za vsak razglas, naj ta obsega kolikor koli strani.

5. V št. 4 seznama navedeno pristojbino je treba plačati le enkrat, tudi v slučajih ko se pogodbe, pred katerimi gre dražba, sklenejo šele potem, ko je bila z uradnim spisom stvar prisojena osebi.

6. Nobene pristojbine za prepis ni treba plačati za tiskane akte. Za akte, ki so deloma tiskani in vsaj v eni tretjini pisani, se plača polovično pristojbino za spisovanje.

7. Nobene pristojbine ni treba plačati za spisovanje ubožnih spričeval, za legalizacijo in overovljenje podpisov, za prepise pogodbenih spi-

sov, ki se morajo odposlati nadrejenemu oblastvu v vpogled, za uradoma v interesu države ali javnih služb zahtevane spise, za potrdila pokojnin, ki so nižje od letnih 500 lir, za zapisnike v poravnavaх glede prestopkov občinskiх pravilnikov in raznih zakonov, za spričevala izdana na nekolekovanem papirju radi prosilčevega uboštva; in splošno v vseh slučajih, ko zakoni in pravilniki določajo brezplačno izdajo.

8. Od pisarniških pristojbin so izvzeti uradni spisi, zadevajoči izvrševanje volilne pravice, katere prizadeti zahteva za svoj vpis v volilne imenike, ali zato, da se upre izbrisu svoje osebe, ali da more izvršiti glasovalno pravico.

9. Za spričevala in druge spise, za katere zakon dovoljuje nekolekovan papir, je pristojbina vedno skrčena na polovico, kadar ne gre za ubožne prosilce.

10. Pisarniške pristojbine za sklepanje nad eno leto trajajočih pogodb se morajo odmeriti po skupni višini teh pogodb.

PRILOGA ŠT. 6

Določbe gledè županovega pasu.

V županovem pasu mora biti vtkan na prednji strani obeh rogljev mali državni grb (brez plašča), o katerem govori čl. 2. kr. odloka z dne 27. novembra 1890, št. 7282.

Grb mora imeti sorazmerno velikost s širino pasu, tako da v sredini zavzema tri četrtine prostora.

Pas mora končavati s čipko iz srebrnih vrvic, debelih po 2 milimetra in dolgih po 8 centimetrov!

Med čipko in spodnjim robom grba mora biti tolika razdalja, kot je med stranskim robom grba in med robom pasu.

PRILOGA ŠT. 7.

Načrt za izpite za usposobljenostni patent za službo občinskega tajnika (čl. 161. zakona in 76 pravilnika).

(Preurejen s kr. odlokom z dne 5. aprila 1921, št. 559).

Pismeni izpiti:

1. ena naloga iz inštitucij ustavnega in upravnega prava;
2. dve nalogi iz splošnega računovodstva s posebnim ozirom na javna podjetja, (teoretična naloga), in razrešitev enega vprašanja glede računovodstva občin in javnih dobrodelnih naprav.
3. (dve nalogi); upravni zakoni in pravilniki (praktična naloga) in sestava zapisnika o sklepih občinskega sveta.

Ustmeni izpit.

1. *Pojmi iz civilnega prava in uredba civilnega staleža;*
 2. *pojmi iz kazenskega prava;*
 3. *pojmi iz finančne znanosti s posebnim ozirom na davčni sistem krajevnih teles.*
 4. *Ustava kraljevine, zakon o političnih volitvah, zakoni in pravilnik o državnem svetu in o upravni sodnosti, zakon o računskem dvoru.*
 5. *upravni zakoni in pravilniki.*
 6. *socialna zakonodaja.*
-

KRALJEVI ODLOK O NOVI RAZDELITVI JULIJSKE KRAJINE.

(Z dne 18. januarja 1923, št. 53.)

MI VIKTOR EMANUEL III.

po milosti božji in volji naroda kralj Italije,

videč zakon z dne 19. decembra 1920, št. 1778;

videč kr. odlok-zakon z dne 17. oktobra 1922, št. 1353;

videč zakon z dne 3. decembra 1922, št. 1601;

po zaslišanju osrednje posvetovalne komisije za upravno ureditev novih dežel;

po zaslišanju ministerskega sveta;

na predlog Našega ministra državnega tajnika za notranje zadeve, predsednika ministerskega sveta;

smo odločili in odločimo:

Člen 1.

Ustanavlja se dežela Istra z glavnim mestom Puljem.

Imela bo sledeča okrožja:

1. Kopersko okrožje z ozemljem sodnih okrajev Koper, Buzet in Piran;
2. Poreško okrožje z ozemljem sodnih okrajev Poreč, Buje in Motovun;
3. Pazinsko okrožje z ozemljem sodnih okrajev Pazin in Labinj;
4. Puljsko okrožje z ozemljem sodnih okrajev Pulj-Vodnjan in Rovinj;
5. Vološko-opatijsko okrožje z ozemljem sodnih okrajev Volosko-Opatija, Podgrad in Ilirska Bistrica;
6. Lošinjsko okrožje z ozemljem sodnih okrajev Lošinj in Cres.

Člen 2.

Ustanavlja se dežela tržaška z glavnim mestom Trstom.

Imela bo sledeča okrožja:

1. Tržaško okrožje z ozemljem sodnih okrajev Trst, Sežana in Tržič, z ozemljem občin Mavhinje, Slivno, Šempolaj, Nabrežina, Gradež in z ozemljem podobčine Isola Morosini, ki pripade občini San Canziano d'Isonzo.
2. Postojnsko okrožje z ozemljem sodnih okrajev Postojna in Senožeče ter z ozemljem občine Kačjvas.

Člen 3.

Občini Milje in Dolina, ki spadati do sedaj pod kopersko okrožje, preideta pod tržaški sodni okraj izvzemši podobčine (davčne občine) Škofije in podobčine (davčne občine) Preko, ki dobiti mejo z odlokom ministra za notranje zadeve in ki preideti od ozemlja občine Milje v ono občine Koper in izvzemši podobčini (davčni občini) Osp in Gabrovico, ki preideti iz občine Doline v občino Dekani in izvzemši podobčine (davčne občine) Sveti Socerb, ki preide iz občine Dolina v novo občino Herpelje-Kozina.

Od občine Očizla-Št. Peter se odcepi in preide v občino Dolina ozemlje podobčine (davčne občine) Gročana in del ozemlja podobčine Draga, ki bo meje dobila z odlokom ministra z notranje zadeve.

Ustanavlja se nova občina Herpelje-Kozina s sedežem v Kozini, ki spada v ozemlje koperskega sodnega okraja.

Občina Herpelje-Kozina, za katere točno odmejitev se bo ukrenilo z odlokom ministra z notranje zadeve, sestoji iz podobčin (davčne občine) Herpelje (občina Materija), iz enega dela ozemlja sela Kozina (občina Rodik), iz podobčin (davčnih občin) Očizla, Prešnica, Podgorje, Černotičji, Sveti Socerb in iz ozemlja odcepljenega od podobčine (davčne občine) Draga.

Člen 4.

Del videmske dežele, ki dobi naslov »Furlanska dežela«, postane ozemlje sodnih okrajev Trbiž, Tolmin, Kobarid, Cerknjo, Bovec, Idrija (razen ozemlja občine Kačjvas) Gorica, Ajdovščina, Kanal, Vipava, Grašdiška, Kormin, Červinjan (izvzemši ozemlje občine Gradež in podobčine Isola Morosini) Komen (izvzemši ozemlje občin Mavhinje, Slivno, Šempolaj in Nabrežina).

Razen že obstoječih okrožij, čedadskega, pordenonskega in tolemeškega, se ustanavljajo v furlanski deželi še sledeča nova okrožja:

1. Tolminsko okrožje z ozemljem sodnih okrajev Tolmin, Kobarid, Cerknjo, Bovec in Idrija (izvzemši ozemlje občine Kačjvas).

2. Goriško okrožje z ozemljem sodnih okrajev Gorica, Ajdovščina, Kanal, Vipava in Komen (izvzemši ozemlje občin Mavhinje, Slivno, Šempolaj in Nabrežina).

Člen 5.

S tem sledečim kraljevim odlokom se bo določilo število in razmejitev okrajev.

Ukazujemo, naj se vrsti ta odlok opremljen z državnim pečatom

v uradno zbirko zakonov in odlokov kraljevine Italije nalagajoč vsakemu, kogar se tiče, da ga izpolnjuje in dà izpolnjevati.

Dano v Rimu, dne 18. januarja 1923.

VIKTOR EMANUEL

Videl hranitelj pečata:
Oviglio.

MUSSOLINI.

Opomba. Premembe občinskega in deželnega zakona, ki so sledile kr. odloku z dne 15. februarja 1915, št. 148, je prevajalec vvrstil v besedilo zakona v POLNEM tisku.

VSEBINA.

Stran

Kraljevi odlok o novi upravni razdelitvi Julijske krajine. 2

OBČINSKI IN DEŽELNI ZAKON.

PRVI NASLOV.

Razdelitev ozemlja kraljevine ter vladna in upravna oblastva (člen 1 do 11) 3

DRUGI NASLOV.

Upravne volitve.

Poglavje I. — O aktivni in pasivni volilni pravici (čl. 12 do 28) 5
 Poglavje II. — O volilnih imenikih in skupinah (čl. 29—55) 11
 Poglavje III. — O volitvah in volilnih opravilih (čl. 56—99) 30
 Poglavje IV. — Kazenske določbe (čl. 100—116) 33

TRETJI NASLOV.

O deželni upravi.

Poglavje I. — O občini (čl. 117—122) 38
 Poglavje II. — O občinskem svetu (čl. 123—133) 39
 Poglavje III. — O občinskem odboru (čl. 134—141) 42
 Poglavje IV. — O županu (čl. 142—160) 44
 Poglavje V. — O tajniku, o občinskih uradnikih in nastavljenicah (čl. 161—176) 49
 Poglavje VI. — O občinskih financah in o računovodstvu (čl. 177—210) 52
 Poglavje VII. — O vladnem nadzorstvu in vtiku in o področju deželnega upravnega odbora (čl. 211—223) 61
 Poglavje VIII. — Splošna določila za občinsko upravo 63

ČETRTI NASLOV.

O deželni upravi.

Poglavje I. — O deželi (čl. 229—231) 65
 Poglavje II. — O deželnem svetu (čl. 232—245) 65
 Poglavje III. — O deželnem zastopu (čl. 246—256) 68
 Poglavje IV. — O deželnih financah in računovodstvu (čl. 257—264) 70
 Poglavje V. — O vladnem nadzorstvu in vtiku ter o področju deželnega upravnega odbora (čl. 265—270) 73
 Poglavje VI. — Splošne določbe za deželno upravo (čl. 271—275) 73

PETI NASLOV.

Občinskim in deželnim upravam skupne določbe.

(Člen 276—328) 74

ŠESTI NASLOV.

Splošne in prehodne določbe.

Člen 329—345) 85

OBČINSKI IN DEŽELNI PRAVILNIK.

Kraljevi odlok o spremembi pravilnika 90

PRVI NASLOV.

Vladna in upravna oblastva ter njih uradi.

(Člen 1—21) 91

DRUGI NASLOV.

Upravne volitve.

(Člen 22—46) 95

TRETJI NASLOV.

O občinski upravi.

Poglavje I. — O občini (čl. 47—48) 99

Poglavje II. — O občinskem svetu (čl. 49—53) 99

Poglavje III. — O občinskem odboru (čl. 54—59) 101

Poglavje IV. — O županu (čl. 60—68) 101

Poglavje V. — O uradu, tajniku, o uradnikih in nastavljenih občine (čl. 69—108) 103

Poglavje VI. — O pravilnikih za občinsko policijo in občinske službe in za občinske pristojbine (čl. 109—122) 113

Poglavje VII. — O vladnem nadzorstvu in vtiku ter o področju deželne upravne odbora (čl. 123—130) 117

ČETRTI NASLOV.

O deželni upravi.

Poglavje I. — O deželnem svetu (čl. 131—136) 119

Poglavje II. — O predsedniku in o članih deželnega zastopa; o uradu, tajniku ter o uradnikih in nastavljenih dežele (čl. 137—147) 120

PETI NASLOV.

Občinskim in deželnim upravam skupne določbe.

Poglavje I. — Splošne določbe (čl. 151—165) 121

Poglavje II. — O blagajni in blagajniku (čl. 166—174) 124

Poglavje III. — O zakladni imovini in o pogodbah (čl. 175—182) 126

Poglavje IV. — O finančnem letu (čl. 183—185) 129

Poglavje V. — O proračunu (čl. 186—196) 130

Poglavje VI. — O dohodkih in izdatkih (čl. 196—218) 134

Poglavje VII. — O pregledu računov (čl. 219—236) 139

ŠESTI NASLOV.

Prehodne določbe.

Člen 237—239 143

Priloge št. 1—7 145

